

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Tűzoltóegyleteknek *ingyen* küldetik.

Kiadó és laptulajdonos : a budapesti önkéntes tűzoltóegylet.	Szerkesztőség és kiadóhivatal : <i>Budapest,</i> Csillag-utca 10. sz. 10. ajtó.	Megjelenik h a v o n k é n t legalább egyszer.	Hirdetmények egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 frt. fél oldalért 6 frt., — negyedoldalért 3 frt. nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számítatik.
--	---	---	---

Jegyzőkönyv

a magyar országos tűzoltószövetség központi választmányának 1881. évi október 30-dik napján délelőtt 10 órakor Budapesten az önkéntes tűzoltóegylet helyiségében tartott üléséről.

Elnök: Follmann Alajos szövetségi alelnök. Jegyző: Pap Emil szövetségi titkár. Jelen voltak: Hauer György győri, Kempelen Béla egri, Kovács Károly zalaegerszegi és Rösch Frigyes soproni főparancsnok központi választmányi tagok.

Elnök a megjelenteket üdvözölvén, az ülést megnyitottnak nyilváníttja s ezzel kapcsolatban bejelenti, hogy b. Bánhidy Béla szövetségi elnök országos képviselői állásával járó elfoglaltsága, illetve a közözügyek tárgyalására kiküldött bizottság tagjaként Bécsben tartózkodása miatt az ülésben részt nem vehet, Bárány Nándor Ernő, Krenedits Ferencz, Marschalkó Gyula, Martinengo Nándor, Schlosser Albert, Suchán Marczai központi választmányi tagok és Décsy Lajos megyei szövetségi elnök pedig a megjelentésben való akadályoztatásukat bejelentették.

Ezután a napirend vétetik tárgyalás alá a következő rendben:

1. Elnök a folyó évi márcz. 25-iki ülésen hozott határozatok elintézését illetőleg jelenti, hogy Domonkovits János csurgói tűzoltónak az első magyar általános biztosító társaság által létesített alapból 100 frt segély eszközöltetett ki; továbbá a tűzoltótestületek segélycsapatainak és szereinek tűz és egyéb balesetek alkalmával a vasuti és egyéb közlekedési vállalatok által eszközözendő díjmentes szállítása tárgyában a m. k. belügyminiszteriumhoz, — a tűzoltásnak a tanítóképezdében leendő elméleti és gyakorlati tanítása iránt a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, — a gazdasági tanintézetekben alakítandó tűzoltóegyleteknek szervezése tárgyában a földmívelés-, ipar és kereskedelmi magyar királyi miniszteriumhoz beadatni rendelt kérvények benyújtattak s végül a védtör-

vény átdolgozása alkalmával a lövés- és tornász-egyletek tagjai részére a tényleges szolgálati időtartam leszállítása által nyújtani tervezett kedvezménynek a tűzoltó-egyletek tagjaira leendő kiterjesztése iránt a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz emlékirat nyújtatott be.

Az elnöki jelentés egyebekben tudomásul vétetvén, az annak végpontjában foglalt intézkedésre nézve a választmány hozzájárulása elhatározatik.

2. Elnök jelenti, hogy a kerületi szövetségek ügyében a f. é. márcz. 25-iki ülésből kiküldött bizottság munkálatai még befejezve nem lévén, annak javaslata ezuttal tárgyalás alá nem vétethetik.

Tudomásul vétetik s a bizottság javaslatának a legközelebbi ülésen leendő előterjesztésére felhivatik.

3. Elnöki javaslat a jövő 1882. évben Zalaegerszegegen megtartandó VI-dik magyar országos tűzoltógyűlés és szakkiállításra vonatkozó intézkedések folyamatba tétele iránt.

A javaslat kimerítő tárgyalása után a következő határozatok hozattak:

I. Ő Felsége a Király, valamint az országos tűzoltószövetség védnöke, József főherczeg ő fenségének meghívása az országos tűzoltószövetség központi választmánya által határozatik eszközöltetni.

II. A gyűlés megtartásának a magyar királyi belügyminiszteriumnál leendő bejelentése és a kiállítási érmek előállításai költségeinek fedezésére szükségelt állami segély engedélyezése iránt a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézendő kérvény benyújtásával ugyancsak az országos tűzoltószövetség központi választmánya illetve annak elnöksége bizatik meg.

III. Az országos tűzoltószövetség közgyűlésének napirendje már természeténél fogva csak az országos tűzoltószövetség központi választmánya által lévén megállapítható, a napirend összeállítása ugyanannak teendői közé soroztatik.

IV. A kiállítási bíráló bizottság megalakítása a köz-

ponti választmány 1880. május 16-ki ülésén a bíráló bizottság alakítása és eljárása tekintetében vezérfonalul elfogadott ideiglenes szabályzat határozmányainál fogva részben az országos szövetség központi választmánya, részben pedig a közgyűlés székhelyén működő rendező bizottság által esz- közlendő ugyan; mindazonáltal — tekintve, hogy ezen ideiglenes szabályzat az V. orsz. tüzoltóközgyűlés alkal- mával tartott kiállítás bíráló bizottságának alkalmazás és véleményadás végett kiadatott, de általa nem tárgyalta- tott: ennél fogva az esetben, ha a végleges szabályzat ter- vezetetének kidolgozására a f. évi márczius 23-iki ülésből ki- küldött bizottság munkálata alapján megállapítandó sza- bályzat idejekorán életbe lépend, — a VI. orsz. közgyűlésre megalakítandó bíráló bizottság alakítása és eljárására nézve ezen utóbb említett szabályzat határoztatik alkalmaztatni, ellenkező esetben pedig a jelenleg fennálló ideiglenes sza- bályzat érvényben hagyatik.

V. A kiállítási jutalomérmek és elismerő oklevelek előállításával az országos tüzoltószövetség központi vá- lasztmánya illetve az elnökség bizatik meg s az érmek és elismerő oklevelek a bíráló bizottság eljárásának befejezte után megállapítható szükséglet mérve szerint utólagosan határoztatnak elkészíttetni.

VI. A hazai közlekedési intézetek részéről nyújtandó szállítási díjkedvezmények kieszközlése — tekintve, hogy a gyűlésen és kiállításon résztvevők jelentkezésének a köz- gyűlés székhelyén működő rendező bizottságnál kell tör- ténnie — ugyanezen bizottság hatásköréhez tartozónak tekintetik.

VII. A közgyűlés székhelyén működő rendező bizott- ság által a hazai tüzoltó-egyletekhez kibocsátandó meghi- vás és sorrend az országos szövetség központi választmá- nyával egyetértőleg lévén megállapítandó, az e részben teendő előmunkálatok kölcsönösen közölni határoztatnak.

VIII. A külföldi tüzoltótestületek és szakférfiaknak az illető szövetségek útján leendő meghívásával az orsz. tüzoltószövetség elnöksége bizatik meg, mely célra a sor- rend kellő számu példányai az elnökség rendelkezésére bocsátandók lesznek.

IX. A közgyűlés és kiállítás megtartására 1882. év augusztus hó 11-től 15-ig terjedő idő állapittatik meg, mely intézkedés azonban csak a közgyűlés székhelyén, működő rendező bizottság hozzájárulása után fog érvényre emelkedni.

X. Végül pedig minthogy az eddigelé megtartott köz- gyűlések alkalmával mindenütt rendezett s mindinkább nagyobb mérvet öltő ünnepélyességek egyrészt tetemes költséggel járnak s a közgyűlési székhelyek rendező bizott- ságainak feladatát rendkívül megnehezitik; másrészt pedig a gyűlés sajtóképeni céljától a közügyelmet elvonják: en- nél fogva azoknak jövőbeni mellőzése kívánatosnak mutat- kozván, a VI. országos közgyűlés székhelyén működő ren-

dező bizottság megkerestetni határoztatik, hogy a jelen pontban kifejtett indokok figyelembe vételével már a jövő 1882. évben megtartandó közgyűlés rendezésénél oda töre- kedjék, hogy minden nagyobb és költséggel járó ünnepé- lyesség mellőztessék.

4. A kiállítási bíráló bizottság alakítása és eljárása, valamint a fecskendők és egyéb szerek megpróbálására vonatkozó állandó szabályzat tervezetének kidolgozására a márcz. 25-iki ülésből kiküldött bizottság munkálatai ez idő szerint még befejezhetők nem lévén, az ügy újabb tanács- kozás alá vétetik,

melynek fonalán a már kiküldött bizottság munkála- tainak folytatása- és javaslatának a legközelebbi ülésre le- endő beadására, oly felhatalmazással hivatik fel, hogy a szabályzat kidolgozásánál tanácskozáiba szakavatott egyéneket és tüzoltószergyárosokat is bevonjon s azok véle- ményének meghallgatása és esetleg figyelembe vétele mel- lett állapotdjék meg a szabályzat végleges szövege iránt.

5. A dunántuli kerületi tüzoltószövetség megkeres- vénye a kerülethez csatlakozott bonyi, csáktornyai és mo- soni tüzoltó egyletek által az orsz. szövetség pénztárába a 1880. és illetve 1881. évre 6 forintjával befizetett évi járú- lékok fele részének a kerületi szövetség javára leendő meg- térítése illetve beszámítása tárgyában.

Minthogy a bonyi egyletnek a kerületi szövetséghez 1878. febr. 24-én történt csatlakozása a kerületi szövetség részéről az orsz. szövetségnek csak 1881. márcz 9-én jelen- tetett be s így erről az országos szövetségnek annyival kevésbé volt tudomása, mert a nevezett egylet a 6 forintnyi járulékot évről évre befizette: ennél fogva a bonyi egylet 1880. évre eső járulékanak megtérítése, tekintettel arra, hogy a dunántuli kerületi szövetség alapszabályai csak az 1880. év végén tehát ezen járulék esedékessége után emel- kedtek jogerőre, nem eszközölthetők; az 1881. évre eső díj azonban valamint a csáktornyai egylet 1881. évre befize- tett 6 forintnyi tagsági járuléka is, miután az egylet a ke- rületi szövetséghez ezen járulék lefizetési határidejét (jan. 31.) megelőzőleg csatlakozott, felerészben a kerületi szö- vetség javára elszámoltatni határoztatik; végül a mosoni egylet 1881. évi kerületi díjának megtérítése azon oknál fogva, mert a nevezett egyletnek a kerülethez 1881. márcz. 7-én történt csatlakozása az 1881. jan. 31-ig esedékessé vált s le is fizetett 6 frt évi járulékra nézve visszaható be- folyással nem birhat, nem eszközölthetők.

6. A magy. kir. belügyminiszterium 1881. aug. 29-én 39211. sz. a. Budapest főváros közönségéhez intézett s a f. é. 37684. sz. tanácsi határozattal másolatban közölt leirata, melylyel, a trencsénmegyei tüzoltószövetség alapszabályai- nak a bemutatási záradékkal történt ellátásáról értesít, felolvastatván.

Tudomásul vétetik.

7. Nagel Junius galgóczi lakos kérvénye, melyben az az általa feltalált s a kérvényhez csatolt leírás és mintával ismertetett »Superator« elnevezésű tűzhatlan anyaggal bevont sodronyszövet megbírálása iránt folyamodik.

Martinengo Nándor pozsonyi főparancsnok s központi választmányi tagnak, erre felkérendő Ronchetti József nyitrai főparancsnok közreműködésével leendő tanulmányozás és véleményadás végett kiadatni határoztatik.

8. Rösch Frigyes központi választmányi tag által a tűzoltóegyletek és tüzkárbiztosító intézetek közötti viszony szabályozása tárgyában benyújtott írásbeli munkálat a f. é. márcz. 25-iki választmányi ülés jegyzőkönyvének 12-ik pontjában hozott határozat kapcsán tárgyalás alá vétetik.

Minthogy Popovics István újvidéki egyleti képviselő az V. orsz. közgyűlésen tett abbéli nyilatkozatát, mellyel e tárgyban kimerítő munkálat beadására vállalkozott, mind- eddig nem teljesíté: — a beadott munkálat részletes tárgyalásának függőben hagyása mellett Kempelen Béla és Krenedits Ferencz központi választmányi tagok, a tárgyalás alatti ügynek tanulmányozása és véleményüknek a legközelebbi ülés elé leendő betérjesztésére felkéretni s e végből a fenti munkálat használatukra adadni, Popovics István pedig munkálatának záros határidő alatti beadására újból felhivatni s a munkálat kellő időbeni beérkezése esetén az a legközelebbi ülés napirendjére kitűzendő részletes tárgyalásnál tekintetbe vétetni határoztatik.

9. Hauzer György központi választmányi tag indítványa a hivatalos értesítőnek havonkinti kiadása s e czélból a tűzoltás terén felmerülő eseményekről szóló tudósítások rendes beküldése iránt az egyleteket újabb felhívásnak kibocsátása tárgyában.

Elfogadtatik s elintézés végett az elnökségnek kiadatik.

10. A tűzoltó-egyletekhez címzett postai küldemények kézbesítésnél felmerült szabálytalanságokra nézve több oldalról felszólamlás történnén, a kérdés tárgyalás alá vétetik.

Minek folyamán határoztatott, hogy a postai küldemények ezentul mindenkor az illető egylet főparancsnoka vagy elnökének nevére czimeztessenek.

11. Elnök indítványozza, hogy, tekintettel arra, miszerint az orsz. tűzoltószövetség sikeres működésére szükségelt költségek a tagsági járulékokból eredő bevételekben elégséges fedezetet nem találnak, határozza el a választmány, hogy a szövetség anyagi támogatása a magas kormánynál újból kérelmeztessék.

Elfogadtatik s a végrehajtással az elnökség bízatik meg.

12. A legközelebbi ülés határidejének megállapítása kerülvén napirendre.

Az ülés megtartására 1882. évi ápril hó 9-én 10-ik napjai tüzetnek ki.

Ezzel a napirend tárgyalása befejeztetvén, elnök az ülést délután 2 órakor bezárja.

Kelt Budapesten, 1881. évi október hó 30-án. Follmann Alajos s. k. elnök. Pap Emil s. k. jegyző.

Jegyzőkönyv

a magyar országos tűzoltószövetség központi választmányának 1882. évi ápril hó 9. napján délelőtt 10 órakor Budapesten az önkéntes tűzoltó-egylet helyiségében tartott üléséről.

Elnök: Follmann Alajos szövetségi alelnök, jegyző: Pap Emil szövetségi titkár, jelen voltak: Bárány Nándor Ernő, Hauzer György, Kempelen Béla, Kovács Károly, Krenedits Ferencz, Martinengo Nándor, Putsch Tóbiás, Rösch Frigyes és Ternájpgó Caesar központi választmányi tagok.

1. Elnök az ülést megnyitván, előadja, hogy b. Bánhidly Béla szövetségi elnök, valamint Marschalko Gyula és Schlosser Albert központi választmányi tagok a megjelenésben való akadályoztatásukat előzetesen bejelentették, továbbá hogy a *díjmentes vasuti szállítás* ügyében a belügyministeriumhoz s a *tűzoltás tanításának a tanítóképezdékben* leendő behozatala iránt a vallás- és közoktatási ministeriumhoz intézett kérvények kedvező elintéztést nyertek.

Tudomásul vétetik.

2. A m. kir. belügyministeriumnak a *tűz és egyéb bal-esetek alkalmával segítségül hívott tűzoltók és azok szereinek vasuti szállítására nézve érvényes mérsékelt díjtételek* tárgyában folyó évi márczius hó 2-án kelt leirata felolvasztatik.

A leiratban foglaltak örvendetes tudomásul vétetvén, annak tartalma a hivatalos értesítőben közöltetni s a községekkel leendő közlésre vonatkozó intézkedés iránt a m. kir. belügyministeriumhoz újabb kérvény beadatni határoztatik.

3. A vallás és közoktatási m. kir. ministerium leirata, mellyel a *tűzoltásnak a tanítóképezdékben leendő tanítása* iránt mult évi szeptember hóban benyújtott felterjesztésben foglalt kérelem teljesítéséről értesít és egyuttal a központi választmányt a tűzoltás elméletének terjedelme, a tanítási órák száma és a tanítással járó költségemelkedés tekintetében felvilágosítás betérjesztésére felhívja, — felolvasztatik.

A felolvasott intézvényben foglaltak örvendetes tudomásul vétetvén, az ügy tanulmányozására és a kívánt felvilágosításra vonatkozó felterjesztés kidolgozására bizottság küldetik ki, melynek tagjává Follmann Alajos szövetségi alelnök, Putsch Tóbiás kerületi szövetségi elnök és Bárány Nándor Ernő központi választmányi tag választatnak meg s a bizottság az általa véglegesen megállapítandó

dolgozatnak felterjesztés végett az elnökséghez leendő mielőbbi beadására felhivatik; a tanítási időszakokat illetőleg pedig a gyakorlati oktatásra szeptember, október és április, május hónapok, míg az elméleti oktatásra inkább a téli hónapok határozatnak javaslatba hozatni.

4. A folyó évi augusztus hó 11—15. napjain Zala-Egerszegen tartandó *VI-ik magyar országos tüzoltószövetségi közgyűlés napirendje* az elnökség részéről előterjesztetik.

A napirendnek egyelőre csak az alapszabályokban kijelölt pontozatai lévén megállapíthatók, az előterjesztett szöveg elfogadtatik, azonban a legközelebbi közgyűlés székhelyének kijelölése a választások előtt határozatlik felvételni. — Ez alkalommal a *hatodik országos tüzoltógyűlés sorrendje* is szóba hozatván, erre nézve a következő megállapodások történtek: 1. Augusztus 11-én pénteken reggel az érkezők fogadása, elszállásolása, — 8 órakor a kiállítás megnyitása és a bíráló bizottság működésének megkezdése. 2. Augusztus 12-én szombaton reggel 7 órakor a magyar országos tüzoltószövetség központi választmányának előértekezlete; 9 órakor a magyar országos tüzoltószövetség közgyűlése. 3. Augusztus 13-án vasárnap diszmenet, közbéd. 4. Augusztus 14-én hétfőn a rendező bizottság határozata szerint. 5. Augusztus 15-én kedden esetleg átrándulás Nagy-Kanizsára, hol az egyesület zászlószentelési ünnepélye tartatik. Ezen utóbbi pont azonban későbbi megállapodásoktól tétetik függővé.

5. Elnök jelenti, hogy a *kerületi szövetségek ügyében* a központi választmány múlt évi márczius 25-ki üléséből kiküldött bizottság munkálataival a szükséges adatok hiánya miatt el nem készülhetvén, a célirányos szervezetre vonatkozó javaslatát be nem adhatta.

Tudomásul vétetik s a bizottság javaslatának az elnökséghez leendő beadására felhivatik, az elnökség egyuttal a kerületi szövetségek alapszabályainak a bizottság tagjai részére kellő számu példányokban leendő megszerzésével megbizatván. A Putsch Tóbiás kerületi szövetségi elnök által ez alkalommal beadott külön javaslat, valamint Reitter József központi választmányi tag által annak idején levélben beterjesztett vélemény, az ügy további tárgyalásáig nyilvántartatni határozatnak.

6. A *kiállítási bíráló bizottságok alakítása és eljárására vonatkozó szabályzatok* kidolgozása végett a m. évi márczius 25-iki ülésből kiküldött bizottság nevében annak elnöke Hauzer György központi választmányi tag bemutatja a bizottságnak a szivattyuk megvizsgálására nézve alkotandó szabályzat tárgyában kidolgozott javaslatát.

A javaslat oly módosítással, hogy abba külön pont alatt felvétessék, hogy a kiállítók az általuk kiállított tárgyakat bíráló alá bocsátani nem tartoznak ugyan; a bíráló alá nem bocsátott tárgyak azonban »Nem versenyez«

feliratu táblával jelölendők — egész terjedelmében végleg elfogadtatik s a bíráló bizottság alakítása és eljárására nézve a központi választmány 1880. május 16-ki ülésében elfogadott javaslattal egyuttal szabályzat alakjába átdolgoztatni, ennek megtörténte után pedig a bíráló bizottságba megválasztandó szakértőknek és a helyi rendező bizottság által meghívott kiállítóknak megküldetni határozatlik. Végül a bizottság felhivatik, hogy a szivattyun kívül egyéb szerek megvizsgálására is dolgozzon ki javaslatot, melynek szabályzat alakjába leendő átdolgozásával az elnökség bizatlik meg. Minthogy pedig a szivattyuk vizsgálatánál szükségelt manometer eddigelé az egyes kiállítók által vitetett a kiállítás terére: — nehogy a vizsgálat esetleg hiányt szenvedjen, egy manometer a szövetség költségén beszerezetni határozatlik.

Ez alkalommal indítványba hozatik, hogy a *hatodik országos tüzoltógyűléssel egybekötött kiállításra egybehivandó bíráló bizottság* ezuttal megalakittassék, minek folytán az indítvány elfogadása mellett az ügy tanácskozás tárgyává tétetik s ennek fonalán a bizottság a következő tagokból alakittatik meg: a központi választmány részéről megválasztatik: Hauzer György győri, Huymann Frigyes magyaróvári, Kövér Gábor aradi, Krause Valdemár budapesti, Rösch Frigyes, Lenk Lajos és Lehner Gusztáv soproni, Putsch Tóbiás iglói, Schlosser Albert rozsnói, Hajts Róbertiglói szakértő rendes taggá; Bárány Nándor Ernő budapesti, Hencz Antal nagykanizsai, Weintz Pál ujaradi, Német Ignác kaposvári, Raffensberger Ignác szombathelyi, Breuer Szilárd budapesti szakértő póttaggá; továbbá a helyi rendező bizottság részéről pedig Kovács Károly központi választmányi tag által ezuttal tett bejelentés szerint a következők lettek a bizottságba rendes tagokká megválasztva: id. Árvay István, Sturm György, Königmayer János, Skublits István, Theodorovits Károly, Lányi Mihály, Mayer Ákos zalaegerszegi szakértők, miről az érdekeltek értesíteni határozatnak.

7. A *szergyakorlati szabályzatok* ügyében Putsch Tóbiás vál. tag által a múlt évi márcz. 25. ülésben tett s azon időben későbbi tárgyalásra kijelölt indítvány napirendre kerülvén.

Ezuttal tekintve, hogy a dunántuli kerületi tüzoltószövetség által egy hasonirányu mű dolgoztatott ki és rendeztetett sajtó alá, — ezen munka megjelentéig ujból függőben hagyatik.

8. Szabó Károly dunántuli kerületi szövetségi elnök ugyanazon ülésben a *rangjelzési szabályok módosítása* tárgyában beadott indítvány előzetes tárgyalása napirendre kerülvén.

Minthogy az ügy előzetes tárgyalása szükségesnek nem találtatik, az indítvány a közgyűlés napirendjébe felvételni határozatlik.

9. Kempelen Béla egri főparancsnok s közp. vál. tag indítványa a *Hohl féle tüzoltószerszám* ajánlása tárgyában.

Az indítvány helyesléssel találkozik, azonban annak végleges elfogadása a budapesti önk. tüzoltó egyletnél leendő megpróbálás eredményétől tétetik függővé.

10. A *tátravidéki tüzoltószövetség* 1881. október 30-án Kassán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve Putsch Tóbiás szövetségi elnök által bemutatattatik.

A jegyzőkönyv felolvasása, tekintve, hogy az nyomtatásban megjelent, ezuttal mellőztetvén tartalma tudomásul vétetik.

11. A *nagyszombati önkéntes tüzoltóegylet* az országos tüzoltószövetség kebeléből való *kilépését* azon oknál fogva, mert a pozsonyi VI. orsz. tüzoltóközgyűlés az egyleti képviselők meghatalmazványainak jövőben magyar nyelven leendő kiállítását határozta el, írásban bejelenti.

A kilépés bejelentése tudomásul vétetvén, az 1881. évre eső 3 frt tagsági járulék behajtatni határozattatik.

12. Az *innsbrucki önkéntes tüzoltóegylet* meghívó levele az egylet 25 évi s a német-tyroli ker. szövetség 10 évi fenállása emlékére tartandó ünnepély- és a II. ausztriai országos tüzoltó gyűlés és kiállításra.

Mint hogy az ünnepély a VI. magyar országos tüzoltógyűléssel egy időben tartatik, erről a nevezett egylet értesítettetni határozattatik.

13. Keresztessy László temesvári lakos kérvénye, melyben egy *tüzmentes készülék és egy tűzhatlan vegyülettől* álló találmányainak figyelembe vétele iránt folyomodik. — Elintézés végett az elnökségnek kiadatik.

14. Martinengo Nándor központi választmányi tag véleményes jelentése a *Nagel Junius galgóczi lakos által feltalált »Superator«* nevű tűzhatlan szövet tárgyában, melyvel kapcsolatban Ronchetti József nyitrai főparancsnok ez ügyre vonatkozó, írásban benyújtott véleményét előterjeszti.

A beadott vélemények figyelembe vétele, valamint a jelenlevő feltaláló által bemutatott próbák alapján a Nagel Junius által feltalált tűzhatlan sodronyszövet jelenlegi minőségében gyors szállítás és kezelés tekintetében fenforgó nehézségek miatt tüzoltási célokra ugyan ez idő szerint alkalmasnak nem találattatik, azonban tűzhatlansága és ellenállási képességénél fogva építkezési és mezőgazdasági, különösen pedig színházi célokra kitünően használhatónak véleményeztetik.

15. Martinengo Nándor központi választmányi tag indítványozza, hogy a közgyűlések székkelyein működő rendező bizottságok által kinyomatott *közgyűlési jegyzőkönyv* valamint az *ünnepély- és kiállításról szóló jelentés* ezentul mindenkor ugyanazon bizottság által küldessék szét a tüzoltóegyletekhez.

Az indítvány elfogadtatik s erről a hatodik országos közgyűlés rendező bizottsága értesítettetni határozattatik.

16. Bárány Nándor Ernő központi választmányi tag, mint a *budapesti önkéntes tüzoltóegylet* főparancsnoka előadja az egylet parancsnokságának megkeresvényét, melyben a »*Tüzoltó Közlöny*« szerkesztése és rendes megjelenése fölötti felügyeletet a parancsnokság magának főtartani, s a lap homlokán az egylet kiadói és laptulajdonosi jellegét kitüntetni, végül a lapnak havonként legalább egyszeri megjelenését eszközöltetni kívánja.

A megkeresvénynek készséggel hely adatván, erről a nevezett egylet értesítettetni határozattatik, a titkár pedig a megkeresés értelmében eljárásra utasittatik.

17. A *legközelebbi ülés* határidejének megállapítása kerülvén napirendre.

Az ülés megtartására határidőül *julius hó 2-dikán* vasárnap délelőtt 10 óra tüzetik ki.

Ezzel a napirend tárgyalása befejeztetvén, elnök az ülést délután 3¹/₂ órakor bezárja. — Kelt Budapesten, 1882. ápril 9-én. Follmann Alajos, s. k. alelnök, Pap Emil s. k., titkár.

J e g y z ő k ö n y v .

Felvetett Pápan »a dunántuli tüzoltó-egyletek kerületi szövetségének« 1881. évi május hó 29-én tartott választmányi ülésén.

(Folytatás és vége.)

7. Olvastatott a pápai önk. tüzoltó-egylet következő indítványa, ugymint: »tekintve azon körülményt, hogy az orsz. tüzoltó-szövetség által kiadott s ez ideig havonkint megjelent »*Tüzoltó-Közlöny*« czimű hivatalos értesítő a f. évi márczius hóban kiadott szerkesztői nyilatkozat szerint ezentul nem havonkint, hanem csak az egyletek körében felmerülendő nevezetesebb esetek alkalmával fog kiadni s ez által az egyletek a szövetség intézkedéseiről, s a tüzoltás terén felmerült eseményekről későn értesülnek, tekintve továbbá, hogy az orsz. szövetség titkárának fizetése a pozsonyi közgyűlés által épen azért, mivel a nevezett lap szerkesztését is elvállalta, nevezetes és jelentékeny összeggel emeltetett, mi a lap ritkább időközökbeni megjelenése által, a szerkesztésre fordítandó fáradsággal szemben aránytalanul nagy, a szövetségi pénztárra pedig terhelő lenne; tekintve végre, hogy a tüzoltó-egyleteknek egy havonkint megjelenő szakközlönyre felette szükségük van, — az orsz. tüzoltó-szövetség keressék meg az iránt, miszerint tekintetbe véve a fentebb előadottakat, a »*Tüzoltó-Közlöny*« czimű hivatalos értesítőt havonkint rendszeren adja ki, s abban ne csak az egyletek kebelében felmerült eseményeket, hanem a tüzoltási ügy körébe tartozó szakcikkeket és gyakorlati utasításokat is közöltessen.

Az indítvány helyeseltetvén, egyhangulag elfogadtattott s az orsz. tüzoltó-szövetség választmányja megkerestetni

rendeltetett, miszerint tekintve az indítványban felhozott alapos indokokat, különösen pedig azon körülményt, hogy az egyleteknek egy havonként megjelenő s az egyöntetű gyakorlati eljárásra irányt adó szaklapra — annyival is inkább, miután ilyen még nincs — elkerülhetlenül szükségük van, a »Tűzoltó-Közlöny« című hivatalos értesítőt havonként rendszeresen kiadassa, s abban ne csak a szövetség, és az egyletek körében felmerült eseményeket és történeti adatokat, hanem egyuttal a gyakorlati eljárásra vonatkozó s a tűzoltás körébe tartozó szakcikkekkel is közöltessen. — Végül jelen határozat pártolás s az orsz. tűzoltó-szövetségnek hasonlítható leendő megkeresése végett a »királyhágón-inneni« kerületi, tátra-vidéki, szebenmegyei, trencsénmegyei és nyitra-vidéki tűzoltó-szövetségnek megkülönböztetni rendeltetett.

8. Olvastatott a szt.-gothárdi önk. tűzoltó-egylet kérvénye, melyben magát a kerületi szövetségből kitöröltetni kéri.

Határozatott: Miután nevezett egylet az orsz. tűzoltó szövetség kimutatása szerint az orsz. tűzoltó-szövetségnek tagja, az orsz. tűzoltó-szövetség alapszabályának 9. §-a szerint pedig, »az orsz. szövetségbe belépett egyletek kötelezvék egyszersmind a kerületi szövetséghez való csatlakozásra is«, ez okból a kitörlés iránti kérelmének — mindaddig, míg az orsz. tűzoltó-szövetség kötelekéből való kilépését nem igazolja — hely nem adatik, miről nevezett egylet elnöksége értesíttetni elrendeltetett.

9. Indítványoztatott, miszerint tekintve azon körülményt, hogy a kerületi szövetség területén levő egyletek közül többen, különösen Pécs, Perlak, Csurgó és Győr, mely utóbbinak parancsnoka az orsz. tűzoltó-szövetség választmányának is tagja, noha már az orsz. szövetségnek tagjai, s mint ilyenek az orsz. szövetség alapsz. 9. §-a rendelete szerint a kerületi szövetséghez is kötelesek volnának csatlakozni, mégis az ahhoz való csatlakozást vagy határozottan megtagadják, vagy pedig az ez érdeemben hozzájuk intézett felhívásra nem nyilatkoznak: az orsz. szövetség választmánya keressék meg és kéressék fel az iránt, hogy teljes erejével és hatalmával hasson oda, hogy az orsz. szövetség alapszabályai a tagegyletek s azok parancsnokai által szigorúan megtartassanak s a dunántúli kerületi szövetség területén lévő mindazon egyletek, melyek az orsz. szövetségnek már tagjai, a kerületi szövetségbe is belépjenek, ellenkező esetben pedig az orsz. tűzoltó-szövetség kebeléből töröltessenek ki.

Az indítvány helyeseltetvén, egyhangulag elfogadtatott, s ennek folytán az orsz. tűzoltó-szövetség választmánya megkereseteni rendeltetett, miszerint a dunántúli kerület területén levő mindazon tűzoltó-egyleteket, melyek az orsz. tűzoltó-szövetségnek már tagjai, mielőbb hívja fel, hogy az orsz. tűzoltó szövetség alapszabályai 9. §-a rendelkezésének

megfelelőleg a dunántúli kerületi tűzoltó-szövetséghez mielőbb és pedig záros határidő alatt csatlakozzanak, ellenkező esetben pedig őket az orsz. tűzoltó-szövetség kebeléből törölje ki, továbbá az ily egyletek kebeléből választott orsz. tűzoltó-szövetségi választmányi tagokat pedig, a választmányi tagságtól azonnal foszssa meg, még pedig annyival is inkább, mivel az oly választmányi tagok, kik a helyett, hogy az alapszabályokban foglalt kötelezettségüket mind maguk megtartanák, mind pedig egyletükkel megtartatnák, de azt akár tudatlanságból, akár pedig szándékoságból sem maguk meg nem tartják, sem pedig annak egyletük által leendő megtartására nem törekednek, a választmányi tagok sorában helyt nem foglalhatnak, annál is inkább, mivel az ily egyének mindkét szövetség céljának elérésére csak akadályokat gördítenek, s annak tekintélyét nagyban aláássák.

10. Indítványoztatott, miszerint tekintve azon körülményt, hogy a kerületi szövetség közgyűlése ez évben megtartandó, az alapsz. 6. §-a szerint pedig a gyűlés ideje két hóval előbb közzé teendő, a gyűlés napja állapíttassék meg, hogy az a tagegyleteknek még kellő időben tudomásukra adható legyen.

Az indítvány helyeseltetvén, a közgyűlés határidejéről f. é. aug. hó 28-a tüzetett ki, minek folytán elnök ur megbízott, hogy ezt a dunántúli kerület területén levő összes egyletekkel mielőbb közölje, s egyuttal őket ugy a gyűlésre megjelenésre, valamint indítványainak a gyűlés napját megelőzőleg három héttel előbb leendő beadására hívja fel.

11. Végül: A legközelebb tartandó választmányi ülés határidejéről f. évi aug. hó 7-ik napja tüzetett ki.

Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv hitelesítésével Szelestey Lajos választmányi tag bizatott meg, s ezzel az ülés feloszlott. — Kmft. P. Szabó Károly mk. szövetség elnök, Szokoly Ignác mk. szövetségi jegyző, Szelestey Lajos mk.

J e l e n t é s,

az 1880. évi július 17., 18. és 19-én Drezdában tartott XI. németországi tűzoltó-gyűlésről.

A budapesti önk. tűzoltó egylet 1880. évi szeptember 7-én tartott parancsnoksági ülésének előterjesztette

Bárány N. Ernő,

(a budapesti önk. tűzoltó-egylet főparancsnoki helyettese.)

(Folytatása és vége.)

A megismertetési estélyen a megjelent tűzoltók és a polgárság nagy száma az Elba partján fekvő híres Brühl-féle terasse-on gyűlt össze. A kerthelyiség fényes kivilágítása, a kitünő katonai zenekarok, és a dalárdák éneke egyaránt emelték a kedélyes hangulatot. — Itt találkozott és

ismerkedett meg sok tüzoltó-vendég egymással és itt volt legelőször alkalmunk kezét szorítani a drezdai bajtársakkal.

A Németország minden tartományából küldött képviselőket itt szemlélhettük meg legelőször és midőn a magasra termett, igazlelkű és egyenes szívű alföldi rokonszenvet keltett, a már inkább agyaskodó, de főleg fitogtató északvidéki (ki ne ismerne a poroszra) — itt is mint bárhol fennuralkodó vágyának kedvezvén — a legkevésbé sem volt barátságos. Meg is történt, hogy ez utóbbiak még ez estélyen a német egység nagyobb dicsőítésére csunyául összevesztek a bajtársakkal, s másnap reggel a városból nagyobb részt eltávoztak.

Vasárnap 18-án d. e. 11 órakor a tüzoltó-szövetség közgyűlése vette kezdetét. Határozatainak nagy része reánk nézve lényeges jelentőséggel nem bír. Azonban megjegyzésre méltó azon határozat, mely szerint jövőre a tüzoltó-testületekbe való felvételre jelentkezők csak akkor vétetnek fel a tüzoltók közé, ha orvosi vizsgálat után tökéletesen egészséges szervezetű egyéneknek bizonyulnak. E célból a felvételek előjegyzésére nyomtatvány fog behozatni, melybe azon kérdés is befoglalandó, hogy a felveendő testi bajokban szenved-e és hogy katonai kötelezettségének eleget tett-e és ha nem, mi okból szabadittatott fel ez alól.

Midőn ezen intézkedést csak helyeselni lehet, mégis csodálatos, hogy a német bajtársak lelkiismeretükkel számolva csak most jutottak azon gondolatra, hogy nem ép szervezetű emberek, mint tüzoltói szolgálatra alkalmatlanok, visszautasíttassanak.

A budapesti önkéntes tüzoltó-egylet ezen intézkedésnek szükségét, épen a lelkiismeret tekintetéből, már 10 évvel ezelőtt belátta volt, és ezen idő óta a felvételeket a legnagyobb szigorúsággal és az egyleti orvosok jelenlétében gyakorolja.

A szövetségi közgyűlés folyamán még a német tüzoltóság statisztikája fölolvastatván, abból értesültünk, hogy 9515 tüzoltó-testület létezik, melyekben 682,000 tüzoltó szolgál. E számban befoglaltatik az osztrák birodalombeli tüzoltóság is, mely 1885 testületet számlál 125,000 főnyi létszámmal.

Ez alkalommal nem mulaszthatom el megjegyezni, hogy a statisztikai munkálatok, melyek igen bő tartalmu táblázatos összeállításban és könyvalakban minden vendég tüzoltónak kézbesítették — ismételten jelét képezik azon szellemi összetartásnak, melylyel a németek, ha a világ előtt meg kell jelenniök, háttérben nem maradnak. Mert ilyenkor az erkölcsi kötelesség munkásságra hív!

Ellenben mi magyarok, hej! be jó életünk! Törődünk is mi azzal, hogy a magyar országos tüzoltó-szövetség ime már az V. közgyűlésen, tehát tíz év lefolyta után, sem volt képes az ország tüzoltóstatistikáját lezárt hiteles adatok-

kal előterjeszteni. Miért? — Mert évek óta minden telhető módon hasztalanul sürgette az adatok beküldését.

Határozatot továbbá, hogy a három év mulva következő XII. német nagygyűlés Salzburg városában fog megtartatni.

Délután 3 órakor az ünnepélyes felvonulás tartatott meg. Összeállítás az óvárosban fekvő Neumarkt-on ment végbe. — Kiváló ügyességgel lévén rendezve, minden zavar nélkül vette kezdetét. A rendkívül imponans menet, mely az ó-városból az Elba-hidon át az új városba a kiállítás helyisége mellett elterülő gyakorló-térre vonult, ritka látványt mutatott. Az elvonulás a királyi palota előtt történt, hol a szász király családjával együtt az erkélyről szemlélte a menetet és fogadta a tüzoltó-csapatok tisztelgését.

Az utcák és terek pompásan ki lévén diszitve, a virágok és koszorúk iszonyu mennyisége hullott a tovavonuló tüzoltókra, kik viszont lelkesülten éljeneztek a lakókat.

A menetben résztvett mintegy 6000 tüzoltó, 1000-nél több dalárda-tag és körülbelül 600—700 tornász. Az összesség 8000 főre mehetett 21 zenekar kíséretével. Elvonulása — egy ponton — 52 percet vett igénybe.

Megérkezve a gyakorló-téren, a csapatok $\frac{1}{2}$ órán át tartott felállítás után, mely idő alatt a dalárdák énekeltek, a drezdai tüzoltók megkezdték a diszgyakorlatot.

Első sorban az önkéntesek, ezek után a városiak rendgyakorlatokkal állottak elő. Ha már a városi tüzoltóság, mint rendeltetésénél fogva a számosabb gyakorlatokhoz idő fölött rendelkező testület, ezen rendgyakorlatokat nagy tökélylyel vitte végbe, annál meglepőbb volt azt az önkéntesektől is hasonló tökélylyel és a legnagyobb szabotossággal végbe vinni látni. E két testület ebben is vetélkedvén egymással, azt mondom, hogy tetemesen túlmentek még azon követelményeken is, melyek teljesítése egy katonailag fegyelmezett testülettől jogosan megvárható, a nélkül, hogy ez szorosan véve tüzoltói jellegéből kivetköztetnék. Ezen rendgyakorlatok azonban már többet mutattak és úgy tünt fel előttem, mintha a hadsereg egyik szakasza állott volna előttem. A porosz hegemonia még e téren is sokra vitte már Németországban.

A rendgyakorlatok után egy általános támadás volt sorrenden. Ez egy rendszeres tüztámadás volt, mely az e célra épült és dült szaruszékéből készült igen diszes 3 emeletes másházaton tartatott meg. A részletes támadási terv a következő suppositióból állott.

Feladat: Valamely gyári-épületben — mely az oldalszárnyak elrekesztett helyiségein kívül a 3-dik emeletig csak tágas nagy helyiségekből áll — tűz üt ki az épület középső részének 2-dik emeletén. A tűz gyors továbbterjedése fölfelé már a 3-dik emeletet is megfogja, lefelé pedig a lépcsők használatát lehetetlenné teszi. A 3-dik eme-

leten dolgozó munkások a tetőzet alatti helyiségekbe és az oldalépületeket tetőző tornyokba vonulnak vissza, hol megmentésüket várják. Az ekkor érkező 40 főnyi városi tűzoltócsapat azonnal hozzá lát az életmentéshez, mit egy az épület középső része előtt felállított toló-létrával visz végbe, ezáltal a vizsugarakkal az oltást is megkezdvén.

Ez idő alatt a 150 főnyi önkéntes tűzoltó-csapat szintén a hely színére érkezik és szereivel a tűz megtámadását a két oldalszárnyon eszközölvén, az oda szorult embereket megmenti. Ekkor a közép-épületet megtámadott városi legénység az elem által kényszerítették a helyet elhagyni, melyet azonban, a most már szabadon felállított toló-létráról működve, újra visszanyerni igyekeznek.

Végre az emberek mind megmentetnek és a tűz a szárnyépületekről előnyomuló önkéntes tűzoltók által mindinkább középre összeszorítatik; ekkor a vízvezetési cső szétrepedése miatt e helyen a tűz oltása vízvezetékekkel lehetlenné válván, az önkéntes tűzoltók egy szivattyúval pótlólag belekapnak a működésbe.

Ilyetén módon a tűz legyőzése félig-meddig biztosítva lévén, észrevéttetik, hogy szálló üszkők miatt az alacsony melléképület teteje kigyuladt. Ennek megtámadására tehát a jobbadán már eloltott nagy épülettől a városi tűzoltók egy része visszavezényeltetvén, odarendeltetik.

Megerőltetett munka után végtére a tűz minden oldalon eloltatott és a tűzoltók egymás után hol létrán, hol kötelen leereszkedve, visszavonulnak. Az önkénteseknek egy mászója, kinek sem az egyik, sem a másik visszavonulási eszköz rendelkezésére nem áll, kényszerítve van a 3-dik emeletről az ugróponyvába való ugrás által csapatjához érkezni.

Ez volt a támadás terve.

A mi a kivitelét illeti, mindenekelőtt fel kell említenem, hogy a működés alatt példás csend uralkodott, mely csak a parancsnokok hangos vezényszava, vagy a jelzések által lett félbeszakítva.

A tűz-riadóra a városi tűzoltók két négyes fogatu szerkocsival és egy két-fogatu létrakocsival vágatva elsőnek érkeztek a helyre. Mig ezek a baloldaltól érkeztek, a jobb oldaltól az önkéntesek Scholle parancsnokuk vezetése alatt futamlépésben közeledtek, szereiket kézzel vontatva. Ezen szereket állanak: két taligás mozdony-szivattyúból, két tömlő orsóból és két kisebb szerkezetű szerkocsiból.

Az első létra beakasztásától számított 4 percz alatt a csővezető helyén volt és sugarát alkalmazta. Mindkét csapat, úgy az önkéntes mint a városi, igen gyors mozdulatokban végzé a támadást, az önkéntesek tán kiválóbb élénkséggel, nekik lévén feladatuk a nagyobb rész, t. i. a két szárnyoldal támadása, föl a tetőzetet koronázó tornyocskákhoz, mi célból a párkány-létra (az az a náluk még eddig is divó párkánybak) a 3-dik emeletből alkalmaztatott.

Sajátságos szokás az, hogy a csővezető az emeletek megmászására kirendelt mászók után, a felszerelt tömlőt vállára vetve, tehát azt magával czipelve, mint utolsó, vagyis ez esetben 4-dik szám érkezik föl. Nem tekintve azt, hogy ez által több idő veszik el, mint akkor, ha az első szám elsőnek megy fel és csökötele alkalmazásával a már készen álló csövet azonnal fölhuzza, kérdésem az, vajjon mit csinálnak az előre küldött számok oly esetben, ha pl. ők felérkezve már is a tűz közvetlen környékében állanak és az oltásnak e környéken rögtöni megkezdése személyes biztonságuk tekintetéből nélkülözhetetlen?

Igen hosszadalmas volna a támadás kivitelét a részletességig bonczkés alá venni. Egészben véve ugyanazt mutatta, mit már többször volt alkalmunk külföldön, különösen Németországon láthatni, hol több, hol kevesebb sikerrel. Az egész működést azonban összefoglalva bátran mondhatni azt, hogy kielégítő volt. A jelenlevő ezrekre menő tűzoltósereg viharos tapssal és éljenzéssel adott kifejezést megalégedésének.

Azonban mellékesen legyen mondva, hogy mi budapestiek, midőn lelkesülten a tapsban részt vettünk, úgy az összműködésre vonatkozólag, mint annak részletes kivitelére nézve is — különösen ez utóbbit tekintetbe véve, sokkal nagyobb várakozással néztünk a kitűzött feladat megoldása elé. — Meglehet, hogy e nyilatkozatom tulszigoru bírálóknak fog tekintetni. Megengedem, azonban maradok a mellett, hogy épen Németországban a legmagasb fokú tökélyvel óhajtottam találkozni.

Az ünnepély utolsó napján, vagyis július 19-én d. e. 10 órakor ugyancsak az előbb jelzett gyakorló-téren a drezdai tűzoltók iskola-gyakorlatokat tartottak. Az önkéntes tűzoltók az egyes szerekek állottak elő, legelső sorban a szivattyúkkal.

Mint már fentebb jelzém, az önkéntesek csak két kisebb taligás mozdony szivattyú fölött rendelkeznek, melyek lófogatok hiányában a legénység által szállíttatnak a vész helyére. Szerkezetére nézve e két szivattyú szivásra is be van rendezve és sineken fekszik a taligán. A tömlők a szivattyú talpához erősített tömlő-orsón nyugosznak és a szivattyú lemozdonyítása után, midőn a sugárcső a tömlő végére illesztetett, az orsóról legombolyíttatnak.

Ezek után a vízvezetési tömlő-orsó gyakorlata következett. Erre, úgy látszik, a legtöbb gondot fordítanak, mert az ottani viszonyokhoz alkalmazva tényleg legtöbbet jön használatba. Mint tudjuk, Drezda városában a vízvezeték nyomása oly hatalmas, hogy a sugarat még a legnagyobb épületekre is fölviszi, s így tüzeknél ritka eset az, hogy szivattyúval dolgoznak. Egy ily tömlő-orsón van elhelyezve: a vízvezetési osztó (álló-cső), egy bizonyos mennyiségű tömlő, egy vízvezetési kulcs és egy sugárcső.

Különösen ezen gyakorlat nagy tetszésre talált, mi-

vel szembetünő azon előny, mely az ekként igen gyorsan esz- közölhető szerelés által a tűznek ép oly gyors megtámadá- sát lehetővé teszi.

Ezen szerekkeli gyakorlatot követte a létrák, a pár- kánybak, a mentőzsák, az ugró ponyva és a kötélén való leereszkedés iskola-gyakorlata a mászóházon. Kevés elté- réssel a kivitelben ugyanaz, mit ezalatt ismerünk, tehát a bővebb magyarázat fölöslegessé válik.

Míthogy a sorrendbe még a Drezda környékéről bevonult tűzoltó-csapatok gyakorlata is felvételre, ezeket is figyelemmel kívántam kísérni. Csalatkoztam azonban feltevésében, mert midőn tűzoltói gyakorlatot vártam, csakis rendgyakorlatot láthattam. A Drezda környékbeli tűzoltókból összesített mintegy 200 főre menő csapat Dant strieseni tűzoltó-parancsnok kivont kard melletti vezény- lete alatt egy teljes órán át fárasztó és tős-gyökeres kato- nai rendgyakorlatokkal produkálta magát, a nézők meg- botránkozására. Nem fölösleges tehát ez alkalommal ezen sikerült baklövést megörökíteni. A tűzoltó-testületeknél az e részbeni katonai kiképzést, mint a szervezet szükséges kellékét, magam is okvetetlenül megkívánom, azonban csak bizonyos fokig, melyen tullepni nem szabad. De midőn a tűzoltó főfigyelmet csakis erre fordítja és katonásdit ját- szik, ellenben a tűzoltás technikáját parlagon heverteti, akkor tulajdonképeni célját nem fogja elérni és ennek kö- vetkeztében szakértők előtt nevetség, guny tárgyává lesz.

A drezdai önkéntes torna-tűzoltók száma 150. Ezek két osztályra lévén felosztva, egy osztály az Elba jobb partján, egy pedig a bal parton tartja szolgálatát. A két osztály fölött áll egy kapitány, mint parancsnok. Személyes felszerelésük és egyenruházatuk ugyanaz, mint nálunk, t. i. csinvadt-vászonadrág s kék csikos fehér vászonzubzony. Ezt télen és nyáron viselik, posztó-zubzonyuk nincsen. Kivételt csak a mentőkötél viselésénél észlelhetünk, mely a mászóknál az öv körül a testet átfogja, azonban egy csomóra kötve van, a csomó pedig hátul az övön nyugszik. Nem célszerű módja a kötélviselésnek, mert működésben a csomó kibontása rendesen akadályt idéz elő mint volt al- kalmam az láthatni.

Az önkénteseknek a város mindkét részében lévén őrtanyájuk, az éjjeli szolgálatot rendes őrségtartás által teljesítik. A város a tűzoltói szolgálatot szervezván és állan- dósítván, ugy az önkénteseket, mint a városi fizetett tűz- oltókat ezen intézmény szervezetének keretébe beleilleszté. A városi legénység 96 emberből állván, egy tűzfelügyelő (recte igazgató) és esetleg helyettesének vezetése alatt áll. — Mindkét csapat a városi hatóságnak közvetlenül alá lévén rendelve, ügyei egy külön a tűzoltást kezelő szakos- tály által vezetettek.

A városi tűzoltóság szereit illetőleg megjegyzendő hogy azok, — mint ez majdnem egész Németországban rend

szerint található — igen nehézkesek és szerkezetükre nézve sem igen megfelelők, amennyiben a régi beszerzéseket, ha- bár részben átalakítva, még most is használatban tartják

A város területén 2 városi főőrség, 2 önkéntes őrség és 4 mellékőrség létezik. Ezek 43,000 méter hosszú távirdavezetékekkel vannak egymással összeköttetésben. Ezen távirda-sodrony vezeték földalatti. Létezik még 36 tűzjelző állomás is.

A városi legénység a tűzoltás körüli működésen kívül még egyéb teendőkre is alkalmaztatik, mint pl. a vízveze- téknél szükséges munkálatokhoz, az utcák öntözéséhez stb. Ez okozza, hogy a készséghez megkívánt legénység igen gyakran a szükségelt szám alá apad, és csak a vízvezeték kiváló tehetségének, nemkülönb az ügybuzgó önkéntes tűzoltóságnak köszönhető, hogy az oltási működés mind- annyiszor sikerrel végeztetik.

Julius 19-én esti 6 órakor a bucsuestélyen a szép és imposans ünnepély befejezését nyerte. Az ez alkalommal alig fékezhető szónoklatok mindannyi bucsuszavak voltak a távozókhoz és viszont köszönetkifejezés az élvezett vendég- szeretetért.

A lefolyt ünnepély után a komolyabb s a tapasztal- takat mélyebben áttekintő gondolkodás is tért nyert. És ime mi magyarok, midőn mi is hazafelé vándorolva, elmél- kedénk az elmúlt napok fölött, szükségképen azon meggyő- ződésre jutottunk, hogy zarándokolásunk a tűzoltó intéz- mény Mekkájába — tágas értelemben véve tehát Német- országba — a tisztelet lerovása tekintetében ugyan sikeres volt, a mi azonban a tapasztalatok bővítését illeti, ebben várakozásaink ki nem elégítették.

Tekintve, hogy mi eziránt némi részben már előzete- sen is tisztában voltunk magunkkal, most annál inkább bátran állíthatjuk azt, hogy mi budapestiek a műszaki képzettség tekintetében bármelyik németországi tűzoltó- testülettel nemcsak hogy egy színvonalban állunk, de sőt bizonyos tekintetben azok fölött szembetünő előnyökkel is is birunk, miből következik, hogy a haladás azon fokát, me- lyet Németországban tapasztaltunk, mi nemcsak elértük, hanem nagymérvben túl is haladtuk s így bátran elmond- hatjuk, hogy mi Németországban tanulni valót ez idő sze- rint nem találunk.

Mindemellett azonban Németország oly előnyökkel bir, minőket mi Magyarországon eddigelé el nem érhattünk. Ide tartozik első sorban az, hogy Németországon az intéz- mény iránti őszinte részvét, annak támogatására és fejlesz- tésére irányzott általános törekvés — az állami intéző kö- röktől kezdve az utolsó honpolgárig — egyiránt páratlan.

Eme kedvező helyzetben mi még nem vagyunk, s — ha tekintetbe vesszük, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiszámíthatlan fontosságú tűzoltóintézménynek hazánkban terjesztése és fejlesztése körül munkálkodó egyes ügybuzgó

honpolgárok országszerte mily óriási nehézségekkel kénytelenek küzdeni, míg e téren fáradásuk eredményre vezet — nem is remélhetjük, hogy az üdvös intézmény iránti általános érdeklődés a közel jövőben azon fokra emelkedjék, melyen az hazánk e téren haladásának biztos alapot teremtené.

Budapest, 1881. augusztus 22.

Bárány N. Ernő.

Évi jelentése

az Aradvárosi önkéntes tűzoltó-karnak 1881. évről.

Tisztelt közgyűlés! A karparancsnokság a reá hárult kötelezettség és felelősségnél fogva örömmel ragadja meg azon alkalmat, hogy a t. közgyűlésnek az elmúlt évben a kar érdekében tett intézkedéseiről számoljon s hogy a n. é. közönségnek a kar iránt tanusított áldozatkészségét megköszönve, az előterjesztendő jelentésben foglaltakkal a kar életrevalóságát és annak a közönség iránti önzetlen működését feltárja.

A lefolyt évben tett intézkedéseket a parancsnokság nyugodtan bocsátja a t. közgyűlés birálata alá, miután azon intézkedéseket a legjobb tudomás és tiszta meggyőződéssel tette a kar érdekében.

Midőn az elmúlt évben a t. közgyűlés a parancsnokságot reánk ruházta s midőn ez alkalommal az alapszabályok értelmébeni intézkedéseket köteleességünké tette, — félve ugyan — de azon reményben, hogy a n. é. közönség által támogattatni fogunk, nyugodtan kezdtük meg a nagy felelősséggel járó teendőket, melyet most a t. közgyűlés elébe terjeszteni bátorkodunk.

Tisztelt közgyűlés! Hosszú egy év, de mégis rövid egy egylet életében arra, hogy mindent, de mindent megtenni lehessen. Nem mulasztottunk ugyan el semmit, de mindent még sem tettünk meg s az egyletet azon magaslatra, ahol azt a hely méltán megilleti, még sem emelhetjük, mert ahhoz az idő nagyon rövid volt s mert azok megtevétele a jövő feladata leendő.

Nyilvánosan tartott parancsnoksági üléseink s azokról felvett jegyzőkönyvek, melyeket bárki bármikor megtekinthet, a kar érdekében tett legkisebb intézkedésekről is tiszta képet nyújtanak, — jelenleg nem feladatunk azokat mind elősorolni, hanem szorítkozni fogunk a fontosabb és nevezetesebb momentumok kiemelésére.

Az 1880. év végével karunknak 289 tagja volt, a mult 1881. évben felvéve lett 64. — Az év leforgása alatt elhalt 4, — részint önkéntes lemondás, részint eltávozás folytán kilépett 6 s így töröltetvén 10. — karunknak 1881. év végével tényleg összesen 343 tagja maradt: kik közül alapító 1, működő 96, pártoló 246 tag.

A karparancsnokság a lefolyt évben 12 ülést tartott,

melyben 120 határozatot hozott, ezenkívül tárgyalt 3 feyelmi ügyet, melyek közül 2 véghatározattal láttatott el, egyik pedig még folyamatban van.

Mult 1881. évi márczius havában sz. kir. Arad városunkat fenyegetett árvizveszély alkalmával a parancsnokság részéről a Maros védgátjain éjjeli őrzéret és szolgálat teljesített; ugyanannak márczius havában Gyula városát fenyegetett árvizveszélykor pedig karunk 12 tagja Sarlot Domokos oszt. parancsnok vezénylete alatt kiküldetvén, Gyulára átment s ott erélyesen működött, mely működéséről Gyula város árviz-vészbizottsága által következő elismerő nyilatkozattal láttatott el:

Elismerő nyilatkozat. Mely szerint alólírott Gyula város árviz-vészbizottsága által az igazsággal egyezőleg tanusittatik: miszerint Sarlot Domokos ur vezénylete alatt f. hó 13-án Aradról 12 önkéntes tűzoltó 5 dereglyével városunkba érkezvén, itt önzetlen emberbaráti érzülettől lelkesítette, — csüggedetlen kitarással és fáradságot nem ismerő tevékenységgel az önfeláldozásnak oly nemes bizonyosságát adták, hogy ezen páratlan cselekedetükért a legőszintébb hálás elismerésünket nyilvánítani kötelességünknek ismerjük. Kelt Gyulán, 1881. évi márczius hó 16-án. Dobay József mp. polgármester, Papp Mihály mp. elnök stb.

A lefolyt évben városunkban felmerült 3 gyári és 8 különféle, összesen 11 tüzesetnél karunk tevékenyen közreműködött s különösen sikerült eredménnyel az 1881. év július 18-án a »Gyümölcs-téren« és augusztus 21-én a gyár telepnél előfordult tüzeseteknél.

A »Gyümölcs-téren« előfordult tüzesetnél magukat különösen kitüntették: Csóty Nándor szak. parancsnok, Siebig Ede csővezető, Schreyer Alajos és Fiola Mihály előmászók és Weil Alajos köztűzoltó, kiknek a parancsnokság az érdemek megjutalmazására különös kötelességének tartotta jegyzőkönyvileg elismerést nyilvánítani.

Kiemelendőnek tartjuk azon mozzanatot is, hogy karunk tagjai által a Gyártelep tüzeseténél kifejtett eredményes működésük folytán a »Magyar általános biztosító társulat« által 150 frt jutalom lett karunknak átszolgáltatva, mely összeg $\frac{2}{3}$ részben a »Magyar ált. biztosító társulat«, egy harmad részben a »Francia biztosító társulat« aradi főügynöksége által adományoztatott.

Hogy karunk az előforduló vészekenél teljes erővel működhessék, hogy a veszélyekbeni gyakorlatok nagyobb körben is terjesztessenek s ez által a tűzoltói intézmény annál hathatósabban előmozdittassék, a karparancsnokság 1881. évi július hó 26-án tartott ülésében a t. közgyűlés jóváhagyása reményében 20 önkéntes működő tagnak felvételét s annak a kar költségén leendő felszerelését határozta el, mely határozat folytán a szükséghez képest eddig 6 önkéntes már felvétellett és fel is szereltetett.

Nem térhettünk ki azon általánosan nyilvánult köz-
óhaj elől sem, hogy karunk részére állandó zenekart állit-
sunk fel. Igaz ugyan, hogy ezen közóhajnak eleget nem
tehattünk, azonban ez nem rajtunk mult, hanem állandó
zenekar hiányában; — mindazonáltal kötelességnek tar-
tottuk a közóhajnak jövőbeni biztosítását, a mennyiben az
Aradon alakult gyermekzenekart karunk részére már lefog-
laltuk s az illetők részéről kilátásba is helyeztetett, hogy f. év
május 1-től az említett gyermekzenekarral rendelkezhetünk.

Megemliténdőnek tartjuk még, hogy az egész tava-
szi és nyári idény alatt a működő tagok kiképzésére rend-
szerinti oktatások tartattak s hogy alakuló ünnepélyünk
alkalmával a parancsnokság részéről sikerült nyilvános
gyakorlat is lett rendezve, — továbbá, hogy a mult év feb-
ruár havában rendezett tánczestély karunk pénztárát 554
frt 45 krral szaporította.

Ezek után áttérünk a kar pénzvizonyait előtüntető
mozzanatokra, ugyanis:

1881. évi december 31-ig karunk pénztárába befolyt
összesen 2374 frt 90 kr, ebből kiadatott felszerelésekért
és költségekben, ugy a bemondó és kürtös részére megállá-
pitott fizetésekben összesen 1813 frt 34 kr, mely összeg
levonása után maradt készpénz 561 frt 56 kr.

A karunk leltár illetve készpénz vagyona tehát 1881.
év végén a következő: a) tüzoltói szerelvények és egyéni
felszerelések 5999 frt 10 kr.; b) pénztári maradvány kész-
pénz 561 frt 56 kr.; c) tagdíjartozások 157 frt. Összesen
6717 frt 66 kr.

Tisztelt közgyűlés! midőn ezen jelentésünket izmétel-
ten figyelmébe ajánljuk, kérjük azt tudomásul venni. Az
aradvárosi önkéntes tüzoltó kar nevében: Aradon, 1882.
január 15. *Péterffy Antal* s. k. h. főparancsnok, *Stankovits*
Milos s. k. h. titkár.

A marosvásárhelyi önkéntes tüz- oltóegylet ünnepélye.

A marosvásárhelyi önkéntes tüzoltóegylet ápr. 9-én
tartotta meg 2000-ik őrsegét igen szépen sikerült ünnepé-
lyességekkel.

A derék tüzoltók az őrtanya udvarán sorakoztak esti
7 órára, honnan a tüzoltózenekarral élükön egy körmenet-
tet tettek a Sáros-utczán, főtéren keresztül, s a sétatért
megkerülve, a szépen kivilágított tüzoltóőrtanya előtt sora-
koztak példás sorrendbe, míg a zenekar kört formálva ne-
hány zenedarabot játszott. Az első darab eljátszása után
Lázár Benedek, az egylet daliás főparancsnoka, a következő
beszédet tartotta:

Tisztelt bajtársak!

A marosvásárhelyi önk. tüzoltóegylet, ma este a
2000-ik őrseg tartásának ünnepét üli, s ezzel jelezni akarja

azon nevezetes eseményt, mely minden egylet életében, oly
kiváló mozzanatot képez és így ezen egylet történetében is
méltó helyet kell, hogy elfoglaljon; a jelen évi közgyűlés,
a mai napnak méltó megünneplését elhatározván, ez alka-
lomból hívta össze az egyleti parancsnokság a t. bajtársá-
kat, én mint az egylet jelenlegi vezetője, felhasználva az
alkalmat pár szóban emlékekbe kívánom hozni, hogy egy-
letünk, a mely ezelőtt, mintegy 6 évvel mesés gyorsasággal
emelkedett ki a tehetetlenség homályából, fejlődését és vi-
rágzását mi által érheti el.

Egyik feltétele a közönség és tisztelt bajtársak áldo-
zatkészsége, ügyszeretete, s nyiltan ki merem mondani,
hogy e tekintetben egyletünk tagjai más hason egyletek-
nek például szolgálhatnak, e téren veszély nem fenyeget.
Azonban van egy másik igen lényeges feltétele és ez nem
más, mint az egyleti alapszabályokban is kifejezve van,
hogy sorainkban katonai fegyelemnek kell uralkodni, a
fegyelemnek, a szolgálat minden ágában tüznél ugy, mint
a képző gyakorlatoknál, a lehetőségig léteznie kell; mert
az egységes működést, mi az eredményt, a sikert biztosítja,
elérni csak így lehet, ellenkezőleg az erők elforgácsolódnak
és az ügyszeretet meglazul, ugy a vezető parancsnokság,
mint az egylet tagjaiban is.

Midőn ma egyletünk a 2000-dik őrsegtartását ünne-
peli meg, fölkérem a tisztelt bajtársakat, kik a lefolyt 6 év
alatt áldozatkészségük és önfeláldozó ügyszeretetüknek
több alkalommal fényes jeleit mutatták, hogy ugyanezt
egyesítsék a köteles engedelmesség tiszteletben tartásával,
hogy így egyletünk virágozzék és hogy feladatunkat, a jövő-
ben minél tökéletesebben megoldhassuk!

A mai nap az emberiség történetében is egy igen fé-
nyes pontot jelez, legyen ez egyletünknek is az újjászületés
napja, mert embertársainkra, felebarátainkra nézve egyle-
tünk hivatásánál fogva, csakis így teljesíthetjük, a megsza-
badítás dicső munkáját, egyetlen eszme lebegvén mindig
szemeink előtt t. i. az egylet jelmondata:

»Csak honszerelmünk lángja olthatatlan!«

Éljen a marosvásárhelyi önk. tüzoltóegylet és annak
minden egyes tagja sokáig!!!

Hatalmas éljenzés követte a népszerű főparancsnok
szavait. A zenekar újabb játéka után következő napirendet
mutatta be a főparancsnok:

1. A mai nap emlékére, az őrsegre az egylet előljáró
parancsnoksága felvonul, és egy órai szolgálat teljesítése
után, a rendes őrsegnek fogja a szolgálatot átadni;

2. a mai rendes őrsegre tehát kirendeltetnek éjjél előtt:
őjr. Józsa József bajtárs vezetése alatt: Tamás Jó-
zsef, György József mászó, Simon János, Csernik Mihály
szivattyus;

éjjél utánra:

őjr. Kroll Ede bajtárs vezetése alatt: mászó Orosz-

lán Sándor, Császár Ferencz; szivattyus Oroszlán Sámuel, Csizmadia József; a felülvizsgáló ügyeletes szolgálatot, átveszi ma éjszakára:

mászó oszt. parancsnok Görög József bajtárs, ki a szolgálat beosztásáról gondoskodik;

3. segédtsit Oroszlán István bajtárs fölkéretik, hogy az őrségi könyvet a mai napon zárja le, s ezen ünnepélyt röviden az őrségi könyvbe vezesse be;

4. végül fölkéretik segédt. Oroszlán István, hogy az őrségi szolgálat bevezetésére, az őrségi könyvben új lapot nyisson, s a mai éjszaka őrséget teljesítő összes parancsnoksági tagokat és őrségi rendes tagokat írja be. — Marosvásárhelyt, 1882. ápril 8-án. — Lázár Benedek főparancsnok.

A zenekar indulót játszott, a nagy közönség széteszött, s este 9 óra után Szabó József vendéglőjébe 100-on felül gyűltek össze diszlakomára, hol izletes ételek és italok mellett a vidám zeneszó és sikerült toasztok is ugyancsak járták. Késő éjjel után lett vége a szépen sikerült lakomának.

Sever.

A dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetségének Pápan, 1881. évi aug. hó 27 és 28-án tartott IV-ik közgyűlésének ünnepélye.

Az 1879. évi szeptember hó 1-én Zala-Egerszegen tartott III. közgyűlés, a legközelebbi közgyűlés székhelyül Pápa városát jelölve ki, a pápai önk. tűzoltóegylet választmányára már a f. évi május hóban a közgyűlés ünnepélyének rendezésére egy bizottságot küldött ki, minek folytán e bizottság munkálatát azonnal megkezdvén s azt kellő időben bevégezve nyugodtan várta az ünnepély napját augusztus 27 és 28-át.

Szombaton, augusztus 27-én a déli vonattal érkezett a vendégek első csapatja, úgy a déli mint a később érkező vonatok elé a helybeli egylet tagjaiból egy-egy szakasz vonult ki s fogadta a szállásoló bizottság tagjaival az érkező vendégeket, s velük együtt jöttek be a városháznál levő központi irodába, honnét egyenként szállásaikra kísértettek s mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadtattak a lakosság részéről.

E napon részint a vonaton, részint kocsikon következő egyletek érkeztek meg, u. m.:

Boba: Baráth Ignác főparancsnok vezetése alatt 16 tűzoltó, Devecser: Csirke Iván alparancsnok 1, Jánosháza: Szalczberger Mór alparancsnok vezetése alatt 20, Kanizsa: Oroszvály Gyula elnök vezetése alatt 6, Komárom: Prodivszky Lajos osztályparancsnok vez. alatt 3, Magasi: Góth István vez. alatt 15, Sopron: Ulber Mátyás vezetése alatt 3, Szombathely: Lankovics József főp. vez. alatt 5, Sárvár: Szüts Pál alp. vezetése alatt 10, Keszthely: Pölcz Pál vez. alatt 4, Győr: Hauzer György főp. vez. a. 15,

Zala-Egerszeg: Udvardy Ignác titkár vez. alatt 5 emberrel, Kapuvár és még néhány egylet pedig a másnapi reggeli vonattal érkezett meg.

Délután 5 órakor a városháza nagytermében előértekezlet tartatott, melyen a közgyűlésre küldött képviselők igazolványainak másnap reggel 7 órakor leendő beszédese és megvizsgálására Kis Sámuel (Magasi), Szelestey Lajos (Pápa) és Stojanovics József (Sárvár); — a szövetségi választmány megbízása folytán Teuffel Mihály pápai alparancsnok és Szokoly Ignác osztályparancsnok által készített »Gyakorlati és tűzoltási szabályzat« birálatára pedig Lankovics József szombathelyi főparancsnok, Oroszvály Gyula a nagy-kanizsai egylet elnöke és Schneider Frigyes soproni mászó oszt. parancsnok küldettek ki, kik is a 6 órakor tartott iskolai gyakorlaton a teljes számmal megjelent vendégekkel együtt a szabályzat gyakorlati bemutatását figyelemmel kísérve, mindkettőről a legnagyobb elismeréssel szölkáltak.

Az esti nyolcz órakor tartott ismerkedési estélyre, a polgári kör csinos nyári helyiségében, a czifra kertben mintegy kétszáz, többnyire tűzoltókból álló közönség gyűlt egybe a hosszú asztalok mellett, s tarka látványt nyújtott a szemlélőnek. — Csakhamar bizalmas körök képződtek az új és a régi ismerősök között, s a felköszöntések árja megereedt. Először szólott Oroszvári Gyula: a kanizsai egylet elnöke s lelkes szavakban mondott köszönetet a szivélyes fogadtatásért, miben Pápa városa a tűzoltó vendégeket megtisztelte. Utána Krausz Adolf (jánosházi) az egyetértésre s a szövetség elnöke P. Szabó Károlyra ivott. Antal Gábor igen szép és átgondolt beszédet mondott a vendég-egyletekre, Szalczberger Sámuel a békés egyetértést, mint a tűzoltó egyletek méltó vezérszavát ajánlotta. Élteti a szövetség eszméjét s e szavakkal zárja be beszédét: Vivát fiorea et crescat. Utána Teuffel Mihály emelte poharát s éltette szeretett vendégeinket. Lankovics (Szombathely) a ker. szövetség elnökét: P. Szabó Károlyt éltette, majd Horváth Lajos a »Pápai Lapok« szerkesztője a magyar tűzoltókra s a magyar nemzetiségre, Ulber (Sopron) az ifjuságra és a pápai nőkre ivott, míg Paal István (Pápa) az összes egyletek vezetőit éltette. Stumpf Dózsa (Győr) a pápa egyletre emelte poharát, Bánfi János tanár Széchenyi Ödönt mint hazánkban a tűzoltóegyletek megteremtőjét, Krausz Adolf Martinengót: a tűzoltóegyletek Nestorát éltették, stb. stb. Később kávéházba indult a társaság, melynek jó részét ébren találta az 5 órai ébresztő.

Másnap augusztus 28-án reggel 7 órakor közgyűlésre küldött képviselők meghatalmazványainak megvizsgálása végett alakított bizottság működését a városháza nagytermében megkezdette s annak bevégezése után a közgyűlés tanácskozási tárgyainak megvitatása és előkészítése végett értekezlet tartatott.

A tanácskozás után 9^{1/2} órára az összes tűzoltócsapatok a diszmenetben leendő részvétel végett a kitűzött helyre az őrtanyára gyülekeztek, honnét pont 10 órakor az összes egyletek betüsorban felállva harsogó zeneszóval kiindulva, a Bástya, Barát, Főtér, Szél, Major, Sétatér, Posta, Annatér, Kis- és Hosszu-utcákon keresztül a közönség rokonszenves fogadtatása közben a városháza elé vonultak, hol a város nevében Nagy Boldizsár városi főjegyző üdvözölte a vendégeket; ennek megtörténte után 11 órakor a városháza nagytermében a közgyűlés megnyitott, minek lefolyását később egész terjedelmében közlendő jegyzőkönyv tünteti elő.

A közgyűlés után 2 órakor következett a közebéd, mely számos és szebbnél szebb felköszöntés közt a legkedélyesebben folyt le.

A közebéd végezte után 5^{1/2} órakor az összes vendégcsapatok a helybeli tűzoltókkal együtt az őrtanyára gyülekeztek, honnét pont hat órakor a diszgyakorlat megszemlélése végett a főtérrre vonultak, mit azonban a hirtelen keletkezett roppant szélvész és vihar miatt megtartani nem lehetett.

Esti 8 órára a polgári kör és kaszinó kerti helyiségébe kitűzött s a kedvezőtlen idő miatt a »Griff« vendéglő nagytermében megtartott tánczvigalom azonban daczára a kedvezőtlen időnek, minden tekintetben fényesen sikerült és másnap reggel 4 óráig tartott.

S ezzel a dunántuli kerületi tűzoltószövetség IV. közgyűlésének ünnepélye, melyben 18 vidéki egylet, mintegy 150 emberrel vett részt, miután a vendégek hétfői reggeli és délelőtti vonattal eltávoztak, véget ért.

Tűzoltók és azok szereinek vasuti szállítási nézve érvényes kedvezmények.

Az orsz. tűzoltószövetség elnöksége a központi választmány 1881. márcz. 25-iki ülésében nyert megbízatásához képest a tűzoltók segélycsapatai és szereinek díjmentes szállítása ügyében a szükséges lépéseket megtevén, ezeknek eredményét a hazai tűzoltó egyletekkel az itt következő belügyminiszteri leirat egész terjedelmébeni közlésével ismertetjük meg. A leirat így hangzik:

Magyar királyi belügyminiszter. 9949. szám. A magyar országos tűzoltószövetség központi választmányának Budapesten. — Mult évi szeptember hó 8-án 165. szám alatt kelt felterjesztésére vonatkozva értesitem a központi választmányt, hogy a hazai vasutak határozata folytán a tűz és egyéb balosetek alkalmával, községekbe segítségül hívott tűzoltók, valamint a szükséges oltó- és mentőszerek szállítására nézve a következő mérsékelt díjtételek engedélyzetnek. — 1-ször: Tűzoltók és azok szereinek közön-

-séges vonatokkal való továbbításakor személy- és kilométerenként 1 (egy) krajczár, az utóbbiakért kocsi és kilométerenként 8 (nyolcz) krajczár. — 2-szor: Külön vonatokért, ha azok több mint a mozdony és négy kocsiból nem állanak vonatkilométerenként 1 (egy) frt. — 3-szor: Az illetékek hiteltelzetnek és az ez irányu hitelkimutatás, az illető parancsnok által aláírandó. Budapesten, 1882. évi márcz. hó 2-án a miniszter helyett Prónay József s. k. államtitkár.

Tüzesetek.

Budapesten 1881. évben a főváros tűzoltóparancsnoksága által összeállított statisztikai kimutatás szerint összesen 194 tüzeset fordult elő. Ezek között 8 gyár-, 26 nyilt és tető-, 18 raktár és bolt-, 16 szoba-, 7 pince-, 3 istálló-, 3 kazaltüz. 1 színpadi, 19 különféle tüzeset, és 93 kémény- és gerendaégés. Téves jelzés folytán 11 izben történt kivonulás. — Hónapok szerint felosztva 22 január, 20 február, 20 márczius, 11 april, 15 május, 9 junius, 18 julius, 21 augusztus, 12 szeptember, 9 október, 15 november, 22 december hóra esik. — Városrészek szerint: az I. ső kerületben 9, a II-ikban 3, a III-ikban 10, a IV-ikben 32, az V-ikben 21, a VI-ikban 15, a VII-ikben 39, a VIII-ikban 30, a IX-ikben 10, a X-ikben 1, a kültelkeken 14 eset merült fel. — A tűz eloltására fordított működés időtartamát tekintve, az eloltás 95 esetenél 1 óra, 73-nál 2, 11-nél 3, 4-nél 4, 2-nél 5, 4-nél 6 óra, 5-nél pedig 6 óránál több idő alatt történt. — A 194 eset közül nappal 115, éjjel pedig 79 eset fordult elő. — Azon épületek, gyárak, raktárak boltok stb., melyekben tüzeset fordult elő, összesen 1.954,243 frt erejéig voltak biztosítva, a kárvallottak által bejelentett károk összege 111,890 frt, s a biztosító intézetek által fizetett kártérítés 82,078 frtra rug. 11 esetenél pedig 1399 frt kár esett, mely biztosítva nem volt.

A stomfai önk. tűzoltó egylet működési területén a beküldött statisztikai kimutatás szerint 1881. évben következő tüzesetek voltak: Stomfán jan. 23-án 3 ház; marc. 7-én 3 ház, 1 pajta; jul. 16-án 1 ház; szept. 11-én 2 pajta; 12-én 1 pajta; 13-án 2 pajta; okt. 2-án 1 ház, 1 pajta és Maásztón aug. 11-én 1 pajta égett le.

Különfélék.

Királyi adományok. Ő Felsége a tarnóczy önk. tűzoltó egyletnek 100 frtot, a szakolczai önk. tűzoltóegyletnek 100 frtot, a bellusi önk. tűzoltóegyletnek szerek beszerzésére 100 frtot, Taáp község tűzkárosult lakosai segélyezésére 800 frtot, a mocsonoki önk. tűzoltóegyletnek segélyképen 50 forintot, Emőd község tűzkárosult lakosai segélyezésére 2000 frtot adományozott.

Pályázat. A következő pályázat csak most jutván kezünkhez, habár elkésve, de mégis közöljük azt, mert egyseri segélyt igénylő bajtársak még az év végéig hasznát vehetik annak. A pályázat így hangzik: *I. Ferencz József Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének* 1873. évi decz. 2-án ünnepelt 25 éves kormányzásának jubileuma alkalmából több biztosító-társaság alapítványt tett oly czélből, hogy azon ausztria-magyarországi akár hivatásbeli, akár kötelezett, akár pedig önkéntes tűzoltók, kik hivatásuk teljesítése következtében súlyosan megbetegedtek, elnyomórodtak, vagy odavesztek — ez utóbbi esetben ezek hátramaradottjai anyagi támogatásban részesüljenek. Ezen alapítvány legfelsőbb engedély folytán következő czimet visel: »*Oszták-magyar biztosító-társaságok császári jubilaum-alapítványa szerencsétlenül járt tűzoltók és ezek hátramaradottjainak segélyezésére.*« Az alapszabályok értelmében az alapítvány évi kamatjövödelme $\frac{2}{3}$ részben a bizottság belátása szerint egy vagy több évre, avagy élethosszig nyerendő 50 frtos stipendiumokra, $\frac{1}{3}$ részben pedig pillanatnyi segélyezésekre fordítatik. A f. 1882. évben 29 stipendium fog kiosztatni 50 azaz ötven forintjával, felhivatnak tehát mindazok, kik segélyezésre igényt tartanak, miszerint kellőleg felszerelt, bérmentesített folyamodványait, melyekben a stipendium elnyeréséhez való jogosultságuk kiüntetendő, és pedig az önkéntes tűzoltók egyleti elnökük, a hivatásos tűzoltók pedig községük előjárósága útján f. évi ápril hó végéig Colditz vezérigazgató, bizottsági elnök urnál Bécsben, Schottenring 13 (»Duna«-biztosítótársaság) nyujtsák be. *Pillanatnyi segélyezések elnyerése czéljából folyamodványok a fent jelzett cím alatt az 1882. év folyamában bármikor benyujthatók.* Bécs, 1882. február 18-án. Az »*Oszták-magyar biztosító-társaságok császári jubilaum-alapítványa szerencsétlenül járt tűzoltók és ezek hátramaradottjainak segélyezésére.*« A bizottság: Colditz s. k. elnök. Dr. Fischer Károly s. k. elnökhelyettes.

Előfizetésre felhívás! Azon — a tűzoltóegyletek által — több ízben nyilvánított számos óhajtás folytán, — »hogy bár mielőbb szerkeszteni egy oly kézikönyv, mely a leginkább használatban levő tűzoltószerek kezelésére vonatkozó rendszeres, egyöntetű gyakorlati eljárással együtt a tűzoltás körüli szabályokat is magában foglalná«, a dunántuli tűzoltóegyletek kerületi szövetségének válaszmánya indítatva érezvén magát egy e célra szolgáló »*Gyakorlati és tűzoltási szabályzat*« című munkálat mielőbbi elkészítésére már csak azon okból is, hogy ez által egyrésztől alkalom nyujtassék ugy az alakulandó, valamint a már létező, de kevésbé begyakorolt tűzoltóegyletek rendszeres és alapos begyakorlására, más részről pedig, hogy a hazai tűzoltóságnál annyira óhajtott — s felette kívánatos — egyöntetű eljárás elérhetésére segédkezet nyujtson. A munkálat a megbízott egyének által elkészítettvén, a kerületi szövet-

ség válaszmánya bírálat és elfogadás végett a mult 1881. évi augusztus 28-án Pápán tartott ker. szövetségi közgyűlés elé terjesztette, hol is a kiküldött bíráló tagok »dicsérő véleménye« folytán, mint a czélnak teljesen és mindenben megfelelőt, a 15 jk. pont alatt hozott határozatával a közgyűlés »egyhangulag« elfogadta, s a szövetség területén levő összes egyleteknél vezérfonalul szolgáló tankönyvül behozatni rendelte; — a válaszmányt pedig annak mielőbbi kinyomatásával, s minél nagyobb körben leendő terjesztésével megbizta. E »Gyakorlati és tűzoltási szabályzat« magában foglalja, s kimerítően tárgyalja az összes használatban levő tűzoltószerek, u. m. mindennemű fecskendők, szivattyúk (hydrophorok), tömlők, különféle létrák stb. *vezényszavak* szerinti gyakorlati kezelésmódját, kürt- és sipjeleket, hangjegyekkel ellátva; előadja továbbá a működő testület mikénti beosztását, az egyes osztályok, tisztek és csövezetők gyakorlat és tüzesetek alkalmávali teendőjét, végre az egyes, u. m. pincze-, földszinti szoba-, raktár-tető-, kémény- és egyéb tűz nemek mikénti oltásmódját. — S ezen kívül mintegy 40—50, a szöveg közé nyomott díszes ábrával is el van látva. Midőn tehát ezen tényt nyilvánosságra hozzuk, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk hazánk, különösen pedig a dunántuli kerület tűzoltóegyleteinek t. parancsnokaihoz, nemkülönben a tűzoltóintézmény barátaihoz, miszerint sziveskedjenek a jelen munkálatra előfizetőket gyűjteni s az előfizetési díjat a megrendeléssel együtt a »dunántuli tűzoltóegyletek kerületi szövetsége« elnökségéhez Pápán, legkésőbb f. évi május hó 1-ig beküldeni. Egy példány ára 50 kr. Kelt Pápán, 1882. évi márczius hó 15-én. P. Szabó Károly s. k. szövetségi elnök. Szokolay Ignác s. k. szövetségi jegyző.

Az egri önkéntes tűzoltók m. é. junius 28-án előtte való nap végzett díszgyakorlatuk s bazárral egybekötött nyári mulatságuk után morzsa-mulatságot tartván, s Széchenyi Ödön gr., mint a magyarországi tűzoltó intézmény egyik uttörője is felköszöntetvén, hozzá üdvözlő távirat menesztetett. Mire következőkben válaszolt: Konstantinápoly, július 8-án 1881. Igen tisztelt főparancsnok ur! Táviratilag küldött szives és megtisztelő megemlékezésök igen kellemesen lepott meg: fogadják legőszintébb köszönetemet érte. Őszintén mondhatom, hogy nemes intézményök nagyszerti haladása és fejlődése, a miről honjártamkor alkalmam volt értesülni, épen oly őszinte örömmre szolgál, mintha folytonos tényezőként szerepelnék benne. s kívánom is őszinte szivemből, hogy nemes és buzgó törekvéseikkel minél teljesebb sikert érjenek el. Kiváló honfui tiszteletemet és üdvözetemet kérem az összes tag uraknak átadni. Maradok kézzszorítás mellett főparancsnok urnak legőszintébb hive gr. Széchenyi Ödön.

Uj egyletek. Az alcinai, világosi, jolsvai, rödőni, bicskei, dobronai, ercsii, miavai, madarasi, szentjános-székely-

falvi, moóri, lékai, bobrói, göllnicbányai, lentii, svédleri nagybaromi, zeliz-garam-mikolai, novai, kápolna-báhonyigrámi, beledi, mocsonoki, kőrösbányai, szt.-györgyi, szászi bobai, lajtapordányi, buziási, hátszegi, eceli, brádi, csakovári, jaáki, karáncsondi, fertő-nezsideri, boldogasszonyi-kürpödi, scsavnikí, csepregi, bellatinci, balatonfüredi, 6-lesznai, alsó- és felső-káldi, kopházi, baksai, szelistyei, bolkácsi, perkátai, lébényi, nyárádszeredai, ruttkai, köpcsényi (uradalmi), csornai, muraszombati, szunyogdi, pozsony-széleskúti, langecki, ráckevei, szegedi, felső-lövői, gyoroki, sepsi-szentgyörgyi és tolcsvai önkéntes tűzoltó egyletek, továbbá az »Esztergommegyei önk. tűzoltó és tűzoltó-betegsegélyző egylet« alapszabályai a m. kir. belügyminiszterium által a bemutatási záradékkal elláttattak.

Megyei szövetségek. A trencsénmegyei és hunyadmegyei tűzoltó-szövetségek alapszabályai a m. kir. belügyminiszterium által a bemutatási záradékkal elláttattak.

Kivonat a dunántúli tűzoltó egyletek kerületi szövetségének 1881. évi december 18-diki választmányi ülése jegyzőkönyvéből. — 5. A közgyűlés által 10 pont alatt a működő tagok beosztása tárgyában hozott határozat végrehajtása tárgyalatván. — Határozatott: a folyó évi augusztus hó 28-án tartott közgyűlés határozata alapján a dunántúli tűzoltószövetség területén levő összes egyletek felhivatnak, miszerint legközelebbi közgyűlésük alkalmával (már az 1882. év elején) egyletük működő tagjait a következő 3 u. m. mászó-, szivattyús- és rendfentartó-oszályokra beosztani erkölcsi kötelességüknek tartásuk s az egyes osztályokat jövőre csupán e három elnevezéssel jelöljék, — továbbá hogy a mászó- és szivattyú-osztály létszámának oly arányban kell lenni egymással mint egynek a kettővel. — Rendfentartó osztály létszáma azonban még a mászó osztály létszámánál is kevesebb legyen. — Jelen határozat a szövetség területén lévő összes egyleteknek maguk miheztartása végett megküldetni, s az országos tűzoltószövetség hivatalos közlönyében is közzététetni rendeltetett.

Az egységes és rangjelzésnek megfelelő zsinórzatról Herke József helybeli gombkötő (lakik VIII. ker. Sándor-utca 30. sz.) árjegyzéket küldött be hozzánk, melyet a midőn alább közlünk, nem mulaszthatjuk el ezuttal fölemlíteni, hogy a hamis arany készítmények a budapesti önk. tűzoltóegyletnél rövid idő alatti elkopás folytán többé nem alkalmaztatnak. Az árjegyzék itt következik.

valódi arany hamis arany

1) 1 drb 5 karikás 7 mm. átmérőjű arany vállzsinór főparancsnokok részére	2.30	1.20
2) 1 drb 5 karikás 5 mm. átmérőjű arany vállzsinór osztály- és szakasparancsnokok részére	1.50	— .80
3) 1 drb 3 karikás 5 mm. átmérőjű		

arany vállzsinór tisztviselők részére	1.20	— .55
4) 1 drb 3 karikás vörös vállzsinór őrparancsnokok részére 3 arany gombbal	— .60	— .15
5) 1 méter 5 mm. átm. arany gallérborítás	1.60	— .70
6) 1 méter 7 mm. széles rangjelző arany paszománt	2.50	1.20
7) 1 méter arany sujtás (keskeny)	— .50	— .25
8) 1 méter 5 mm. széles vörös gallérborítás	— .—	— .07
9) 1 drb arany parancsnoki jelzőzsinór	8.50	— .—
	10.—	5.—
10) 1 db. vörös parancsnoki jelzőzsinór (finom)	— .—	1.—
11) 1 drb széles fonatu jelzőzsinór vörös szőrből (finom)	— .—	1.—
12) 1 drb jelzőzsinór finom vörös szőrből	— .—	— .40
13) 1 drb sip-zsinór finom vörös szőrből	— .—	— .25
14) 1 drb kürt-zsinór finom vörös szőrből 2 makkos bojttal	— .—	1.80
15) 1 drb szócső-zsinór finom vörös szőrből	— .—	— .40
16) 1 pár Ö. T. betű vörös vagy fehér posztóból 4 ponttal együtt	— .—	— .10
17) 1 drb 5 karikás vállzsinór finom vörös szőrből	— .—	— .20
18) 1 drb 3 karikás vállzsinór finom vörös szőrből	— .—	— .15

Egy főparancsnoki zubbonyra szükségeltetik: 3 mtr borítás, 3 mtr paszománt, 4 mtr sujtás, 2 drb vállzsinór.

Egy főparancsnoki helyettes zubbonyára: 3 mtr borítás, 3 mtr paszománt, 2 drb vállzsinór.

Egy osztályparancsnoki zubbonyra: 3 mtr borítás, 1 mtr paszománt, 2 drb vállzsinór.

Egy szakasparancsnoki zubbonyra: 3 mtr borítás, 1 mtr paszománt, 1 drb vállzsinór.

Egy tisztviselői zubbonyra: 3 mtr borítás, 1 drb vállzsinór.

Egy őrparancsnoki zubbonyra: 3 mtr vörös borítás, 1 drb vörös vállzsinór, 3 arany gombbal.

A méretek közép nagyságra vannak számitva.

Könyvismertetés: A magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmánya útján (Budapest, IV. kerület, Eskü-tér 6. sz.) postai utánvétel, vagy az összegnek postalvánnyal való beküldése mellett megszerezhető:

Sopron sz. kir. városban 1874. szept. 5—8-án tartott

II. magy. országos tűzoltó nagygyűlés jegyzőkönyve és ünnepejelentése. (Magyar és német szöveg.) Ára 40 krajczár.

Jegyzőkönyv és jelentés az 1876. évi aug. 25—29-ik napjain Aradon tartott III. magy. orsz. tűzoltó nagygyűlés folyamáról. (Magyar és német szöveg.) Ára 40 krajczár.

Gyakorlati szabályzat a magyar tűzoltó-testületek részére. A magy. orsz. tűzoltó-szövetség által közrebocsátott hivatalos kiadás. Ára 40 kr. (Csupán a menet- vagyis lábgyakorlatokról szól.)

Exercier-Reglement für die Feuerwehren der ungarischen Krone. Aemtlliche Ausgabe, veröffentlicht vom Central-Ausschusse des ung. Landes Feuerwehr-Verbandes. Pr. 40 kr. (Csupán a menet- vagyis lábgyakorlatokról szól.)

A magyar orsz. tűzoltó-szövetség 1878. jul. 21. és 22-én Iglón tartott IV. orsz. közgyűlésének jegyzőkönyve. (Magyar és német szöveg.) Ára 30 kr.

A magyar országos tűzoltó-szövetség 1880. aug. 19—22. napjain Pozsonyban tartott V. orsz. közgyűlésének jegyzőkönyve (Magyar-német szöveg.) Ára 30 kr.

A tűzoltóság kisebb városokban, falukban és pusztákon. Irta Rösch Frigyes, a soproni önkéntes tűzoltók parancsnoka. Kiadja a szerző. Sopron, 1878. Ára 60 kr.

»Die Feuerwehr in kleineren Städten, Dörfern und Puszten.« Von Friedrich Rösch, Commandanten der freiwilligen Feuerwehr zu Oedenburg. Im Selbstverlage. Oedenburg, 1878. Preis 60 kr.

Kézikönyv fegyelmezett tűzoltó testületek alakítására és begyakorlására. Szerkeszté Krause Valdemár, Budapest főváros tűzfelügyelője. Magyarra fordították Soós Jenő és Kornstein József. Budapest 1878. Ára 1 forint 20 krajczár.

Handbuch zur Errichtung und Einübung disciplinirter Feuerwehrcorps. Von Waldemar Krause, Brand inspector der budapester hauptstädtischen Feuerwehr. Budapest 1876. Preis 1 f.

Ezeket kívül megjelentek még a következő művek:

»Falusi és pusztai tűzoltók betanítása, képekben 3 táblán.« Kiadja Oláh Miklós főgymnáziumi tornatanító, Szarvason 1880. Ára a három táblának 1 firt. A táblák magyar és német szövegű magyarázattal vannak ellátva.

Magyarázat a »Falusi és pusztai tűzoltók betanítása« című ábrákhoz, írta Oláh Miklós, Szarvas 1881. Ára 30 kr. E mű a már szervezett tűzoltócsapatok betanítását tárgyalja, s mint ilyen »a községi és gazdasági tűzoltás könyve*» pályadíjnyertes műnek folytatását képezi. — A tűzoltóknak képekben való tanítása annyival előnyösebb a könyvnél, hogy a képek vonzóbbak lévén a betüknél, azokat még az olvasni nem szeretők is megfigyelik; továbbá a lerajzolt gyakorlat alakja a szemlélő emlékezetébe

vésődvén: azt a tűzoltó vész esetén értékesítheti ha szinte nem volt is ideje vagy alkalma a gyakorlatot megkísérteni; képekkel gyorsabban tanulhatunk, mint könyvvel, ami pedig fontos, különösen községi tűzoltóságnál, melyeknél gyakorlat csak ritkán tartható. — Ezen okoknál fogva a »Tűzoltók betanítása« című ábrák minden tűzoltó-őrségre, szertárba, községi tanácsterembe, tűzoltó-szergyárba, gazdasági irodába, pusztai csárdába, vagy bármely közhelyre ajánlhatók kemény papírra lehozva, kifüggesztés végett.

A bazini önk. tűzoltóegyletnek. Meiszl Ferencz egyleti főparancsnok által beküldött 1881. évi statisztikai kimutatásából közöljük a következőket: Az egyletnek 125 pártoló és 85 működő tagja van; felszerelvénye áll: 2 szívó és nyomó, 1 csak nyomó szivattyu, 300 méter tömlő egységes csavarral, és 50 méter más csavarral, 4 vízfordó kocs, 25 tűzveder, 1 tolólétra, 3 dugólétra és 12 egyéb létrából. Az egylet 1880-ban 3, 1881-ben 3, fenállása óta pedig összesen 37 tüzesetnél működött, s 1880-ban 10, 1881-ben 10, fenállása óta 95 gyakorlatot tartott. A segélyalap 435 frtra rug.

Hivatalos közlemények.

Az országos tűzoltószövetség központi választmánya részéről a szövetségnek azon tagedyletei, melyek a tagsági járulékot a szövetség pénztárába közvetlenül fizetik be, értesítettnek, miszerint a tagsági járulékok befizetésének megkönnyítése szempontjából a szövetség pénztárnoka utasított, hogy a még be nem folyt tagsági járulékokra nézve az egyletekhez postai utánvételi jegyeket küldjön szét s az azokra befolyó összegekről a rendes nyugtát az illető egyletnek utólagosan küldje meg. — Minthogy azonban a mult években ezen intézkedés folytán már is szétküldött utánvételi jegyek számos egylet által visszautasítottak: az országos szövetség központi választmánya azon megkeresést intézi a szövetség tagedyleteinek t parancsnokságaihoz miszerint a szétküldendő postai utánvételi jegyek átvétele iránt intézkedni sziveskedjenek.

A budapesti önkéntes tűzoltóegylet július 2-án vasárnap délután 4 órakor a mászóházánál (VII. kerület Rottenbiller-utca a városligetbe vezető lóvasut mellett) a Hohl-féle tűzoltószerrel nyilvános próbát tart, melynek eredményét annak idején közölni fogjuk.

*) E-lapok 13. számában ismertettük.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Tűzoltóegyleteknek *ingyen* küldetik.

Kiadó és laptulajdonos : a budapesti önkéntes tűzoltóegylet.	Szerkesztőség és kiadóhivatal : <i>Budapest,</i> Csillag-utca 10. sz. 10. ajtó.	Megjelenik h a v o n k é n t legalább egyszer.	Hirdetmények egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 frt. fél oldalért 6 frt. — negyedoldalért 3 frt. nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számítatik.
--	---	---	--

Jegyzőkönyv.

a magyar országos tűzoltószövetség központi választmányának 1882. évi július hó 2-dik napján délelőtt 10 óraker Budapestben az önkéntes tűzoltóegylet helyiségében megtartott üléséről

Elnök: Follmann Alajos szövetségi alelnök, jegyző: Pap Emil szövetségi titkár. Jelenvoltak: Bárány Nándor Ernő, Hauzer György, Kempelen Béla, Kovács Károly, Kredits Ferencz, Marschalkó Gyula, Martinengo Nándor, Reitter József, Rösch Frigyes és Ternájgó Caesar központi választmányi tagok.

1. Elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy b. Bánhidý Béla szövetségi elnök, Foghtty János, Putsch Tóbiás és Schlosser Albert központi választmányi tagok a megjelenésben való akadályoztatásukat bejelentették, s ezzel kapcsolatban előadja, hogy a közgyűlés tekintetében az elnökséget illető intézkedések végrehajtottak, az *egyenruha minták* elkészültek, miről az egyletek a hivatalos értesítőben értesítettni fognak, a *rangjelzés rajzai* nyomtatás alatt vannak s a közgyűlés előtt szét fognak küldetni, a *birálati szabályzat* sajtó alá rendeztetik, a *szolgálati érem* iránt kérvény pedig a belügyminiszteriumhoz beadott.

Tudomásul vétetik.

2. A m. kir. belügyminiszterium leirata, melyben tudatja, hogy a *vasuti szállítási kedvezményekről* a törvény hatóságok útján körrendeletileg minden község értesítette, felolvastatván.

Tudomásul vétetik.

3. Hauzer György központi választmányi tag indítványa a szövetségi *alapszabályok módosítása* iránt.

Elfogadtatik s az alapszabályok egyes pontjainak az eddigi tapasztalatok alapján szükségesnek mutatkozó módosítása és az egyes §-ok egymásutáni sorrendjének megváltoztatása iránt a közgyűlés elé terjesztendő javaslat, illetve indítvány kidolgozásával Follmann Alajos alelnök, Kredits Ferencz és Bárány Nándor Ernő központi választ-

mányi tagok oly módon bizatnak meg, hogy az összeállítandó munkálatot az augusztus 11-én Zalaegerszegen tartandó választmányi ülésen előterjeszszék.

4. Több oldalról felmerülvén a kérdés, hogy a *tűzoltószerek kiállításánál* azon esetben is adatik-e valamely hasznosnak ítélt tárgyért a kiállítónak érem, vagy elismerő oklevél, ha csak egy kiállító bocsátaná is tárgyait a bíráló bizottság bírálata alá?

Határozottatott, hogy miután a kitüntetés nem annyira a kiállító személyét mint inkább annak művét illeti, érem vagy elismerő oklevél a bíráló bizottság bírálata szerint kitűnőnek bizonyult tárgyakért a kiállítónak az esetben is odaitéttetik, ha csak egy kiállító bocsátaná tárgyait bírálata alá.

5. A *nagyőrcei* önkéntes tűzoltóegylet megkeresvénye, melyben előadja, hogy egy csapatával a lángban álló szomszéd községbe segélyül sietvén, utközben a hydroforba, melyhez a szerkocsi is kapcsolva volt — befogott lovak annyira kifáradtak, hogy a szerkocsit maga a legénység volt kénytelen tovább szállítani, miközben a csapat egy az égő község felé haladó fuvarost utolért, kit megállítván, tekintettel a nagy veszélyre, egyik lovát a szerkocsiba átfogatta s így jókor a helyszínére érkezett, — mely eljárás jogos vagy jogtalanságának megállapítását és az ily esetekre netán létező törvény vagy szabály közlését kéri.

Miután a tárgyalás folyamán felemlítettett, hogy hasonló eljárás miatt a tűzoltók parancsnoka egy esetben bepereltetett, más esetben pedig a csendbiztos által bezárattott; tűzrendészeti törvény vagy szabályrendelet pedig ez idő szerint még nem létezik: a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz felterjesztés tétetni s abban a hasonló esetekben követendő eljárásnak körrendelet általi szabályozása és a felmerült eseteknek az idővel alkotandó tűzrendészeti törvény tárgyalásánál leendő figyelembe vétele kérelmeztetni határozottatik.

6. *Ugyanannak* átírata, melylyel közli, hogy a székelyhelyre késő este érkező postajárat kocsisa rendszerint

kürtölni szokott s gyakran a tüzjelet is fujja s így megtörténik, hogy a tüzoltók ok nélkül felzavartatnak, — s egyuttal a kürtölés betiltására czélzó lépések iránt utbaigazitást kér.

Megkereső egylet a szóban forgó visszaélésre vonatkozó panaszának az illetékes közigazgatási hatóságnál leendő megtételére s eredménytelenség esetében a szövetség elnökségéhez leendő ujabbi bejelentésre utaltatván, utóbbi esetben a nagyméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési miniszteriumhoz felterjesztés tétetni határoztatik.

7. Kovács Károly központi választmányi tag, mint a *zalaegerszegi önkéntes tüzoltó-egylet* főparancsnoka előadja a zalaegerszegi önkéntes tüzoltóegylet kérelmét az egylet segélyalapjának létesítése czéljából kibocsátott *sorsjegyek* elárusításának engedélyezése iránt.

A kért engedély megadatik.

8. Kempelen Béla központi választmányi tag véleményes jelentése Rösch Frigyes központi választmányi tag által *a tüzoltó-egyletek és tüzkárbiztosító intézetek közötti viszony* szabályozása iránt a múlt évi márczius 25-diki ülésben beadott s az október 30-diki ülésből tanulmányozás és véleményadás végett kiadott javaslat tárgyában, melylyel a javaslatban foglalt azon indítványt, hogy a *kényszerbiztosítás behozatala iránt lépések tétessenek*, magáévá tévén, elfogadásra ajánlja, annak elfogadása és e tárgyban a nagyméltóságú miniszteriumhoz kérvény benyújtása iránt a közgyűlés elé a központi választmány részéről indítvány beterjesztését hozza javaslatba.

A javaslat az ügynek kimerítő tárgyalása után egyhangulag elfogadtatván, a közgyűlés elé azon indítvány határoztatik beterjeszteni, miszerint mondja ki a közgyűlés, hogy a tüzkár elleni országos kényszerbiztosítást az ország érdekében szükségesnek tartja s ennél fogva ily értelmű kérvénynek a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz leendő benyújtását elhatározza, minek eszközzésével a központi választmányt bizza meg. Határoztatik továbbá, hogy a kérvény benyújtásával egyidejűleg annak tartalma a főrendiház és képviselőház tagjaival, valamint sajtó útján is közöltessék; végül, hogy Rösch Frigyes központi választmányi tag munkálata a hivatalos értesítő útján az összes hazai tüzoltó-egyletekkel közöltessék.

9. Elnök indítványa a szövetségi ügynek az országban leendő általános szervezése tárgyában.

A közgyűlés napirendjére kitzeteni határoztatik.

10. Krenedits Ferencz központi választmányi tag indítványozza, hogy a tagegyletek a közgyűlés elé terjesztendő indítványaiknak az alapszabályok 17. §-ában kitzött határidőre leendő beküldésére figyelmeztessenek.

Elfogadtatik s végrehajtásával az elnökség bizzatik meg.

Ezzel a napirend tárgyalása befejeztetvén, elnök az ülést bezárja. Kelt mint fent. Follmann Alajos s. k. elnök, Pap Emil s. k. jegyző.

Elnöki jelentés

a dunántúli kerületi tüzoltóttestületeknek 1881. aug. 28-án Pápán tartott közgyűlésében.

Tisztelt közgyűlés! Szerencsésnek érzem magamat, hogy a dunántúli tüzoltószövetség tagegyleteinek itt megjelent képviselő küldötteit üdvözölhetem. Isten hozta önöket városunk kebelébe és tüzoltóttestületünk körébe! A tüzoltói szövetség eszméje érdekében közös lelkesedésünk vezesse tanácskozásunkat, hogy végzéseink életrevalók és messzekihatók lehessenek.

Egészen a véletlen játéka, és épen nem a dunántúli tüzoltóttestületeknek öntudatos cselekvénye, hogy a dunántúli kerületi tüzoltó-szövetség ezen negyedik közgyűlése épen Pápán tartatik. A dunántúli tüzoltóegyletek szervezésének eszméje épen városunkban ébredt, midőn 1876-ban a pápai önkéntes tüzoltóegylet zászlóavatási ünnepén oly szép számú vidéki tüzoltóvendégeket fogadott kebelébe városunk. A szervezés gondolata kimondatván, még azon év július 30-án Veszprémben tartott közgyűlésen, 15 egylet egyesülésével, a dunántúli kerületi tüzoltószövetség megalakult és székhelyét Szombathelyre tette át. Egy év mulva, 1877. szeptemberben a kerület székhelyévé Zala-Egerszeg lett. 1879. szeptemberben pedig, miután városunk képviselő-testületének vendégszerető hívásával ellátott tüzoltóképviselőink a zala-egerszegi közgyűlésen, szavazatok többségével megnyerték, hogy a kerületi szövetség székhelye két következő évben Pápa városa legyen. Láthatólag a honnan az eszme kiindult, oda tért vissza, hogy több évi megpróbáltatásai után megmutassa életrevalóságát, vagy pedig valósággal elaludjék.

A Pápára tett kerületi szövetségi igazgató választmány első köteletségének ismerte tehát a munkát elején kezdeni, a szövetség eszméjét fölébreszteni, és a mennyire lehetséges, életműködését megindítani. De már maga a választmány megalakulása is nehézségekkel küzdött. — Tagjaiul választattak ugyanis a zala-egerszegi gyűlésen: elnökké a pápai tüzoltóegylet elnöke, alelnökké Hauzer György győri főparancsnok, jegyzővé Szokoly Ignác pápai t. o. e. főjegyzője, pénztárnokká Szvoboda Venczel pápai t. o. e. vál. tag. — választmányi tagokká pedig Antal Gábor pápai t. o. e. vál. tag, Baranyi István pápai főparancsnok, Csirke Iván devecseri alparancsnok, Gayer Antal sárvári főparancsnok, Krausz Adolf jánosházai t. o. e. jegyző, Lankovics József szombathelyi főparancsnok, Nagy Aladár tapolczai főparancsnok, Szelestey Lajos pápai tiszt. főpa

rancsnok. — Azonban már az első összehívás alkalmával lemondott a győri főparancsnok az alelnöki tisztségről, és többszöri felkérés daczára is megmaradt lemondása mellett; sőt utóbb egylete is kilépett a szövetségből. Majd 1881. elején visszalépett Baranyi István ur is. És miután Zala-Egerszegen elfelejtettek póttagokat választani, póttagokkal betölteni a rendes tagok helyét nem lehetvén, a szövetségi választmánynak így kelle megindítani az ügyek vezetését.

Az első választmányi ülés tartatott 1880. márczius 14-én, az utolsó pedig 1881. aug. 7-én. Mindössze volt 7 ülés, — mely üléseken a megjelent és távollevő tagok igazolásait illető pontokon kívül 38 ügyben hozattak határozatok. E választmányi ülések foglalkoztak jobbára a szövetség belügyeivel, létkérdésére vonatkozó viszonyok elrendezésével, az országos szövetséghez való kapcsolat fejtegetésével, és utóbb egyes tüzoltási indítványok tárgyalásával is. Eme tanácskozmányok tették szükségessé amaz élénk levelezést is, mit a választmány megbízásából az elnöki iroda teljesített. Összesen 104 ügyben küldetett szét 410 levél, részint tagegyletekhez, részint pedig 19 ízben az országos tüzoltószövetséghez.

A szövetségi választmánynak legelső és legfontosabb teendője volt az 1876. év óta meg nem erősített alapszabályoknak megszerzése. Ezen alapszabályok, az országos tüzoltószövetségnek, majd a belügyminiszteriumnak határozottan kijelölt módosításai után azoknak háromnégy ízben történt oda és visszautaztatásával, végre 1880. nov. 11. 43745. sz. a. megerősítést nyertek. Csak is ezután lehetett, biztos alapon állva, a szövetség fogalmából folyó ügyeket rendezni, a létezési föltételeket előteremteni, és a szövetség érdekében már régen megindított, de közben elaltatott munkálatokat teljesíteni.

Az országos tüzoltószövetséghez viszonyunk jelenleg rendezett, — a mennyiben a kerületi szövetség keretéhez tartozó 32 tagegyletből befizettünk a két legutóbbi évről 54 frtot és elszámoltunk 12 forintot, amennyiben némely egylet (Böny, Mosony és Csáktornya) az országos szövetséghez küldötte be a kerületi szövetséget illető tagsági díjakat is. Így kapott dunántulról az országos szövetség ami közvetítésünkkel összesen 66 frtot. De másképen viszonyunk az országos szövetséghez, annak kimondhatlan lassúsága és életjelt nem mutató bágyadtsága miatt, nem egészséges. Akár hány levelünk maradt felelet nélkül. Így többek között a magunk pénzküldeménynyugtái, Kis-Márton szövetséges társunknak egyenruházata, kapuvári bajtársainknak az érmek elnyerése ügyében tett fölterjesztésünk egészen agyonhallgattatott. E tekintetben valóban nagy szükség volna, hogy e szövetségi gyűlés hozna egy komoly és férfias határozatot, mely az országos szövetséget, illetőleg annak választmányát figyelmeztetné teendőire, és

szorosabb kapcsolatot teremtené közte és a kerületi szövetségek között.

Viszonyunk a dunántuli tüzoltó-testületekhez jelenleg már meglehetősen és benső, bajtársi, — különösen Mosony, Sopron, Vas és Zala megyék területén létező egyletekkel; de már kevésbé ilyen a Somogy, Baranya, Tolna, Fehér és Győr megyék testületeivel. De mi hiszszük, hogy ha a kerületi tüzoltószövetség jövőendő székhelyi választmánya ezután is törekszik jól felfogni érdekeit, és a megkezdett uton, habár hasonlóan lassan, de biztos és bizonyos elhárítárással tör a cél felé: ezen megyék tüzoltótestületével is a legbensőbb összeköttetés és valódi testületi szellem fog bekövetkezni. A talaj igen jó és egészséges úgy általában a tüzoltói, mint különöbben a szövetségi eszméknek fejlesztésére. Egy nagy baja volt mindenestre a Pápán székelt kerületi tüzoltószövetségnek, hogy bajtársaink a tüzoltó testületekben meglehetősen közönynyel és hanyagsággal vették eleinte a statisztikai kérdő ívek betöltésére irányzott kéréseit. Innen van, hogy 18 egyletből nincs kimutatás statisztikai közleményében a választmánynak; és sok helyről a bejegyzés sem történt összevágólag és szabatosan.

Hivatalos és magánuton nyert értesülésünk szerint van a dunántuli kerületi tüzoltószövetség területén 67 egyesület, — és ezekből tartozik a kerületi szövetséghez 32. Kilencz egyesület — ellenére az országos és kerületi alapszabály 9. és 5-ik §-aiknak — azon okból, mivel már az országos szövetség tagjai kivonja magát a kerületi szövetekezésből. Ez ismét olyan esemény, melyet alapszabályaink mellett nem létezőnek venni nem lehet és mely ellen erőlyes hangon nyilatkozni a kerületi szövetségnek az országos szövetség választmánya előtt, elmaradhatlan szükségnek ismerjük.

A szövetségi tagegyletektől befizettetett a lefolyt két év alatt 201 frt kerületi és országos szövetségi díj, ezen összeghez adván az egerszegi székhelyről maradványkép átadott 28 frt 10 krt, összes bevételünk volt 229 frt 10 kr; kiadásunk pedig különböző nyomtatványok és postai levelezésekben és küldemények után 212 frt 50 kr.

Statisztikai adatokat küldött be a választmány felhívására 49 egylet. Ezen adatok szerint vagy dunántul 3351 működő, 1337 alapító és 4848 pártoló tag. A 3351 működő tüzoltó közül 2703 ember van teljesen fölszerelve. Ezen tüzoltók kezelése alatt van összesen 222 különböző természetű fecskendő. A többi részletes adatokra nézve utasítom a t. bajtársakat a statisztikai kimutatásra, csupán egyre kívánom ennek alapján mégis fölhívni a t. közgyűlés figyelmét. Tüzrendőri szabályzat a 49 tüzoltótestület közül csupán 18-nál van. És ez nagy baj. A tüzoltótestületet tüzoltási működésében okvetlenül támogatni kell a sajátkép nem tüzoltó lakosságnak; részint a tüzelleni óvintézkedések szigorú megtevésében, részint tüznél a rendfentartása.

és a vizszerzés nehézségének megkönnyítése és gyorsításában. E tekintetben úgy hisszük sikeres lenne, ha e szövetségi gyűlés a múlt évi szeptemberi belügyminiszteri rendelet alapján fölkérné a megyék alispáni hivatalait községenként szabatos tűzrendőri szabályzat kidolgoztatása és életbeléptetése iránt.

Hogy a napirend, tanácskozási tárgysorozat valóban szabályellenesen későn küldettek szét, t. közgyűlés, nem a választmány oka a késedelemnek. Hanem igen is oka az egyleteknek késői jelentkezése, ebből folyólag a vasuti jegyeknek is elmaradása. Valóban itt is, mint egyéb szövetségi teendőinknél feltűnik a gyakorlatlanság, az ebből folyó rendtelenség és pontatlanság.

Midőn még a tárgyalásra kitűzött indítványokat kérem becses figyelembe, azon kedvesen meglepő tényt akarom a t. közgyűlés előtt fölemlíteni, hogy e szövetségi közgyűlésen megjelenni dunántulból összesen 18 szövetségi tagegylet és 4 vendégegylet ígérkezett 112 egyénnel, akiket most itt, jobbára mind megjelenve, baráti kézzorítással üdvözölhetni valódi lelki örömeink.

Adja Isten, hogy a dunántuli kerületi tűzoltószövetség közgyűlései azután mindig minél népesebbek legyenek!

Magamat pedig, e gyűlés tartamára, szíves jó indulatjukba ajánlom.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Pápan a „Dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetségének“ 1881. évi augusztus hó 28-án tartott negyedik gyűlésén.

Jelen voltak.

A központi választmány részéről: P. Szabó Károly elnök, Szelestey Lajos, Antal Gábor, Lankovics József, Krausz Adolf választmányi tagok, Szvoboda Venczel pénztárnok és Szokoly Ignác jegyző.

A tagegyletek részéről: Baráth Ignác, Bobai Károly a bobai, Szalczberger Mór, Kohn Arnold a jánosházi, Hoffmann Miksa, Pölcz Pál a keszthelyi, Prodovszky Lajos a komáromi, Oroszvály Gyula, Bay György a n.-kanizsai, Góth István, Potyondy Károly a ns. és p.-magasi, Kovács István, Teuffel Mihály a pápai, Vörös Sándor, Németh Ferencz a sajtoskáli (első répczevidéki) Szűcs Mihály, Sztojánovics József a sárvári, Ulber Mátyás, Schneider Frigyes a soproni, Lang Sándor, Szabó Farkas a szombathelyi és Udvardy Ignác a zalaegerszegi egyletek képviselői.

Mely alkalommal:

1. Elnök a gyűlést megnyitván, a megjelent tagokat melegen üdvözli s egyuttal jelenti, hogy a reggel 7 órakor tartott előértekezlet által kiküldött igazoló bizottság irás-

beli jelentése szerint, meghívó leveleiket a fentebb elősorolt képviselők adták be, kiknek meghívó leveleik a kiküldött bizottság által megvizsgáltatván, szabályszerűeknek találattak.

Minnek folytán: a fentebb elősorolt képviselők igazoltnak kimondatván, a közgyűlés megalakultnak, s határozatképesnek nyilvánított.

2. Elnök indítványba hozza, hogy a gyűlés folyamára, a rendes jegyző mellé, kiegészítőül, egy helyettes jegyző is választassék.

Az indítvány helyeseltetvén, a gyűlés folyamára helyettes jegyzőül egyhangulag Teuffel Mihály a pápai önk. tűzoltó egylet alparancsnoka kéretett fel.

3. Ezek után elnök felolvasta a szövetségi választmányának a legutóbbi közgyűléstől, vagyis 1879. évi szept. 1-től mai napig terjedő idő alatti tevékenységéről, és munkásságának eredményéről szóló terjedelmes jelentését.

Tudomásul vétetett, s a szövetség területén levő egyleteknek megküldetni rendeltetett.

4. Elnök felhívja a közgyűlést, hogy a pénztári számadás megvizsgálására bizottságot küldjön ki.

A pénztári számadás megvizsgálására Pölcz Pál keszthelyi, Kovács István pápai és Lang Sándor szombathelyi képviselők kiküldetvén, jelentésük a gyűlés folyama alatt beváratik.

5. Krausz Adolf választmányi tag, a napirend 4. pontja értelmében a következő indítványt terjeszti elő:

»Tekintve azon körülményt, hogy a »dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetségének« alapszabályai a n. méltóságú m. kir. belügyministerium által 43745. sz. a. még a múlt év végén helybenhagyattak, s így a »dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetsége« most már végleg és törvénytörően is megalakult, a választmány állandó székhelye az alapszabályok 8. §-ának rendelete alapján jelöltessék ki, s állapitassék meg; — még pedig annál is inkább, mivel a szövetségi választmány székhelyének folytonos változtatása — mint az eddigi tapasztalás is mutatja, a szövetség ügyeinek vezetésére zavarólag, a választmány munkásságára pedig megszakítólag hat.«

Az indítvány közhelyesléssel fogadtatott, s a dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetsége választmányának állandó székhelyévé egyhangulag Pápa városa jelöltetett ki, illetve állapított meg.

6. A napirend 4. sz. b) pontja felveszi: A ns. és p. magasi tűzoltó-egylet indítványát: »miszerint a szövetség hasson oda, hogy oly esetben, midőn valamely tűzoltó-egylet tűzvész esetén segélynyújtás végett egy másik községben megjelenik, ennek fuvardijai az illető község által megtérítessenek.«

A törvényhatóságok megkerestetni rendeltettek, hogy az egyes községeket, tűzvész esetén a segély-nyújtásban

résztvett tűzoltó-egyletek fuvardijai megtérítésére kötelezni sziveskedjenek.

A határozat foganatosításával a választmány bízott meg.

7. A napirend 4. sz. c) pontja szerint. A pápai önk. tűz. egyl. indítványa, hogy »az országos tűzoltószövetség központi választmánya hívassék fel a »Tűzoltó Közlöny«-nek havonkinti rendes kiadására, s abban tűzoltási eszméknek, tűzoltási módozatoknak fejtegetése, és szakcikkek közlésére.«

Az indítvány általános helyesléssel találkozván, egyhangulag elfogadtatott.

Ezzel kapcsolatban pedig a dunántuli tűzoltószövetség területén levő összes egyletek felhivatni rendeltettek, hogy az egyletek kebelében felmerülendő mindennemű események leírását az orsz. tűzoltószövetség választmányához a lapba igathatás végett, esetről-esetre azonnal küldjék be.

A jelen határozatban foglalt intézkedések mielőbbi foganatosításával az elnök bízott meg.

8. A napirend 4. sz. d) pontja szerint: A kerületi szövetség választmányának következő indítványa. Az orsz. tűzoltószövetség központi választmánya kerestessék meg aziránt, hogy a dunántuli szövetség területén levő mindazon egyleteket, melyek az országos tűzoltó szövetségnek már tagjai a kerületi szövetséghez leendő csatlakozásra is mielőbb kötelezze, ellenkező esetben pedig, az orsz. tűzoltószövetség alapszabályai 9. §-a alapján, őket az országos tűzoltószövetségből is törölje ki.

Az indítvány egyhangulag helyeseltetvén, az orsz. tűzoltószövetség központi választmánya felhivatni rendeltetett, miszerint úgy a saját, valamint a kerületi szövetség érdekeinek megóvása, s a tűzoltó intézmény fejlesztése tekintetéből mielőbb, és pedig teljes erejével és hatalmával hasson oda, hogy a dunántuli tűzoltószövetség területén levő mindazon egyletek, melyek az országos tűzoltószövetségnek már tagjai, a kerületi szövetségbe is mielőbb belépjenek, ellenkező esetben pedig az országos szövetség mindazon tagegyleteit, melyek a kerületi szövetségbe lépni nem akarnak, az orsz. szövetség alapszabályai 9. §-a alapján az országos szövetség kebeléből is, még pedig azonnal törölje ki:

Jelen határozat végrehajtásával az elnök ur bízott meg.

9. A napirend 4. sz. e) pontja alatt: A ker. szövetség választmányának következő indítványa »az országos tűzoltószövetség választmánya hívassék fel a hozzá intézett feliratok és megkereséseknek mielőbbi elintézésére, és a gyors értesítés adására.«

Az indítvány egyhangulag helyeseltetvén, határozatott:

A közgyűlés legnagyobb megütközését nyilvánítja az országos tűzoltószövetség központi választmányának azon eddigi eljárása fölött, hogy a ker. szövetség választmánya és az egyes egyletek által hozzá intézett kérelmeket hosszú időn át elintézetlenül, a kérdéseket pedig válasz nélkül hagyja.

Miért is az országos tűzoltószövetség választmánya komolyan felkéretni rendeltetett, hogy úgy a saját, valamint az egyes egyletek érdekéből is a hozzá intézett kérelmeket minél gyorsabban elintézni, s arról az érdekelteket mielőbb értesíteni, — működését pedig időről-időre nyilvánosságra hozni sziveskedjék.

10. A napirend 4. sz. f) pontja alatt: A ker. szövetség választmányának következő indítványa, »hogy a dunántuli kerületben a működő tűzoltók felosztása egyöntetívé tétethessék — s ez által a statisztikai összeállítás is megkönnyíttessék, — mondja ki a közgyűlés, miszerint a működő tűzoltók ezentul csak 3, u. m. mászó (ide tartoznak a mentők és bontók), szivattyús (ide soroztatván a vizszerzők) és rendfentartó osztályokra osztandók be, és az osztályok csak ily néven neveztesse el, továbbá, hogy a mászó és szivattyús osztályok létszáma oly arányban legyen egymáshoz, mint 1 a 2-hez.«

Az indítvány azon megjegyzéssel is, hogy a mászó és a szivattyús osztály létszáma, amennyire lehetséges, oly arányban legyen egymáshoz mint 1 a 2-hez — egyhangulag elfogadtatott, s annak kivitelével a választmány megbízott.

11. Szelestey Lajos választmányi tag indítványozza, miszerint a nagymélt. m. kir. belügyministerium indokolt kérvény utján kéressék fel az iránt, hogy a dunántuli tűzoltószövetség kiadásainak fedezésére évenként ezer forint segélyt engedélyezzen.

Az indítvány közhelyesléssel fogadtatván egyhangulag elfogadtatott, annak foganatosításával a választmány bízott meg.

12. Kósa Gusztáv jánosházi főparancsnok és ezzel kapcsolatban Bátorfi Lajos kanizsai önk. tűzoltó következő indítványozzák: »hogy az egyes tűzoltó-egyletek által a szomszédos községekben segédsapatok állittassanak fel; s azok begyakorlásáról az illető tűzoltó-egyletek gondoskodjanak.« Az írásban beterjesztett két rendbeli indítvány megvitattatott s hosszabb beható eszmecsere után határozatott:

Tekintve a községi lakosság nagy részének a tűzoltó intézmény iránti közönyösségét, a közgyűlés az indítványt a jelzett alakban ez időszerint még kivihetetlennek tartja; addig is azonban míg az nehézség nélkül kivihető lenne, a törvényhatóságok megkerestetni rendeltettek, hogy a tűzoltó-egyletek kellő támogatása végett a községi hatóságokkal hivatalosan tudatni sziveskedjenek, miszerint a Nmg.

legfőbb ítélőszék határozata szerint a tűzoltók működésük közben hatósági közegnek tekintendők, s mint ilyeneknek a kihágási törvény 142. §-a szerint az abban körülírt büntetés terhe alatt mindenki föltétlen engedelmességgel tartozik.

A határozat mielőbbi végrehajtásával a választmány bízott meg.

13. Kósa Gusztáv jánosházi főparancsnok következő indítványa »a dunántuli kerületi tűzoltószövetség hasson oda, hogy az országos tűzoltószövetség által megállapított fényűző, drága egyenruha és rangjelzés mielőbb egyszerűsítették.«

Az indítvány hosszas megvitatása után határozatotott.

Tekintve azon körülményt, hogy az országos tűzoltószövetség által megállapított egyenruha és rangjelzés életbe léptetését s ez által az egyöntetűség elérését sok egyletnél, az ahoz szükséglenő arany zsinórzat drágasága akadályozza; az országos tűzoltószövetség központi választmánya felkérteni rendeltetett, miszerint addig is mig a meghatározott rangjelzés tekintetében az országos tűzoltószövetség közgyűlése által újabb határozat hozatnék, mindazon egyleteknek, melyeknek tagjai az egyenruha és rangjelzésben megkívántató költséges aranyzsinórzatot megszerezni képtelenek, az aranyzsinór és rangjelzésnek mindenben megfelelő sárga selyemzsinór általi helyettesítését engedje meg, annyival inkább, miután a mosó szövetből készült nyári egyenruhára az arany zsinór és arany rangjelzés különben is czélszerűtlen. A választmány pedig megbízott, hogy az egyenruha és rangjelzés egyszerűsítése és minél olcsóbbá tétele végett a legközelebb tartandó országos szövetségi közgyűlés elé javaslatot nyújtson be.

A határozat végrehajtásával az elnök bízott meg.

14. Olvasatott Kovács Károly zalaegerszegi t. főparancsnoknak, a szövetség volt elnökének azon kérvénye, melyben a kerületi szövetség választmánya által az 1878. évben Iglón tartott orsz. tűzoltószövetség közgyűlésére uti költség fejében részére megszavazott 80 frtból, még kifizetlen maradt 75 frt 55 kr. részére kiutalványoztatni kéri.

Határozatotott, miután a kerületi szövetség választmányának jegyzőkönyveiből azon körülmény, hogy folyamodó részére a kért összeg megszavaztatott volna — ki nem tűnik, folyamodó pedig azon állítását okirattal nem igazolta, ez okból a kért összeg, a szövetség azon időbeli tagegyletei felhivatni rendeltettek, hogy az állítólag megszavazott 80 frt, uti költségből hátralékban levő 75 frt 55 krból aránylag reájuk eső részt a szövetség elnökéhez mielőbb fizessék meg. A szövetség azonban az összeg behajthatóságáért felelőséget nem vállal.

A határozat végrehajtásával az elnök bízott meg.

15. Elnök jelenti, hogy a tegnapi napon tartott előértekezlet által, — a ker. szövetség választmányának meg-

bízása folytán készítettett »gyakorlati és tűzoltási szabályzat« birálatára kiküldött bizottság jelentését, illetve birálatát írásban beadta és abban a munkálatot, mint a czélnak teljesen megfelelőt elfogadásra ajánlja.

A közgyűlés a szakavatott munkálatot az egyöntetű gyakorlati eljárás tekintetéből is örömmel üdvözölvén, egyhangulag elfogadta, s azt a dunántuli kerületben levő egyleteknél behozatni rendelte.

A központi választmány pedig megbízott, hogy a munkálatot, miután a szerzők közgyűlés előtt a tűzoltóegyletek érdekében és javára az első kiadásból várható tiszta jövedelemről és tiszteletdíjról lemondottak, kinyomassa, és az egyleteknek mérsékelt árért küldje meg, azon felül pedig a minél nagyobb körben leendő terjesztés végett arra előfizetési felhívást is bocsásson ki.

Teuffel Mihály és Szokoly Ignác uraknak pedig, mint a munkálat készítőinek fáradozásaikért a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet mondott.

16. A pénztári számadás megvizsgálására kiküldött bizottság nevében Pölcz Pál keszthelyi képviselő a bizottság jelentését bemutatja.

A közgyűlés a beadott jelentésből meggyőződést szerzván, hogy a pénztári számadás — mely szerint az 1880. évben bevétel 30 frt, a kiadás 25 frt 93 kr, a pénztári maradvány pedig 4 frt 65 kr; az 1881. évben bevétel 203 frt 17 kr, kiadás 186 frt 65 kr; pénztári maradvány pedig 16 frt 52 kr. volt — teljesen rendben van, és annak minden egyes tétele helyes, pénztárnok urnak a felmentvény megadatott, s buzgó fáradozásáért s azon szives ajánlataért hogy a számadást saját költségén kinyomatva az egyleteknek megküldi, jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

17. A napirend 5. pontja értelmében. Az ötödik kerületi közgyűlés székhelyének meghatározása forogván fen, N.-Kanizsa és Keszthely városok részéről meghívás jelentett be.

A közgyűlés mindkét városnak köszönetet mondva, minthogy a n.-kanizsai egylet jövő évben zászlóavatási ünnepélyét tartja, ez okból a szövetség nem akarva a némes város áldozatkészségét és vendégszeretetét tulságosan igénybe venni, — a jövő 1883. évben tartandó V. kerületi közgyűlés székhelyéül egyhangulag Keszthely város jelöltetett ki.

18. Elnök megköszönve a közgyűlés szives támogatását és türelmét, — mielőtt a gyűlést befejezettek nyilvánítaná, kéri a közgyűlést az új központi választmány megválasztására.

Az általános helyesléssel fogadtatott felhívás folytán a választmány egyhangulag a következőkép választatott meg. u. m.:

Elnök: P. Szabó Károly, Pápa.

Alelnök: Vértessi Iván, Keszthely.

Pénztárnok : Szvoboda Venczel, Pápa.

Jegyző : Szokoly Ignác, Pápa.

Választmányi tagok :

Szelestey Lajos } Pápa.
Teuffel Mihály }

Rösch Frigyes, Sopron.

Oroszvály Gyula, N.-Kanizsa.

Lang Sándor, Szombathely.

Kósa Gusztáv, Jánosháza.

Csepy Dániel, R.-Komárom.

Póttagok :

Antal Gábor, Pápa.

Pölcz Pál, Keszthely.

Góth István, N.-Magasi.

Sztojánovics József, Sárvár.

Ezután elnök meleg szavakban köszönetet mond a közgyűlésnek a benne helyezett bizalomért, s igéri, hogy amennyire ideje és tehetsége engedi, a szövetség érdekeit teljes erejéből előmozdítandja.

19. Indítványoztatott, mint t. P. Szabó Károly elnök urnak, a szövetség ügyeinek vezetése, buzgó fáradozásai valamint a közgyűlés tapintatos vezetéseért jegyzőkönyvileg őszinte köszönet szavazzassék.

Az indítvány zajos helyeslések közt egyhangulag elfogadtatott.

20. Németh Ferencz sajtoskáli képviselő indítványozza, hogy Pápa város lelkes és vendégszerető közönsége, valamint tüzoltó egyesületének jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

Az indítvány hosszasan tartó zajos helyeslés közt elfogadtatott, s nevezetteknek jegyzőkönyvileg elismerés és köszönet szavazzatott.

21. Végül a magyar nyugati vasut, déli vaspálya társaság, osztrák állami vasut magyar üzletigazgatósága és ebenfurt-sopron-győri vasut igazgatóságainak is szives köszönet szavazzatott a kedvezményezett vasuti jegyek odaadásáért.

Több több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv hitelesítésével Antal Gábor és Kovács István pápai lakos képviselők bizattak meg, s ezzel a dunántuli tüzoltó-egyletek kerületi szövetségének negyedik közgyűlése feloszlott. Kmft.

P. Szabó Károly
elnök.

jegyzette :
Szokoly Ignác
jegyző.

Elnöki jelentés

a pápai önkéntes tüzoltó-egyletnek 1882. jan. 22-én tartott közgyűlésében az egyesületnek előző évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés! engedjék meg önök városunk t. polgárai, egyesületünk munkás tagjai, hogy ismét egy év tör-

ténetét mutathassam föl önök előtt, mely nem volt ugyan rendkívüli eseményekben gazdag, de mindenesetre igazolja, hogy a férfias erő, ügyesség lelki határozottság és bátorságra alapított humánus intézmény immár mennyire fontos tényező társadalmi életünk keretében.

Tüzoltó-egyletünk a múlt év január havában fordult létezésének 11 évébe, a mely időpontban egyuttal kimondatott, hogy egyszersmindenkorra végleg megalakult. Így nincs többé kitéve a létezés és nemlétezés hullámainak. — Tartott az egyesület 2 rendes és 1 rendkívüli közgyűlést, 13 választmányi ülést 119 jegyzőkönyvi pont alatti határozattal és 10 parancsnoki ülést 45 végzéssel. — Ezen ülések a tüzoltási ügy fejlesztésében fáradoztak. — Legelső teendő volt az elfogadott, módosított alapszabályokat megerősítés végett a m. kir. belügyministeriumhoz benyújtani. Ezen alapszabályok jun. 6-án 26467. sz. a. megerősítettvén, szorosan azok utasítása szerint cselekedni volt hivatásunk. Ezen új alapszabály és az előbbi között elvi különbség lett előhozva. Az új szerint az egyesület végleg alakult, tisztviselői 6 évre választattak, a régiben minden 3 évben új alakulás volt szükséges; az új szerint a tüzoltó-egylet működése felosztott rendezkedési, vagyonkezelési és kiviteli technikai munkássága szerint, amott a választmány elnökével, itt a parancsnoksági ülés a főparancsnokkal cselekesznek, de az egésznek feje, kifelé képviselője az egész egyesületet illetőleg az elnök. Mi hisszük, hogy az egyesület működésének ilyen beosztása mellett, ha ugyan a keret betöltésére mindig alkalmas egyének vállalkoznak, eme fontos intézmény erőteljesen fog fennállani. Egy segélyalap megteremtésével pedig a tagok közötti viszony szorosabbá lesz, ugyszólván erkölcsi alapra jön. Ezen újított alapszabály szerint még minden működő tüzoltó egy tüzoltó könyvecskét is kap kezébe nevével, mely igazolni fogja az egyesületbe belépése idejét abban töltött munkásságát, magaviseletét és netán őt ért kitüntetésekét.

Egyesületünk az elmúlt évben szerzett egy új omnibusz hydrophort, melyre, ha más okból nem is, már csak azért is szükség volt, hogy ha az előbb már birt gépnek valami hibája támad — ami pedig könnyen megeshetik — leheszen a másikkal küzdeni a kitört vész ellen. Ezen új gépünk megérkezett ápr. 16-án s már több ízben bebizonyult czél-szerűsége. Az árából ez ideig 800 frtot fizettünk ki.

Aug. 28-án tartotta városunk kebelében a dunántuli tüzoltó-egyletek kerületi szövetsége IV. közgyűlését. Ugy a közgyűlés folyama, mint lakosságunk magatartása és tüzoltó-testületünk szűkebbkörű gyakorlata teljesen kielégítő volt vendégeinket. Ha azon baleset nem következik be, hogy egy hirtelen kitört vihar a nagy vizes gyakorlatot valamint az azt követő táncmulatságot is el nem hordja, meg nem zavarja, egyesületünk jó hírnevének szélesebb körben is hozott volna e nap emléket.

A helyben épült állandó színház egyesületünk működő tagjaira újabb emberbaráti gondoskodást rótt, annál is inkább, mivel a belügyministeriumnak mult deczember hóban kibocsátott rendeletével a tűzoltó-egyletek is felelősségre vonatnak a színházakban előjöhethető szerencsétlenségek miatt. Minden előadásnál 8 személyből álló őrség van, mely gondosan ügyel minden mozzanatra. Az első őrség deczember 7 volt. A tűzoltóegyleti választmány felhívására már több intézkedés történt a színházban tűzbiztonsági tekintetből.

A mult évi jelentésemben erősen hangsúlyoztam, hogy mennyire szüksége van tűzoltó-testületünknek, tűzrendőri szabályzatra, hogy mennyire hiányzik ebből még azon csekély kezdemény is, a mi egy jóra való faluban is feltalálható. Jelentém, hogy egyesületünk készített egy tűzrendőri szabályzati tervezetet, de bizony az újabb 11 hónapig aludt valahol valamely fiókban. Legújabbán fölébredt és napvilágra jutott, hogy átvizsgáltassék és viszonyainkhoz átídomittassék. Reméljük, hogy újabb közgyűlésünk idejére már majd birunk az óhajtott és szükséglett tűzrendőri szabályokkal.

Működő tűzoltók érdekében a megyei közigazgatási bizottsághoz újból folyamodtunk a személyre szóló közmunkaváltság miatt, melyet a megyei közigazgatási bizottság, előadójának hibás szempontból való előterjesztése folytán a mult évben tőlünk megvont. Hisszük, hogy a megyei bizottság tagjai úgy tekintik a tűzoltó-testületeket amint kell, mint nem magán egyesületeket, hanem valóban a közügy munkáit, a közvagyon és életbiztonság őreit; akkor készséggel meg fogja adni kérelmünket.

Ha tekintjük tűzoltó-egyesületünk beléletét, örömmel kell tudomásul hoznom működőinknek még mindig elég számát. Csak a kitartás ne fogyjon, bizunk bennök és reméljük is, hogy újabb társakat nyernek majd még melléjük. Mult januári alakuláskor, volt a tűzoltó testületnek 135 tagja, — e szám utóbb márcziusban 143-ra emelkedett. De majd kilépés majd elhalálozás folytán jól apadt, Évközben beléptek 12-en. Deczember utolján voltak 114-en, nem számítva a fizetett tűzoltóinkat. E működőknek volt a téli hónapokban 10 esti iskolájok, tartva a sipjelek megismerésére és a tűzoltási elmélet főbb tételeinek elsajátítására; a nyári hónapok alatt pedig 9 gyakorlata a szerek és eszközök részei megismerése és kezelni tudása végett. A mennyire megtudhattuk — mivel e részben az alapszabályok kellő szigorral megtartva még nem voltak, eme tűzoltói összejevetelen 483 mulasztás volt, részben igazolva is. Be kell ismernünk, ha nem akarjuk magunkat is ámitani, hogy bizony tűzoltóink még nem birnak mindnyájan a szükséges ismeretekkel, úgy a szerek kezelésében, mint a tűzoltási tekintetben. De épen azért is lett alapszabályilag kimondva a végleg állandóan megalakulás is, hogy

a tagok se tekintsék tűzoltói minőségüket ideig óráig tartóknak, hanem működjenek kitartással 10—20 esztendeig. Azért is, ha vannak is még hiányaink, majd e hiányok lassanként tűnni fognak. E részben kiválóan és biztosan számítunk a tisztikar fáradhatatlan, türelmes kitartó munkásságára a tagoknak kellő kiképzését illetőleg, mivel első sorban az ő kezeik és felelősségére tette városunk és ennek képviselő testülete a tűzvész elleni vagyon őrízést és biztosítást.

Kegyelettel kell megemlékeznünk egyesületünk mult évi halottjairól. Februárban hunyt el Pásztróvics Sámuel, szeptemberben Baranyi István az előzőtt évben még ritka buzgalmu, az ügy iránt kiválóan lelkesedett főparancsnok, októberben pedig Czellben munkaközben elhunyt, Dienstmann Márton aki évek során át volt a rendfentartó osztály parancsnoka. — Hálás emlékünknél kísérelje poraikban.

Gyógyszereket kaptak betegségükben az egyesülettől hárman: Torma Lajos, Turóczy Gábor és Gurgó János.

Tüzesetünk, melyeknél tűzoltóink résztvettek, volt 10. Január 31-én Térjmeg-utczában Tóth János istállója égett le, 130 frtra becsült kárral; május 8-án a séd melletti dülőben fekvő, Obermaier és Tóth József-féle tag birtokon 3 kazal szalma 198 forint kárral; junius 3-án éji 1³/₄ órakor az alsóvárosi hosszú utcában Nagy Imre hagyatékához tartozó ház gyuladt ki és a szomszéd házzal együtt leégett, 1150 frt kárban; ugyane napon délelőtt 10 órakor a gróf Eszterházy Mór tulajdonát képező hatkerekű malomban égett le az istálló és pajta 300 frt kárral; julius 15-kére éjjeli 3¹/₄ órakor gyult ki a felső városi hosszú utcái Keresztes István-féle ház. Ez leégett, de a mellette tőszomszédságban állott pajta és szalmakazal megmentett. Itt csupán altisztek vezényeltek, kár lett 1000 forint, julius 29-én d. e. 9¹/₂ órakor Böröllön a Tarczy-féle birtokon lakház és gabona égett össze, a cselédlak, szénával töltött pajta és istálló megmentetett. Kár lett 6290 frt. Mig másodikán hajnali 2¹/₄ órakor a gyepmesteri ház égett le, 900 frt kár mellett; este 8 órakor pedig Balog Mihálynak a laki-ut közelében volt 52 kereszt buza és 25 kereszt árpa asztagja égett le 255 frt kárban; aug. 30-án esti 10¹/₂ órakor Pomher Jánosnak a felső városi hosszú utcában levő házánál a pajta égett le és ettől Boda György szalmája. Nagy erőfeszítéssel a kazal egy része megmentetett. Kár lett 1100 frt s végre decz. 26-án esti 8¹/₄ órakor, Térjmeg-utczában Németh Dániel háza égett le 300 frt kárban; összes kár e tiz tüzeset folytán lett 11,653 frt, mely összeg alig pár ezer forint hijjával biztosítások folytán fedezve volt.

De még két vidéki tüznél is jelen voltak tűzoltóink, aug. 4-én Mátyus házán, Vohlrab bérlő által birt urasági birtokon, délutáni órákban égett le csür, pajta és birka-istálló.

A kutak kiapadása folytán beállott vízhiány nem engedte a gépeket működni; novemberben pedig Pápa-Kovácsiban a gr. Eszterházy-féle birtokon egy istálló égett le.

Tűzoltó-egyletünk pénzforgalma volt az elmúlt 1881. évben, bevételünk 2135 frt 10 kr, kiadásban pedig 2096 frt 89 kr. A bevételnél köszönettel kell megemlékeznünk gróf Vallis Gyula ur ő méltóságának 100 frt adományáról, gr. Eszterházy Mór ur ő méltóságának 350 db járda téglá adományáról, a pápai takarékpénztár 25 frt ajándékaról, a trieszti általános biztosító társulat 30 frt adományáról, a magyar-francia és Foncière biztosító társaságoknak 20 és 5 frt adományairól. A városi képviselő testület által megszavazott 1500 frtból ez ideig már kifizettetett 1299 frt. Ezen szép összegek buzdítsanak minket e komoly ügynek egész odaadással szolgálni, főlvállalt emberbaráti munkánkat szakértelemmel teljesíteni!

Kiadásaink rovatában jutalmak gyanánt osztottunk ki 14 forintot 8 esetben gyorsfogatok nyújtása, vagy tüznél esett kár miatt.

Végül még egy kedves tényről kell megemlékeznünk, melyet majdnem legelől kellett volna említenünk.

A tűzoltói munkásságnak legszebb jutalma nyilvános elismerésben áll. Ezen elismerés jutott nekünk osztályrészül, midőn a múlt szeptemberben hazánk egyik előkelő főura, városunk polgára Eszterházy Mór ur ő méltósága nem találta kicsinyesnek a tűzoltó-egyletet, hanem abba köztűzoltónak magát főlvétette. Az egyleti választmány erre öt tűzoltó-testületünk védnökévé kérte föl, mely állást ő el is fogadta. Adjon Isten hazánknak több ily nemes gondolkodású polgárt!

Midőn megköszöném szives figyelmöket évi jelentésem meghallgatásában és egyuttal kérném ezt tudomásul venni: még addig kérem türelmököt, míg bemutatom az 1881. évi átvizsgált számadást az 1882. évi költség előirányzatot és míg kijelölik önök jövőre a számvizsgálókat.

Továbbra pedig magamat szives jóindulatjokba ajánlom.

P. Szabó Károly
egyleti elnök.

Tűzoltóság és tűzkárbiztosítás.

Németből fordítá **Pap Emil**.

A magyar országos tűzoltószövetségnek 1880. évben Pozsonyban tartott ötödik közgyűlése által a szövetség központi választmánya megbízott, hogy a tűzoltóintézmény és a tűzkárbiztosítási ügy közötti viszonyt tanulmányozván, az eredményről — esetleg megfelelő javaslatok kíséretében — a legközelebbi közgyűlésen tegyen jelentést.

A biztosítási ügy kétségtelenül egyike a legfontosabb nemzetgazdasági kérdéseknek, miből következik, hogy e kérdéstről már rendkívül sokat beszéltek és irtak, s

minthogy az egymástól eltérő nézetek teljes öszhangzásba hozatalára kilátás egyáltalában nincs, előrelátható, hogy e kérdés még ezentul is sok vita tárgyát fogja képezni úgy szóval mint írásban.

Az ezen kérdéssel foglalkozók álláspontjukhoz képest részint a biztosítás minden nemének szabad versenyt engedni akarnak, részint pedig nemcsak azt ajánlják, hogy a biztosítási ügy az állam felügyelete alá vonassék, hanem a tűzkárbiztosítás tekintetében az országos kényszerbiztosítás elvét a legmelegebben pártolják. Ezenkívül még számos közvetítő indítvány merül fel, így többek közt dr. Lindner Gusztáv 1877-ben »Zur Reform des Bau-, Feuerpolizei- und Versicherungs-Wesens in Ungarn« czim alatt közrebocsátott jeles röpirata, melyben a tűzkárbiztosítás tekintetében városokra nézve a szabad verseny, az ország többi részére nézve pedig az országos kényszerbiztosítás behozatalát javasolja.

A következőkben megkíséreljük a biztosítási ügynek úgy a szabadverseny, valamint a kényszerbiztosítás mellett létező előnyei és hátrányainak tárgyilagos előadásával kimutatni, melyik volna nálunk czélszerűbb, s midőn ezt tesszük, nem hagyhatjuk figyelmen kívül az egyes országok és városok biztosítási ügyének történeti fejlődését és mai állapotát sem.

A biztosítási ügy terén a **szabadverseny előnyéül** elismertetik, hogy annak alkalmazása mellett az egyes biztosítandó egyének szabadrendelkezési joga megóvatik és hogy ezek vagyonuk önálló kezelésében nem akadályoztatnak; hangsúlyoztatik továbbá, hogy a szabadverseny által a helység építkezési viszonyai és tűzoltóeszközeinek szoros figyelembe vételével a biztosítási díjak a legkisebb mértékre szállíthatnának le és hogy daczára az alacsony biztosítási díjaknak, a tulbiztosítástól nem kellene tartani, mert tűzvész esetében csak annyi fizettetnék, a mennyi kár valóban történt s végre hogy a nyereszkedési szándékból eredő gyujtogatások a ritkaságok közé tartoznának.

A **szabadverseny hátrányaiként** pedig a következők hozatnak fel: Hogy a biztosító társulatok a tűzoltó eszközökről csak látszólag gondoskodnak, mert a megígért díjleszállítás a tűzoltó eszközök javításánál csak ritka esetben vehető észre és az összegek, melyeket a biztosító társulatok egyes tűzoltóegyleteknek alakulásuk alkalmával, vagy tüzesetek után adnak, a leggyakoribb esetben, mint a legszükségesebb alamizsna tekintendők és semmi arányban nem állanak azon összegekkel, melyek a biztosító társulatoknak a tűzoltók által megmentetnek. A szabadverseny mellett igen sok vagyon marad biztosítatlanul; részint mert némely tárgyak különösen tűzveszélyesek lévén, azoknak biztosítása a biztosító társulatok által vagy épen nem, vagy csak oly tulságosan magas díjak mellett fogadtatik el, melyek a

biztosítást lehetetlenné teszik; részint pedig mert számos ember jó szerencséjére bízva magát, nem tud megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy tűzkár őt is érheti, magában azonban úgy gondolkodik, hogy ha a baleset mégis bekövetkeznék, kolduló levelet szerezve, szenvedett kárának megtérítését, a résztvevő emberek jótékonyága által eszközölhetné.

Továbbá biztosító társulatok nem vállalnak kötelezettséget oly tűzkárok megtérítése iránt, melyek háboru, lázadás, zavargások, fegyveres hatalom támadása (akár törvényes, akár törvénytelen hatóság rendeletéből), földrengés, vagy vulkánok kitörése folytán keletkeznek, valamint azon károokért sem, melyek bármiféle robbanás által okoztatnak, ha ez egyidejűleg tűzvészszel összekötve nincs.

Végül számos eset fordul elő, midőn a biztosító társulatok a tűzvész után a fizetendő kártérítési összeg iránt alkudozásba bocsátkoznak, úgy, hogy a biztosítottak gyakran keserűen csalódnak; ebből kifolyólag visszatetszést szül az is, midőn a biztosító társulatok, melyek milliókkal dolgoznak jelentéktelen kártérítési eseteknél méltányos eljárásukról a biztosított által bizonyítványt, állítatnak ki s azt nyilvánosságra hozzák. Meister Feodor emlit egy esetet, mely szerint egy keleti tengeremelléki városban egy gyár, mely 150,000 tallérig biztosítva volt, az 1868-dik évben teljesen leégett s miután megállapítottatott, hogy a biztosított összeg kifizetése ellen semmi akadály fenn nem forog, az érdekelt biztosító társaságok meghatalmazottja oda nyilatkozott, hogy »az illető biztosító társaságok mindazáltal képesek volnának kifogást emelni az egész összeg kifizetése ellen, ami pert vonna maga után, s egy pert 3 évig elhuzni nem nehéz dolog, úgy hogy a biztosított a per befejezéseig a tőke kamatait veszítené, sőt költségekbe is keveredhetnék; ha pedig a biztosított 130,000 tallérral megelégszik, ennyit azonnal kifizetnek s a biztosított még jó üzletet csinál.« Ily módon lett a kárvallott biztosított 20,000 tallér veszteség viselésére kényszerítve.

Áttérve már most az **országos biztosító intézetekre** azoknak **előnyeit** Metzner F. az általa Gerában 1870-ben az országos biztosítás értékéről kiadott röpirat 16-dik lapján Hülsen által 1867-ben Berlinben tartott előadás nyomán következőkben tárja elénk: a nemzetgazdasági politika valamint az erkölcstan minden követelményének egyedül az országos biztosítás intézménye felel meg. Az országos biztosítás közösség és kölcsönösség elveire alapított s melléktételektől tiszta céljának elérésére törekszik; célja nem nyereszkesedés, hanem egyedül az, hogy a nemzetgazdasági politika és erkölcstan követelményeinek megfelelően; segílyt nyujt mindenkinek, de legfőképp azoknak, a kiknek erre leginkább szüksége van. Az országos biztosító intézetek a tűzkárok tágabb értelemben vett eseteiben, lázadás, rendkívüli hatalom fegyveres támadásai és háboru

eseteiben is kártérítést nyujtanak; a biztosítottnak szerződéseik tartalmával valódi jogviszonyt biztosítanak s kiltást adnak neki arra, hogy tűzvész esetében kárának megtérítésére jogos igényyel bírjon.

A czélt legolcsóbb módon érik el, mert nincsenek oly kiadásai, melyek főczéljukkal közvetlen összeköttetésben nem állanak. Részrehajlatlan felesketett köztisztviselőkkel vezetett kezelés által a legnagyobb biztonságot nyujtják s ennél fogva az állandóság jellegével bírnak; a földbirtokos osztályt a tőkepénzesek nyereszkesedésétől függetlenné teszik; az építkezési és tűzrendészeti ügy országos fejlődésének előmozdításán munkálkodnak s maguk részéről is nem csekély összegekkel járulnak az építkezési, tűzoltási és tűzrendészeti ügy fejlesztéséhez.

Legkiválóbb előnyük pedig abban fekszik, hogy az olyannyira kívánt önkormányzatnak mindenki által látható egészséges képét nyujtják. Mindenütt, — még ott is, hol az országos biztosító intézetek ugynevezett állami intézetek — mint jótékonyági intézetek állanak az állam mellett és vagyonuk nem állami vagyon, mint az állami iparvállalatoknál.

Hogy az **országos tűzkárbiztosításnak** is megvannak a maga **hátrányai**, az elvitázhatlan; különben nem is volna érthető, hogy a 3. és 4. német kereskedelmi gyűlés és a lipcsei kereskedelmi kamara oly határozottan ellene nyilatkoztak.

Az országos intézetek előbbi években a tűzoltóügy iránt teljesen közönyösek voltak; holott kötelességük lett volna a tűzoltó intézménynek az intézet egész területén egységes elvek szerinti szervezésére törekedni, tűzoltóegyletek alakulását elősegíteni, a fennálló tűzoltóságokat támogatni, s az oltóeszközök beszerzésére befolyást gyakorolni, az építészeti rendszabályok tekintetében, — melyek városokban és vidéken különféleképen alkalmaztattak, — a viszonyoknak megfelelő egyöntetűséget létrehozni, egyes községek vízzel való ellátására a legnagyobb gondot fordítani.

Nem voltak továbbá az országos intézetek a díjak megszabásánál sem kellő tekintettel a viszonyok különféleségére, holott itt bizonyos osztályozás elkerülhetlenül szükséges, melynél az építkezés módja, a tetőzetek, a tűzoltási berendezés, s a vizszerzés általában, különösen pedig egyes tárgyak építési módja figyelmen kívül nem hagyható.

Megjegyezzük még, hogy az országos intézetek által a városi építményekre kiszabott díjaknak a részvénytársulatok által szedett díjakkal szükségképen egyenlőknek kell lennie; s ha ennek következtében a városok által fizetett díjak nagyrésze a vidéken történt tűzkárok fedezésére fordítottatnék, az országos intézeteknél ez épen úgy történik, mint a jelenleg fennálló részvénytársulatoknál.

Ezekben a részvénytársulatok és országos intézetek

előnyeit és hátrányait elősorolva, látjuk, hogy ha azokat hazánk viszonyaira alkalmazni akarjuk, mulhatlanul szükséges, hogy a *különféle országok és városok biztosítási rendszereit is különös tekintettel a tüzoltó intézményhezi viszonyukra* — figyelembe vegyük, hogy ezáltal az elmélet mellett a gyakorlati tapasztalás kezünkbe adja az eszközt, melylyel helyes következtetéshez juthatunk.

Döhring szerint ugyanis *Londonban* 1833-ban harminczkét biztosító intézetet a tüzoltó dandár költségeinek fedezését magára vállalta, mi általa biztosítási díjak annyira felemeltettek, hogy 1851-ben London lakosságának már csak 20%-a volt a biztosítók sorában, úgy hogy e rendszer mellett közönség és biztosító intézet egyaránt rosszul járván, azt meg kellett változtatni.

A biztosító társulatok jelenleg 1 millió biztosítási összeg után 35 font sterlinggel — mely a biztosítási díj $1\frac{3}{4}\%$ -ának felel meg — járulnak a tüzoltási költségekhez. Ezen járulék 1875. évben 18,000 font, körülbelül 180,000 frtra rügött.

Drezdában minden biztosító társulat díjbevételeiből $3\frac{1}{2}\%$ szedetik be a városi tüzoltó-pénztár részére.

Württembergben az ingatlanokra nézve az általános tüzkárbiztosítási kényszer már évtizedek óta be van hozva; az egyes birtokosokra eső biztosítási díj tüzkártérítés címén az országos adóval együtt szedetik be. Az 1868-dik évben egy központi pénztár alapított, melynek jövedelme első sorban a tüzoltási működés közben keresetképtelenné vált egyének segélyezésére, a fennmaradó jövedelem pedig más tüzoltási célokra, különösen tüzoltóegyleteknek és községeknek tüzoltóeszközök beszerzése céljából nyújtandó segélyekre fordítatik.

Ezen pénztár gyarapításához az országos épületbiztosító társaság 1874. év végéig évi bevételeinek 1%-val járult, ez időtől kezdve pedig a királyi belügyminiszterium a tüzkártérítési bevételek 3%-ának ezen célra fordítását elrendelte s ezenkívül a *Württembergben* engedélyezett ingóságbiztosító intézeteket reá birta, hogy évi brutto bevételeiknek ezentul $\frac{1}{2}\%$ -a helyett 1%-át fizessék ezen pénztárba. Ily módon 1868—1876-ig a királyi épületbiztosító társaságtól 137,775 márka és 25 engedélyezett ingóságbiztosító intézettől 81,156 márka, tehát 218,931 márka folyt be; ebből 203 keresetképtelenné vált tüzoltónak 21 ezer 476 márka, ezek hátramaradottjainak 30,640 márka fizettetett ki, míg 491 község és tüzoltóegylet tüzoltó szerek beszerzésére 154,548 márkára rügő, tehát csaknem háromszor oly nagy összegben részesített, mint a mennyit a keresetképtelenné vált tüzoltók segélyezése igénybe vett.

Szászországban szintén létezik országos ingatlan tüzkárbiztosító intézet, ez azonban általános kedveltségben nem részesül. Ezen intézettől *Drezda* független, *Lipce*

pedig a biztosítási ügynek szabadversenyt kíván engedni. 1872-ben »Feuerwehrfond« név alatt egy a *würtembergi* központi pénztárhoz hasonló pénztár alapított, a nélkül azonban, hogy a biztosító intézetek hozzájárulásra köteleztettek volna. Ezen pénztár részére a rendek gyűlése az 1872. és 1873. években évi 10,000 tallért engedélyezett. Az alap rendeltetése volt, hogy az tüzoltási célokra és pedig részben a tüzoltóegyletek szolgálatban keresetképtelenné vált tagjai s ezek hátramaradottjainak segélyezésére, részben pedig tüzoltóegyletek szervezése és fenntartásának elősegítésére fordítottassék. Az alap kezelésével s az a fölötti rendelkezéssel a belügyminiszterium főfelügyelete alatt a tüzkárbiztosítási bizottság van megbízva.

Hasonló pénztárakat találunk másutt is részint országok részint egyes ugynevezett *tüzoltótársulatoknál* (Feuersocietäten). Ilyenek például a *szászhercegségi* országos tüzoltótársulat és a *magdeburgi* társulat, melyeknél az illető társulatok mindegyike 1871—1876-ig hat éven át évenként 675 márkát áldozott e célra.

Badenben 1870. óta létezik egy országos tüzoltósegélyző pénztár, melynek fenntartásához, úgy az országos tüzpénztár, valamint a nagyhercegségben engedélyezett minden magán tüzkárbiztosító társulat járul és pedig az utóbbiak 10,000 márka biztosítási összeg után 6 filérrel. E kötelezettség 1885-ig tart, ha azonban a segélyző pénztár vagyona a 80,000 márkát előbb eléri, akkor a járulék összege leszállíthatatik. Az alap jövedelmének felhasználása a *würtembergi* hasonló pénztár módjára történik.

A *mi az osztrák magyar* monarchiát illeti, az első osztrák tüzkárbiztosító intézet 1824. évben Bécsben két millió forint alaptőkével 30 évre alapított. A későbbi évek folyamán alapítottak azután különféle tüzkárbiztosító kölcsönös és részvénytársulatok. A kölcsönösök közül egyike a legfontosabbaknak a *tirolvorarlbergi* tüzkárbiztosító intézet, mely önkéntes részvétel mellett 1864-ben lépett életbe.

Nagyobb fontossággal bír azonban reánk nézve a tüzkárbiztosítás ügyének Bécsbeni állása. Az 1850-ik évig Bécsvárosa által, a tüzoltóintézetek fentartására tett kiadások jelentéktelennek mondhatók s csak 1852-ben a külvárosok bekebelezése után a szervezés következtében hárarmoltak nagyobb kötelezettségek a városra. A város tüzoltói célokra fordított évi kiadása, mely 1870-ben 141,566 forintot tett 1879-ig már 177,196 forintra emelkedett, nem számítva bele a városi mérnökök működési díját. 1867-ben Klemm és Frankl községi tanácsnokok azon javaslattal léptek fel: hogy a községtanács a város általános, de különösen pénzügyi érdekeinek előmozdítása végett egy a város egész területére terjedő önálló tüzkárbiztosító társulatot alapítson, minek folytán az ügy tanulmányozására egy 5 tagból álló bizott-

ság küldetett ki, mely az október 29-diki ülésben tette meg jelentését és egy önálló tűzkárbiztosító társulat önkéntes belépéssel leendő szervezését hozta javaslatba. A javaslat elfogadtatott s a kivitel módozatainak megállapítása végett egy nagyobb bizottság kiküldetett ugyan, mindazáltal az ügy tovább nem haladt s 1877. december 28-án azzal ért véget, hogy a biztosítótársulatok a díjakat annyira leszállították, hogy egy városi biztosító intézet csak kárral lett volna létesíthető. Hosszas alkudozások után sikerült ezután a 8 biztosító intézetet rábírni, hogy a tűzoltóügy költségeihez évenként 2250 frt önkéntes adománnyal járuljanak, miáltal az évi kiadásoknak mintegy 1'3 % -a fedeztetik. A községtanács jogügyi osztályának folyó 1881. évi szeptember hóban történt megállapodásából azt lehet következtetni, hogy most már a biztosító társulatok megadóztatása vétetett czélba, s ha ez így van, nagyon valószínű, hogy az adóterhet a biztosító társulatok helyett végre is csak a közönségnek kellene viselni.

Magyarországra áttérve, első sorban a *zágrábi* polgárság, főleg pedig az ottani tűzoltóparancsnok Jokus Ottónak egy városi tűzkárbiztosító intézet alapítása körüli fáradozásait kell felemlitenünk, kiknek több évi fáradozás után sikerült ugyan a kereskedelmi törvény által előírt alaptőkét 100,000 frtot összehozni, a kivitel elé azonban mindig újabb akadályok gördültek s a vállalat létre nem jöhetett. Továbbá dr. Lindner tesz említést »Das Feuerwehresen in Hermanstadt« (1875.) című röpiratában arról, hogy a *Szebenszékben* 1845-ben a kölcsönös biztosítási intézmény behozatott oly módon, hogy az előfordult tüzesetek alkalmával a kártérítési összeg az állami adó arányában lett kivetve. Ezen intézmény azonban czéljának teljesen meg nem felelhetett, mert a segély nem azonnal nyújtott, minthogy a járulék egy sőt néha több év alatt sem volt beszedhető s ezenkívül a gyakran felmerült tüzesetek folytán az adófizetők egyszerre tulterheltettek s e miatt az intézmény iránt elfogultakká lettek. A kivitel eredménytelenségének legfőbb oka pedig valószínűleg abban keresendő, hogy az eredeti tervtől, mely a város minden házbirtokosára nézve kötelező kényszerbiztosítás behozatala volt — eltértek.

Nagydisznód községéről a most említett röpiratban következőket jegyzi fel a szerző: ugyanis e község a házbirtokosok adományai és a gypju-gyártmányok csekély megadóztatása, valamint a községi jövedelmekből származott rendes járulékokból néhány év alatt egy oly alapot létesített, mely képes az egész községet 5 évre biztosítani, 7500 frt készpénz tőkével rendelkezik és ha a 100,000 frtot eléri, a biztosítási üzletet a község maga veszi kezébe. A nagydisznódi tűzkárbiztosító társulat alapszabályai az 1861. december 18-án kelt udvari rendelettel lettek megerősítve.

Egy község, mely képes a tűzkárbiztosítási ügyről ily mértékben gondoskodni, bizonyára számot vetett az építészeti szabályokkal s a tűzoltás nevezésére és tűzoltó eszközökre is kellő figyelmet fordított.

Más kölcsönös biztosító társulatoknak, melyek kisebb körre szorítkoznak, évtizedes fennállás mellett is elég néhány tűzvészes év, hogy azok életképességüket veszítsék.

Megemlítendő még a »*Pressburger Zeitung*« 1880. december 18-dikán hozott cikke, mely szerint *Budapest* főváros törvényhatóságának pénzügyi bizottságában indítványoztatott, hogy a városi tűzkárbiztosítási intézmény Budapesten is létesíttessék, oly módon mint az Prágában már 1873. óta fennáll, hol daczára az alacsony díjaknak, biztosítási pénztár évenként 6700 frttal járul a tűzoltási költségekhez és tartalékalapja már 171,099 frtra rug.

Felettébb meglepő a »*Pester Lloyd*« 1881. október 6-án hozott cikke, melyben hangsúlyoztatik, hogy a magyar kormánykörökben az a nézet uralkodik, miszerint a tüzesetek számának növekvése a biztosító társulatok szaporodásával szoros összefüggésben van. A kereskedelmi miniszterium a biztosító társulatoknak egy hozzájuk intézett rendeletében azon szemrehányást tette, hogy a tűzkárok s ezek közt különösen a terméskészleteknél előfordulók, megállapításának felületes szabályozása által, az ország lakosságának erkölcstelenedését és a nyereszkeskedési szándékból származó tüzesetek keletkezését elősegítik; a belügyminiszterium elrendelte, hogy a biztosító társulatok semmiféle tűzkárt meg ne térítsenek, ha csak a károsult az ügynevezett ártatlansági bizonyítványt be nem mutatja melylyel igazolja, hogy a tűz keletkezése tekintetében semminemű vétséggel terhelve nincs.

Dr. Lindner 1877-ben kiadott röpiratában dr. Fésüs Gy. (a magyar közigazgatási jog kézikönyve 140. oldal) munkája nyomán írja, hogy Magyarországon 1873-ban a tűzkárok egész összege 9.700,000 frt, a biztosított összeg 5.700,000 frt, a kifizetett kártérítések összege pedig csak 2.250,000 frt volt; feltűnő tehát, hogy a biztosított összegnek fele tényleg nem lett kifizetve és hogy az összes tűzkárok felénél nem sokkal több volt biztosítva.

A tűzoltóintézmény hazánkban csak a két utolsó évtized alatt kezdett és pedig leginkább a társulás eszméjére alapítva előnyös fejlődésnek indulni. Magyarországon jelenleg 415 tűzoltóegylet létezik, melyek az állam részéről az engedélyezett egyleti jogon kívül igen kevéssel, s a fennálló biztosító társulatok részéről sem igen többel támogattnak. A biztosító intézetek, ámbár a tűzoltóügy haladása nagy hasznukra szolgál, elégnék tartják, hogy az alakulásuk alkalmával kéréleg hozzájuk forduló tűzoltóegyleteknek némi kegyadományt, tüzesetek után pedig, — de csak azon ritka esetekben, midőn a tűzoltóság az illető ügynöknek különös kegyében áll — ajándékot adnak.

Ami a szerencsétlenül járt tűzoltók és azok hátramaradottjait illeti, e részben a következőket említhetjük fel:

I. Ferencz József ő császári és apostoli királyi felsége 1873. évi december 2-án ünnepelt 25 éves kormányzási jubileuma alkalmából több biztosító társaság alapítványt tett a célból, hogy abból osztrák-magyarországi akár hivatásos, akár önkéntes tűzoltók, kik szolgálatuk következtében súlyos beteggé vagy nyomorékká lettek avagy életüket veszítették, utóbbi esetben ezek hátramaradottjai segélyezésben részesüljenek. Az alapítvány alapítókéje eredetileg 35,000 frt volt, s kamatai $\frac{2}{3}$ részben évi stipendiumokra, $\frac{1}{3}$ részben pillanatnyi segélyezésekre, az év végével fennmaradó összeg pedig az alaptőke növelésére fordítatik. ¹⁾

Továbbá az első magyar általános biztosító társaság I. Ferencz József király és Erzsébet királyné ő felségeik ezüst lakodalma emlékére a magyar korona országaiban tűzoltás közben sérülést szenvedett s munkaképtelenné vált tűzoltók s esetleg ezek hátramaradottjainak segélyezése céljából 1879. évben 10,000 frt névértékű, 6% magyar aranyjáradék kötvényekben tett alapítványt, melynek kamatai segélyezésekre fordítatnak s a fölösleg évenként az alaptőkéhez csatoltatik. ²⁾

A trieszti »Assicuracioni Generali« cz. bizt.-társaság szintén ő felségeik ezüst lakodalma alkalmából tett 20,000 frtos alapítványt az osztrák-magyar önkéntes tűzoltó egyesületek eszközei beszerzése céljából, melyhez a társaság a trónörökös pár menyegzője alkalmából 5000 frtot csatolt. ³⁾

A tűzoltóegyletek más tekintetbeni támogatására nézve csak annyit hozhatunk fel, hogy az első magyar általános biztosító társulat mindazon tűzoltóegyleteknek, melyek a társulatnak biztosító feleket szereznek, az illető községben kötött biztosítási ügyletekből eredő biztosítási díjak 10 %-kát adja.

Mindazáltal az, hogy a biztosító társulatok valamelyike egy alapítandó országos pénztárhoz brutto jövedelmének bizonyos százalékával járuljon, mindaddig nem remélhető, míg ez az állam részéről kötelezettségképen rájuk nem rovatik.

A fentebb előadottakból már most következtetést vonva, kétségtelennek tűnik fel előttünk, hogy Magyarországon az országos kényszerbiztosítás lenne az egyedüli intézmény, mely az országban előforduló számtalan tüzeset káros következményei ellen a nemzeti jólétért küzdve. rendezett tűzoltóügynek ugy a városokban, mint általában az egész országban való létesítését elősegítené, a tűzoltóknak nehéz hivatásuk mellett azon vigaszteljes kilátást nyuj-

taná, hogy ha működés közben szerencsétlenül járnak, maguk és hátramaradottjaik nem a jóléti emberek környoradományaira lennének utalva, hanem a körülményekhez képest megfelelő rendes segélyezésben részesíttetnének.

Elvitázhatlan tény, hogy hazánk számos nagyobb városában lehető volna a kölcsönös biztosítási intézményt Prága és Berlin példájára kedvező eredménnyel behozni, és pedig oly biztosítási díjak mellett, melyek ha kisebbek nem is, de semmi esetre sem lennének nagyobbak a most fizetett biztosítási díjaknál. Hogy ez valóban így van, arra nézve elég biztosítékot nyujt a szilárd építkezés, a tűzveszélyes anyagok csekély mennyisége és évtizedek tapasztalata. Vegyük például Sopront. A tűzoltóság több mint 15 éves fennállása óta előfordult összes tüzesetek által okozott kár összege itt 20,000 frt; mennyi lett azonban ez idő alatt biztosítási díjakra fizetve és mily összeget tenne ez ki, ha valamennyi háztulajdonos kötelezve lett volna a biztosításban részt venni.

Hogy azonban egy városi biztosító intézet kedvező eredménnyel létrehozassék, ahhoz általános egyetértés szükségeltetik, aminek elérése, ha a jelenleg uralkodó érdekeket s főképen azon körülményt, hogy a már fennálló biztosító intézeteknél számos egyén van érdekelve, — tekintetbe vesszük, ha talán nem volna is lehetetlen, de minden esetre óriási nehézségekbe ütköznék.

Ily viszonyok között újra csak azon eredményre jutunk, hogy az országos kényszerbiztosítás lenne Magyarországra nézve a tűzkárbiztosítás legalkalmassabb neme. A tűzkártérítési összeg az építkezési és tűzoltósági viszonyok alapján pontosan meghatározott osztályozás szerint az állami adóval együtt lenne kivetendő és beszedendő, oly formán, hogy az állami adó a biztosítási díj czimén kivetett összeg arányában csekély % -kal megtoldatnék így a Württembergben létezőhöz hasonló pénztár lenne alapítható.

Metzner F. az osztályozásra vonatkozó javaslatát a következő táblázatban foglalta egybe:

Helyi viszonyok	Vizellátás és tűzoltóügy		
	jó	középszerű	rosz
általában tömör építkezés kemény tetőzet	— 25%	— 10%	alaptétel
Féltömör és rekeszes építkezés, vegyes tetőzet	— 10%	alaptétel	+ 10%
Tisztán rekeszes építkezés, puha tetőzet	alaptétel	+ 10%	+ 25%

Ha az osztályozás ehhez képest hajtatható végre, ugy a jó építkezési viszonyok mellett jól szervezett tűzol-

¹⁾ Alapszabályai e lapok 1. számában közöltettek.

²⁾ » » » 2. » »

³⁾ » » » 17. » »

tósággal bíró városok nemcsak kilátásba helyezett, de tényleges díjleszállítást élveznének s az áldozat, melyet a város vagy község tűzoltóügye javítására hozna, okvetlenül az egésznek javára szolgálna.

Az országos kényszerbiztosításnak a tűzoltó-intézményre való kihatása tekintetében meg vagyok győződve, hogy azon pillanatban, melyben az országos biztosító intézet szervezve lenne, ez a tűzoltó intézmény terén új korszakot alkotand, mert akkor minden egyes polgárnak anyagi érdekében áll a tüzkárokat a lehető legkisebb mértékre visszaszorítani s így feladatául kell tekintenie azt, hogy ezél megvalósításához szellemi és fizikai munkásságával hozzájáruljon; továbbá mert a tűzoltóság működésének eredménye nem részvény-társulatoknak, hanem az egész országnak szolgálna javára; és végül, mert ha nincs is kizárva a lehetőség, hogy a biztosítási kényszer miatt gyujtogatások történnének, mindazáltal bizton várható, hogy a polgárság maga gyakorolná az eddiginél szigorubb tűzrendőri szolgálatot.

Hogy az országos biztosító intézet létesítése elleni működés, mily nagy mérveket ölt, az egy újabb időbeli indítványból világosan kitünik. Döhring szerint ugyanis dr. Hahn egy tűzoltójáradék-bank oly célból leendő alapítását indítványozta, hogy kölcsönök által, — melyek alkalmas tűzoltó eszközök alakjában egyes községeknek nyújtatnának, — a tűzoltási viszonyok javittassanak. Az indítvány szerint a községeknek kötelezni kellene magukat előirt szabályok szerinti tűzoltóság szervezésére és annak fenntartására, mi felügyelők által ellenőriztetnék; kötelezve volnának továbbá a községek arról is gondoskodni, hogy a községhez tartozók mind az illető társulatnál biztosittassanak. A tőke az engedélyezett 10% díjjutalék által törlesztetnék, mely díjjutalék a 10 évnél tovább nem tartatható törlesztési idő lejártával a község jövedelmévé válnék, azonban csak az esetre, ha a tűzoltó eszközök azon-
tul is jó állapotban tartatnának.

Ezen indítványban előadott módon tehát megengedhető volna a kényszer, míg ha annak az egész országra leendő kiterjesztéséről van szó, akkor »méltánytalan,« »célszerűtlen,« »hátrányos,« s több e féle megjegyzéseket hallunk.

Bár találkozónának hazánkban férfiak, kik ezen anynyira fontos ügyre a törvényhozó testület figyelmét felhívnák s mindent elkövetnének, hogy a kérdés az ország érdekeinek megfelelően döntessék el.

Nézetem szerint a magyar országos tűzoltószövetség központi választmánya lenne leginkább hivatva a kényszerbiztosításnak a tüzkárookra nézve országsszerte leendő behozatala tárgyában a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz indokolt javaslatot benyújtani.

Budapest, 1881. márczius 25.

Rösch Frigyes.

A tátravidéki tűzoltószövetség

Kassán, 1881. október 30-án tartott III. közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenlevők: Putsch Tóbiás elnök, Schlosser Albert alelnök, Marschalko József jegyző, Kollinay Gusztáv, Blasy Ede, Hajts Pál, Christmann T. választmányi tagok, — továbbá: 1. Ulreich János és Klein Samu a dobsinai, — 2. Schmögner Ede és Zavorniczky Sándor a poprádi, — 3. Lang Albert és Mayer Adolf a sz.-bélai, — 4. Schmidt Gyula és Muska Samu a lőcsei, — 5. Dirner Albert és Elischer Róbert a gölnitzi, — 6. Hajts Lajos és Lőwy Mór az iglói, — 7. Rombauer Ervin és Farkas József a rozsnyói, — 8. Fest Viktor és Klempay Bertalan a sz.-vár-aljai, — 9. Bugsch Sándor és Zwicker László a strázszai, — 10. Keczer Miklós és Kosch Arthur a kassai, — 11. Burchardt Pál és Kehrling Károly a sz.-szombati, — 12. Frank Jakab és Scherffel Lajos a matheoczi, — 13. Dauhauser Rezső és Fábry Ágoston a felkai, — 14. Polyák Jakab és Theisz János a sz.-remetei, — 15. ifj. Farkas Lajos és Kresnizsky Ferencz a s.-a.-ujhelyi, — 16. Ksensigh Lipót és Ksensigh N. a gnezdai, — 17. Székely Károly a tokaji egyletek részéről.

Elnök Putsch Tóbiás a megjelent képviselőket, valamint a számos hallgatóságot (metzenzéfi, egri, eperjesi és sóvári nem képviselt és azonkívül körülbelül 100 tag a fent képviselt egyletek részéről) szívélyesen üdvözlővén és kiemelvén az ily szövetségi gyűlések fontosságát, konstatálja, hogy az ujon belépett s.-a.-ujhelyi, tokaji egyletekkel együtt 16 egylet van képviselve, mi tekintettel arra, hogy a szövetségnek az ujon belépett egyletekkel együtt 23 tagja van, mindenesetre az ügy iránti érdeklődésre mutat. Miután e szerint a közgyűlés határozatképes, — a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki.

Erre Münster Tivadar kassai polgármester ur szívélyes és az ügy iránti érdeklődést tanusító lelkes szavakkal a közgyűlést, részéről szab. kir. város nevében üdvözli, mi a közgyűlés részéről lelkesült éljenzéssel fogadtatván, Putsch Tóbiás elnök által a szives fogadtatásért a közgyűlés köszönete tolmácsoltatik.

Ezek után a Szepes-Váralján, 1879. október 20-án tartott II-ik közgyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, tudomásul vétetik.

1. Putsch Tóbiás elnöki jelentésében körülményesen előadja az utolsó közgyűlés óta a szövetség kebelében előfordult változásokat, történeteket, kiemeli, hogy a szövetségnek jelenleg 19 tagja és ha a ma jelentkezett s.-a.-ujhelyi, tokaji, sárospataki és gnezdai egyletek is hozzászámítattnak, 23 tagja van, megjegyezvén hogy habár ez is már igazolja a szövetség életképességét, mégis kívánatos volna, hogy a még be nem lépett tagok is

mihamarabb belépjenek, sajnálattal és fájdalommal emlékszik meg a tüzoltó-ügynek egy legbuzgóbb bajnokáról néhai Fiedler Gyula volt kassai alparancsnokról, ki váratlan halála folytán nemcsak a kassai egyesületnél, de a szövetség, az ország tüzoltóságában nagy ürt hagyott maga után. Jelenti továbbá, hogy a szövetség buzgó pénztárnoka Várallyi Ferencz beadott nyilatkozatában azon kérelmet terjeszti elő, hogy a megejtendő választásnál a választásból kihagyassék, mivel a működő tagok sorából egészségi okokból kilépni kénytelen lévén, a választást el nem fogadhatná.

Az elnöki jelentés köszönettel és heyesléssel tudomásul vétetvén, az ujon belépett tagegyletek szívélyesen üdvözlöttek, a s.-a.-ujhelyi, sárospataki és tokaji egyletek különösen annak elhatározása és az alapszabályok olyforma bővítése mellett, hogy a szövetség területe Zemplén-vármegye területével nagyobbittatik.

Néhai Fiedler Gyula emléke jegyzőkönyvileg megörökítettik.

Várallyi Ferencz lemondási levele felolvastatván, lemondása sajnálattal tudomásul vétetik és neki buzgó és sikeres működéseért jegyzőkönyvi köszönet nyilvánittatik.

2. Felolvastatik a pénztárnoki jelentés. Ebből kiderül, hogy a pénztári maradvány a megvizsgált számadások szerint 8 frt 80 krt tesz ki.

A jelentés helyeslő tudomásul vétetvén, pénztárnok urnak a felmentvény megadatik.

3. Szövetségi elnök bemutatja a Sz.-Váralján tartott közgyűlés jegyzőkönyvének 5-ik pontja értelmében nyert megbízás alapján elkészített és az egyes tagegyletnek nyomtatásban már meg is küldött 1879. évre szóló statisztikai kimutatást az Abauj-, Gömör-, Sáros- és Szepes-megyében mint akkori szövetségi területen létezett tüzoltó-egyletekről; tüzetesen bemutatván az egyes egyesületek által beküldött jelentések alapján a tagok számát, az egyesület vagyont, felszerelési tárgyait, — és megjegyezvén azt, melyik egyesület tagja a tátravidéki tüzoltószövetségnek.

A statisztikai kimutatás, már a mint azt szövetségi elnök ur összeállította, helyeseltetvén, szövetségi elnök urnak fáradságáért köszönet nyilvánittatik, — egyuttal kifejezést ad a közgyűlés azon óhajtatásának, hogy minél több egyesület lépjen be a tátravidéki tüzoltószövetségbe, hogy így ezen szövetségnek feladata könnyebb, — kitűzött célja minél nagyobb mértékben elérhető legyen.

4. Felolvastatik szövetségi elnök Putsch Tóbiás urnak jelentése a tüzoltók országos szövetségének működéséről.

(Vége köv.)

Különfélék.

A magyar országos tüzoltószövetség központi választmánya értesíti a hazai összes tüzoltó egyleteket, miszerint az egyenruha-minták elkészültek s megtekintés végett kívánatra bármikor megküldhetők. Ez alkalommal tekintettel azon egyletekre, melyek netalán a »Tüzoltó Közlöny« azon számát, melyekben az idevágó közgyűlési határozat közöltetett, nem bírják, nem tartjuk fölöslegesnek a Pozsonyban 1880. évben tartott közgyűlés jegyzőkönyvének illető pontját egész terjedelmében közölni:

»VII. A központi választmány jelentése a szövetség 1878—1880. évi működéséről tárgyalás alá vétetvén, annak egyes pontjaira következő határozatok hoztattak:

stb. stb.

e) Az egységes egyenruha és rangjelzés ügyében a központi választmány a IV. orsz. közgyűléstől vett utasításnak megfelelőleg bemutatja munkálatát. Ennek értelmében egyenruhánál télen veres zsinórral szegélyezett álló gallérú sötétkék posztó, nyáron fehércsikos kék vászonból készült és a mell jobb oldalán vörös posztó »Ö« baloldalán »T« betűvel és sima sárgaréz gombokkal ellátott munkás zubbony és csínvat vászon nadrág vörös zsinórral ajánltatik. Azonkívül ajánltatik, hogy a tisztetek díszkivonulásnál fehér szarvasbőr kesztyűt viseljenek és a tagok francia szabású fénymázás bőrellenzővel ellátott fekete bőrsapkát viselhetnek, de ez utóbbit őrhelyen, szoros értelmű szolgálatban és az utcán ne viselhessék.

A rangjelzést illetőleg jelenti a választmány, hogy ugyancsak a IV. orsz. közgyűlés utasítása értelmében a rangjelzést megállapította, az egyletekkel való közlés és ezek észrevételeinek méltatása melletti végleges megállapítás azonban az idő rövidege miatt nem történhetett meg. Jelenti különben a központi választmány, hogy a rangjelzés tekintetében a budapesti önkényes tüzoltóegyletnél a szövetségi választmány megállapítása után alkalmazásba vett rangjelzés fogadtatott el, melynek értelmében a rangfokozat jelzése a következő:

Főparancsnok: A lószórforgóval ellátott fényes ércsisakon kívül a zubbonygalléron 5 mm. átmérőjű arany zsinór szegélyzet sujtással, hátul három karikás vitézkötéssel; 7 mm. átmérőjű öt karikás vitézkötésű arany vállzsinór, mindkét vállon; s a zubbony ujon 5 mm. átmérőjű arany zsinórzat három karikás vitézkötéssel, e fölött keskeny sujtás, alatta pedig szögalakban alkalmazott körülfutó három soros 7 mm. széles arany szalag.

Főparancsnoki helyettes: A lószórforgó és a zubbony ujjára alkalmazott keskeny aranysujtás kivételével a főparancsnokéval egyenlő.

Osztályparancsnokok: Rézzel borított és körített s

csperlombbal diszített taréju, csperlombos rohamszíjjal ellátott sisak; hátul három karikás vitézkötésű, 5 mm. átmérőjű arany zsinórral szegélyezett zubbonygallér; 5 mm. átmérőjű öt karikás vitézkötésű arany vállzsinór mindkét vállon; a zubbony ujjain pedig három karikás vitézkötésű 5 mm. átmérőjű arany zsinór, alatta két soros 7 mm. széles arany szalag.

Szakasziparancsnokok: Rézzel borított és körített taréju sisak; a jobb vállon 5 mm. átmérőjű, öt karikás vitézkötésű arany vállzsinór; a galléron és zubbony ujjain az osztályparancsnokéval egyenlő zsinórzat és ez alatt a zubbony ujjain szögben alkalmazott egy soros 7 mm. arany szalag.

Tisztviselők: Rézzel borított taréju sisak; a jobb vállon 5 mm. átmérőjű három karikás vitézkötésű arany vállzsinór; a galléron és zubbony ujján a aranyszalagtól eltekintve a szakasziparancsnokéval egyenlő zsinórzat.

Őrparancsnokok: Rézzel szegélyezett taréju sisak; a jobb vállon 5 mm. átmérőjű három karikás vitézkötésű vörös vállzsinór s a zubbony ujjon és galléron vörös zsinór hasonló vitézkötéssel.

A közgyűlés ezen jelentést tudomásul vévén, hosszabb kimerítő vita után az egyenruhát illetőleg a választmány által ajánlott szabást elfogadja, míg az egyenruha színe, anyaga s. a. t. minden egyesület szabad elhatározásának tárgyát képezheti.

A rangjelzés tekintetében a központi választmány indítványa szavazás alá bocsájtván, 40 szavazattal 18 ellenében egész terjedelmében elfogadtatik s azzal bővítettik, hogy az orsz. tűzoltószövetség elnökének rangja egész arany gallér által jelöltessék.

Ezen két határozat miheztartás és alkalmazás végett az összes egyesületeknek megküldendő.

Ami pedig a rangjelzést illeti, ennek rajzai szintén elkészültek s a jelen számmal az összes egyesületeknek melléketül oly értesítés mellett küldetnek meg, hogy ennek alkalmazása tekintetében szintén a fentebb közölt közgyűlési határozat irányadó.

Az érsekvári önkéntes tűzoltóegylettől vettük következő zenedarabot: »Tűzoltó - Gyorspolka« szerző és az »országos tűzoltó-egyesületnek« ajánlja Jakubovich J. Károly. Kapható: Budapesten, Rózsavölgyi és társánál. Ára 60 kr.

„Tűzoltó induló“ zongorára szerző Sz. Nagy József. Ajánlva dr. Kun Zoltán urnak a sárospataki önkéntes tűzoltó-egylet alparancsnokának. A sárospataki tűzoltó-egylet tulajdona. Kapható a sárospataki önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságánál. Ára 50 kr.

A nagyikindai önk. tűzoltó-egyletből Schwarz Vilmos egyleti tag kizárattott.

Hibaigazítás. A szövetség központi választmányának f. é. ápr. 9-iki üléséről e lapok 19. számában közölt jegyzőkönyv 6. pontjában Lányi Károly kir. mérnök ur neve téves bejelentés folytán Lányi Mihálynak iratott, mi is ezenel helyreigazittatik.

A magyar országos tűzoltó-szövetség 1882. évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor Zalaegerszegen a megyeház nagytermében tartandó V-dik rendes közgyűlésének napirendje:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
 2. Jegyzőválasztás.
 3. Az igazoló bizottság jelentése.
 4. A központi választmány jelentése a szövetség 1880—1882. évi működéséről.
 5. Pénztári számadás az V. és VI. közgyűlés közötti időszakról.
 6. Költségvetési előirányzat a VII. közgyűlésig terjedő időszakra.
 7. A központi választmány indítványa az alapszabályok módosítása tárgyában.
 8. A központi választmány indítványa a tűzkár elleni országos kényszerbiztosítás behozatala iránt teendő intézkedések tárgyában.
 9. A dunántuli kerületi szövetség indítványa az egyleti elnökök rangjelzése iránt.
 10. A budapesti önkéntes tűzoltóegylet indítványa a »Tűzoltó-Közlöny« szerkesztésénél még egy lapvezér alkalmazása iránt.
 11. A tapolczai önk. tűzoltóegylet indítványa a »Tűzoltó Közlöny«-nek egy a tűzoltóügy fejlődését nagyobb mérvben előmozdító szaklappá leendő átalakítása tárgyában.
 12. Ugyanannak indítványa a szövetség VII-dik közgyűlésének Budapesten leendő megtartása iránt.
 13. A következő közgyűlés székhelyének meghatározása.
 14. A központi választmány megválasztása.
 15. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság választása.
- Budapest, 1882. augusztus 1-én.
A központi választmány nevében

Follmann Alajos,
alelnök.

Pap Emil,
titkár.

Helyiségváltoztatás.

A magyar országos tűzoltószövetség irodája, valamint a „Tűzoltó-Közlöny“ szerkesztősége és kiadóhivatala folyó évi augusztus hó 1-től kezdve Budapest, Vár I. kerület Szentháromság-tér 6. szám alá tétetik át.

Felelős szerkesztő: PAP EMIL.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Tűzoltóegyleteknek *ingyen* küldetik.

Kiadó és laptulajdonos : a budapesti önkéntes tűzoltóegylet.	Szerkesztőség és kiadóhivatal : <i>Budapest,</i> Szentháromság-tér 6. szám.	Megjelenik h a v o n k é n t legalább egyszer.	Hirdetmények egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 frt. fél oldalért 6 frt., — negyedoldalért 3 frt. nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számítatik.
--	---	---	---

Budapest, 1882. szept. 10.

A budapesti önkéntes tűzoltóegylet parancsnoksága — tekintettel azon körülményre, hogy az egylet részéről a m. orsz. tűzoltószövetség Iglón 1878. évben tartott közgyűlésén tett és elfogadott indítvány és ajánlat alapján a m. orsz. tűzoltószövetség által a budapesti önk. tűzoltóegylet költségén 1879. évben »Tűzoltó-Közlöny« cím alatt megindított havi közlöny a múlt 1881. évben részint a hazai tűzoltóegyleteknek a közlöny tárgyát képező közlemények rendes beküldése körüli közönyössége, részint pedig később a lap szerkesztésével megbízott szövetségi titkárnak hosszabb ideig tartó betegsége következtében rendesen kiadható nem volt — folyó évi július hóban tartott ülésében elhatározta, hogy a lap rendes megjelenését gátló hasonló eshetőségek elkerülése tekintetéből, annak szerkesztésénél a jelenlegi felelős szerkesztőn kívül még egy, az egylet által javadalmazandó lapvezér alkalmazását is szükségesnek tartja.

Ebből kiindulva, nevezett parancsnokság a magyar országos tűzoltószövetségnek folyó évi augusztus hó 12-én Zalaegerszegen tartott hatodik rendes közgyűlése elé oly értelmű indítványt terjesztett be, hogy a közgyűlés határozza el, miszerint »a szövetség hivatalos lapja: a »Tűzoltó-Közlöny«-nél lapvezér címén egy, az egylet részéről javadalmazandó s kizárólag csak az egyletnek felelősséggel tartozó társszerkesztő alkalmaztassék, ezen lapvezér megválasztása vagy kinevezésének joga a budapesti önkéntes tűzoltóegyletnek tartatván fenn.«

A közgyűlés ezen indítványt egész terjedelmében egyhangulag elfogadván, a budapesti önkéntes tűzoltóegylet parancsnoksága indítatva érezte magát az e részben szükséges intézkedések haladéktalan megtételére.

Ugyanazért folyó hó 5-én tartott rendkívüli ülésében az ügyet tárgyalás alá véve, a módzatok megállapítása után a lapvezéri teendőkkal Markovszky Bélát, az egylet III. mászó-szakaszparancsnokát bizta meg, ki e lapok szerkesztésénél folyó évi szeptember hótól kezdve a felelős szerkesztővel együttes működésbe lépett.

Midőn ezeket e lapok t. olvasóival a fentebbiekben közöljük, felhívjuk még minden hazai tűzoltóegylet és a tűzoltóügy minden bajnokának figyelmét az országos tűzoltószövetség központi választmányának a budapesti önk. tűzoltóegylet megkeresése folytán hozott azon határozatára is, hogy a »Tűzoltó-Közlöny«-ben ezentul ne csak a közgyűlési határozatok, tüzesetek és egyleti tudósítások, hanem ezeken kívül a tűzoltás szakmájába vágó mindennemű szakeikkek is közöltessenek.

Hogy tehát ezen határozat által reánk ruházott feladatoknak sikerrel megfelelhessünk, a tűzoltó intézmény mindazon bajnokait és mindazon barátait az ügynek, kik a tűzoltás nemzetgazdasági és közbiztonsági szempontból minden honpolgárra nézve kiszámíthatlan horderejű intézményének hazánkban terjedését és fejlődését szívükön viselik, lapunknak közleményeikkel leendő szives támogatására; a hazai tűzoltóegyleteket pedig a működésük területén előforduló tüzesetek és azok oltása-

nak leírása, valamint az egyleti élet nevezetesebb mozzanatairól szóló tudósításaiknak rendes beküldésére bajtársilag felkérjük.

**A „Tűzoltó-Közlöny”
szerkesztősége.**

**A magyar országos tűzoltószövetség
központi választmányának javaslata a szövetségi alapszabályok módosítása tárgyában.**

A m. országos tűzoltószövetség központi választmánya tapasztalván, miszerint a szövetség jelenleg érvényben levő alapszabályai egyrészt mert azokban több szükséges intézkedés fölvéve nem volt, másrészt pedig, mert az egyes szakaszok egymásutáni sorrendje azok tartalmával semmi összhangzásban nem állott, de sőt némely intézkedések idő folytán célszerűtlenné is mutatkoztak: abban állapodott meg, hogy a szövetség alapszabályainak ily értelmű módosítása iránt a VI-dik rendes közgyűlés elé javaslatot terjeszt be, mely javaslat a választmány kebeléből kiküldött 3 tagu bizottság által kidolgoztatván s a központi választmánynak folyó évi augusztus 12-én Zalaegerszegen a közgyűlést megelőzőleg tartott értekezletén elfogadtatván, a közgyűlés elé be is terjesztetett.

A közgyűlés azonban, tekintve az ügy fontosságát, a javaslat érdemleges tárgyalásának mellőzésével azon határozatot hozta, hogy a bemutatott alapszabálytervezet kinyomatván, az a tagegyleteknek betekintés, tanulmányozás és véleményezés végett megküldessék, kötelesek lévén a tagegyletek a javaslatra vonatkozó véleményüket és észrevételeiket 1883. év július 1-ső napjáig a központi választmányhoz beküldeni; a központi választmányt pedig utasította, hogy a tervezetet a beérkezendő adatok alapján átdolgozza s azután megvitatás és elfogadás végett a VII-dik szövetségi közgyűlésnek bemutassa.

Midőn tehát a fentemlitett alapszabálytervezetet alább közölnénk, felhívjuk a szövetség t. tagegyleteit, miszerint a közgyűlés határozata értelmében eljárni sziveskedjenek.

*A magyar országos tűzoltószövetség
központi választmánya.*

A magyar országos tűzoltószövetség alapszabályai.

C i m.

1. §.

Magyarország önkéntes tűzoltóegyletei országos szövetséget alapítottak, melynek címe:

»Magyar országos tűzoltószövetség.«

Védnök.

2. §.

A szövetség József főherceg ő császári és királyi Fenségének védnöksége alatt áll.

C é l.

3. §.

A szövetség célja: a tűzoltóügy terjesztése, tökéletesítése és tűzoltótestületeknek egyenlő elvek szerinti szervezése.

T a g o k.

4. §.

A szövetségnek tagja lehet Magyarország minden szervezett tűzoltó testülete, mely magát ezen alapszabályok megtartására három évre kötelezi.

A szövetségbe belépett egyletek, ha kilépési szándékukat a három évi kötelezettség lejárta előtt hat hónappal be nem jelentik, újabb három évre kötelezetteknek tekintenek.

5. §.

A belépni kívánó tűzoltó-testület köteles ebbeli szándékát a testület képviselőjére alapszabályszerűleg hivatott egyének által aláírt és pecséttel ellátott írásbeli nyilatkozáttal — melyben a testület magát a szövetség alapszabályainak megtartására kötelezi — a szövetség központi választmányánál a testület alapszabályainak egy példányban bemutatása mellett bejelenteni.

6. §.

A tagegyletek jogai:

1. A tűzoltóügy fejlesztésére irányuló törekvésekben a központi választmány támogatását igénybe venni.

2. A közgyűlésre egy szavazati joggal bíró képviselőt küldeni, ki az egylet alapszabályai szerint iratának érvényességére megkívántató alakban kiállított írásbeli meghatalmazvánnyal ellátandó. — Szavazati jogukat azonban csak azon egyletek gyakorolhatják, melyek tagsági díjakkal hátralékban nincsenek.

3. A szövetség által tartott közgyűlések és azokkal egybekötött kiállításon és ünnepélyeken küldöttségileg vagy testületileg részt venni.

4. A közgyűlés elé indítványokat terjesztteni, melyeknek teljes szövege azonban kellő előkészíthetés végett a közgyűlés megtartása előtt négy héttel a központi választmányhoz írásban benyújtandó. A később érkező indítványok figyelembe nem vétetnek.

7. §.

A tagegyletek kötelezettségei:

1. A központi választmány, esetleg kerületi szövetség által követelt statisztikai kimutatásokat lelkiismeretesen kitöltve a kitűzött időre beküldeni.

2. A szövetség céljait minden tekintetben hathatósan előmozdítani.

3. Azon esetre, ha a közgyűlés saját székhelyén tartatnék, a közgyűlés és ezzel egybekötött kiállítás és ünnepély rendezésével járó teendőket végezni.

4. A közgyűlés által meghatározott tagsági díjakat mindenkor az illető év január havában az országos szövetség pénztárába pontosan befizetni.

Az országos szövetség tagegyleteinek tagsági díja évenként 6 = hat forint.

Azon tagegyletek tagsági díja pedig, melyek kerületi szövetségnek is tagjai, évenként három forint.

Ha a tagegyletek ebbeli kötelezettségüknek eleget nem tennének, a központi választmánynak jogában áll a tagegyletek hátralékban levő tartozásait szabadon választandó bíróság előtt per útján is behajtani.

A tagsági díjak behajthatóságáért a tagegyletek időszerinti elnöke vagy főparancsnoka, az egyesület időközbeni feloszlása esetében pedig annak utolsó elnöke vagy főparancsnoka vagyoniilag felelős.

Közegyek.

8. §.

A szövetség állandó közegzei:

1. a közgyűlés;
2. a központi választmány.

Közgyűlés.

9. §.

A közgyűlés, mely az ország különböző vidékein változólag minden második évben lehetőleg július, vagy augusztus hónapban tartatik, a következő tagokból alakul:

1. A szövetség elnöke és alelnöke.
2. A központi választmány tagjai.
3. A kerületi szövetségek elnökei, akadályoztatásuk esetén alelnökei.
4. A tagegyletek képviselői.
5. A központi választmány titkára és pénztárnoka.

10. §.

A közgyűlés tárgyalásait a szövetség elnöke, illetve alelnöke vezeti. Akadályoztatásuk esetén a közgyűlés elnökét a központi választmány jelenlevő tagjai közül választja.

11. §.

A közgyűlés nyilvános.

A tárgyalási nyelv szabadon választható, a jegyzőkönyv azonban — melyet a közgyűlésből kiküldött öttagú bizottság a közgyűlés székhelyén azonnal hitelesíteni tartozik — magyar nyelven vezetetik.

Érvényes határozathozatalra az igazolt képviselők felének jelenléte szükséges.

Szavazások alkalmával általános szótöbbség, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Tíz tag kívánatára névszerinti szavazás tartatik.

A közgyűlés határozatai a nem képviselt tagegyletekre nézve is kötelező erővel bírnak.

Tanácskozási joggal minden jelenlevő tüzoltó bír, szavazati jog azonban csak a 9. §. 1—4. pontjaiban elősorolt egyéneket illeti meg.

Egy szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

12. §.

A közgyűlés napirendjébe, mely a tagegyletekkel idejekorán közlendő, a következő tárgyak vétetnek fel:

1. A központi választmány jelentése a szövetség állásáról és működéséről, valamint statisztikai kimutatás a hazai tüzoltó ügy fejlődéséről.

2. A szövetség pénztárának az előző közgyűlés óta vezetett s a közgyűlés székhelyén levő egyesület parancsnoksága által megvizsgált számadása.

3. A következő közgyűlésig terjedő költségvetési előirányzat.

4. A központi választmány, kerületi szövetségek és tagegyletek indítványai, a mennyiben ezen utóbbiak a 6-ik §-ban kitűzött határidőre benyújtattak.

5. A következő közgyűlés székhelyének kijelölése.

6. Öttagu jegyzőkönyvhitelesítő bizottság választása.

7. Elnök, alelnök, 12 választmányi tag és 4 póttag választása.

Központi választmány.

13. §.

A központi választmány, melynek székhelye Budapest, a szövetség állandó képviselője s annak ügyeit ezen alapszabályok és a közgyűlés utasításai értelmében intézi s a szövetség vagyonát kezeli; a közgyűlés és tüzoltó szerek kiállításának megtartására vonatkozó intézkedéseket a közgyűlés székhelyén levő egyesülettel egyetértőleg végezi.

A központi választmány következő tagokból áll:

1. elnök,
2. alelnök,
3. tizenkét választmányi tag,
4. négy póttag,
5. a kerületi szövetségek elnökei, akadályoztatásuk esetén alelnökei,
6. a következő közgyűlés székhelyeül kijelölt egyesület főparancsnoka,
7. titkár,
8. pénztárnok.

Az elnök, alelnök és választmányi tagok a közgyűlés által kizárólag csak a szövetség tagegyleteinek tagjai közül választatnak meg.

A kerületi szövetségek elnökei, illetve alelnökei, valamint a közgyűlés székhelyének főparancsnoka ebbeli állasuknál fogva tagjai a választmánynak.

A titkár és pénztárnok az elnök által lehetőleg a budapesti önkéntes tüzoltóegyesület kebeléből neveztetnek ki.

14. §.

Az elnök, kinnek rendszerint Budapesten kell laknia,

képviseli a szövetséget hatóságok és harmadik személyek irányában; a közgyűlés és választmányi ülések tárgyalásait vezeti; kinevezi lehetőleg a budapesti önkéntes tűzoltóegylet kebeléből a szövetség titkárát és pénztárnokát, kiknek működéséért felelős s ugyanazért jogában áll az esetre, ha ezen tisztviselők kötelezettségeik teljesítésében bármi oknál fogva akadályozva lennének, azokat mással helyettesíteni.

Az elnök akadályoztatása esetén annak hatáskörébe az alelnök lép.

A központi választmány, egy tagjának kilépése esetén magát a sorrend szerint következő póttag által egészíti ki.

15. §.

A központi választmány vidéken lakó tagjai az ülések alkalmával a szövetség pénztárából, a tényleges utiköltség arányában s a befizetett tagsági díjak 50°/o erejéig utiköltségmegtérítésben részesülnek.

Kerületi szövetségek.

16. §.

A szövetség céljának biztos és teljes elérésére a tagegyletek kerületi szövetségeket is alakíthatnak, melyeknek mikénti megalakítása az egyletek szabad elhatározására bízatik.

17. §.

Kerületi szövetségek csak azon egyletekből alakulhatnak, melyek már az országos szövetségnek tagjai.

A kerületi szövetségek ezen alapszabályok keretén belül önmaguk által alkotott szabályok értelmében alakulnak, azonban semminemű szabályzatot vagy határozatot nem hozhatnak, mely az országos szövetség alapszabályai-val vagy közgyűlésének határozataival ellenkezik, — kötelesek lévén alapszabálytervezetüket a központi választmányhoz előzetesen beterjeszteni, mely azokat esetleges észrevételeinek megtétele mellett a magy. kir. belügyminiszteriumhoz bemutatni tartozik. Ezenfölül kötelesek gyűléseik jegyzőkönyveit a központi választmányhoz tudomás vétel végett esetről esetre hiteles másolatban beküldeni.

Alapszabálymódosítás.

18. §.

Az alapszabályok csak közgyűlésen módosíthatóak; az erre vonatkozó indítvány szövege azonban a közgyűlés előtt 3 hóval a központi választmányhoz beadandó, mely az indítványt a napirendbe felvételre tartozik.

A módosított alapszabályok csak a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium jóváhagyása után lépnek életbe.

Feloszlás.

19. §.

A szövetség feloszlása csak rendes, esetleg e végből egybehívott közgyűlésen határozható el, mely határozat

érvényességére a tagegyletek háromnegyedrészenek hozzájárulása megkivántatik.

A szövetség vagyonáról a feloszlást kimondó közgyűlés rendelkezik ugyan, a vagyon azonban csakis tűzoltói célokra fordíthatatik, s az erre vonatkozó határozat fogantatása csak a m. k. belügyminiszterium helybenhagyása után történhetik meg.

20. §.

A szövetség, azon esetben, ha az alapszabályokban meghatározott cél- és eljárástól eltérne, illetőleg hatáskörét meg nem tartaná, föltétlenül aláveti magát a magyar kir. belügyminiszterium 1875. május 2-án 1508. sz. a. kelt szabályrendeletének IX. pontjában kimondott joghátrányoknak.

A magyar tűzoltók országos gyűlése.

A magyar országos tűzoltószövetség hatodik rendes közgyűlését, tűzoltószeretek kiállításával egybekötve, Zalaegerszeg város közönségének vendégszerető meghívása folytán az ország minden részéből egybesereglett tűzoltó s nem tűzoltó vendégek részvétele mellett, a város közönsége részéről igazi magyar vendégszeretettel rendezett ünnepélyességgel, folyó évi augusztus 11—15. napjain Zalaegerszegen tartotta meg.

Az ünnepély aug. 11-én az érkező vendégek fogadtatásával vette kezdetét, melynél a rendező bizottság tagjai a szentiváni vasuti állomáson fogadták az érkezőket s onnét feldiszitett kocsikon történt a bevonulás a városba, hol az utcákon összegyűlt néptömeg között haladt végig a kocsiknak hosszú sora. A kaszaházi utca elején cser- és tölgyfa galyakból készült diadalkapu emeltetett, melynek tetejét az ország, megye és város színeit viselő lobogók között »Isten hozott«, belső oldalán pedig »Isten veled« felirat volt messziről látható. Az utcákon alig volt ház, melyen lobogó ne lett volna. Az egybegyűlt közönség az érkező tűzoltókat nagy lelkesedéssel fogadta.

A vendégek elszállásolása után délelőtt 11 órakor a tűzoltószeretek kiállításának ünnepélyes megnyitása történt. Az egyletek küldöttségei a városházán gyűltek egybe s onnét vonultak zeneszó mellett a kiállítási pavillonba, hol ekkor már diszes közönség várakozott rájuk.

Theodorovics Károly, a kiállítási bizottság elnöke, a következő beszéddel üdvözölte a tűzoltókat és az egybegyűlt közönséget: »Mélyen tisztelt közönség! Kedves bajtársaim! A tűz azon veszedelmes elem, mely az emberi vagyont rövid pillanatok alatt megemészti. Ennek romboló dühét meggátolni, továbbterjedését megakadályozni, az életet megmenteni: ez a tűzoltók legszentebb feladata, legnemesebb célja. E nemes cél megvalósításához az emberi erő, a személyes bátorság és kitartó fáradozás magában véve

nem elégséges, ahhoz gépek és egyéb, a gyors működést elősegítő eszközök is szükségesek. Bámulatos azon haladás, melyet az emberi ész és tudomány e téren feltüntetett. E haladásnak fokozására szolgálnak az időnként kizárólag a tűzoltás körébe vágó tárgyakból eszközölt kiállítások. A hatodik országos közgyűlés alkalmából e csarnokban hasonló kiállítás van rendezve, melynek megtekintésére a mélyen tisztelt közönséget felkérem és egyuttal a kiállítást megnyitottnak nyilvánítom. Éljen a haza! Éljen az ipar! Éljen a tűzoltóintézmény!« Lelkes éljenzés követte e beszédet, s mikor az örömrivalgás lecsendesült, a zenekar kezdte meg a Rákócy-indulót. Ezután elszéledt a közönség a tárlat színhelyén s szemügyre vette a kiállított tárgyakat. A kiállításban többek közt részt vettek Walser Ferenc budapesti gyáros szivattyukkal és egyéb tűzoltószerelvényekkel, ugy Seltenhofer Frigyes soproni gyáros, Schottola Ernő budapesti cég ki nem annyira tűzoltószerkeket mint inkább egyéb iparcikkeket s jelesül ruggyanta árukat állított ki. A bíráló bizottság délután 2 órákor megalakulván, működését megkezdette s a bírálat alá bocsátott szerek közül többeket megvizsgálván, ezek között délután 1/25 órákor a Zucker János szombathelyi harangöntő által kiállított uj szerkezetű hydrophort vette vizsgálat alá, mely alkalommal a gép nyomási képességének vizsgálatánál a gép vízzel való működése mellett annak nyomó nyílása elzárhatott s arra manométer alkalmaztatott s midőn a gép nyolc emberrel működésbe hozatott, néhány pernyi működés után a szélkázánban összetömörített levegő a szélkázánt nagy dördüléssel szétrobbantotta. A szétrepült darabok a körülállók közül többeket jelentékenyen megsértettek, így dr. Hauer Gyula soproni alparancsnokot oly szerencsétlenül találta, hogy a felső fogsorból elől két az alsóból pedig három foga azonnal kitört, a foghus össze-roncsoltatott és az ajak megsértetett. Hauer azonnal eszméletlenül rogyott össze. A kazán másik darabja Schor Albert aradi tűzoltóparancsnokot találta balkarján, de a nagyobb ütésen kívül egyéb baja nem történt. Fitos Károly zalaegerszegi festő és egyleti pártolótag homlokán szenvedett jelentékeny sérülést. Hauer az éjjeli vonattal Sopronba szállították.

Ezen baleset folytán Bessenyei György királyi ügyész másnap a zalaegerszegi törvényszék előtt megindította az előnyomozást.

A bíróság eljárásának eredményéről a jövő számban szölandunk.

Délután 4 órákor a Hohl-féle tűzoltószerrel tartatott összehasonlító oltási kísérlet azonban ezuttal nem az eddigi próbáknál tapasztalt sikerrel.

Esti 9 órákor ismerkedési estély tartatott Kaszaházán a kerti helyiségben, mely számos felköszöntő között a késő éji órákban ért véget.

Másnap 12-én délelőtt 10 órákor a megyeház nagytermében tartatott a közgyűlés, melyen a Zalaegerszegen megjelent 66 egylet közül 50 egylet vett szavazati joggal felruházott képviselők által részt. A közgyűlés tárgyalásainak megkezdése előtt zárt tanácskozássá alakult, mely hosszabb ideig tartott s a közgyűlés tárgyalásai csak délután 2 órákor vették kezdetüket. Az esti 8 óráig tartott közgyűlés lefolyásáról a jövő számban részletes tudósítást fogunk közölni.

Az ebéd és közgyűlés közötti időben az aradi első önkéntes tűzoltó kar mutatta be a templom tornyán a nála használatban levő életmentő készüléket a kiállítási bíráló bizottság és nagy néptömeg jelenlétében.

Este a felső erdőben kedélyes multság volt, hol a vidéki tűzoltókat a hölgyek vendégelték meg; jó bor és étkekben nem volt hiány. Tűzijáték is volt, mely fényesen sikerült s az ezrekre menő közönségnek gyönyörködtető látványt nyújtott. A multság általános jókedv mellett kitűnően sikerült.

Aug. 13-án délelőtt 10 órákor tartatott a diszmenet. A mintegy 400 tűzoltóból álló menet a Rákócy-induló lelkesítő hangjai mellett a Kazincy-térre vonult, hol a zászlókkal, galyakkal és szőnyegekkel diszitett hosszú emelvény körül az összes egyletek állást foglaltak, miután a véd-asszony Tarányi Ferencné szül. Rieffl Mária bárónő, Ciráky Béla gróf karján, az egerszegi koszoruleányokkal együtt és az egyletek főparancsnokai által kísérve a megyeház terméből az ünnepély színhelyére érkezett s az emelvényen helyet foglalt, Boschán Gyula városi képviselő következő lelkes beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt:

Mélyen tisztelt urak! Szeretett vendégek! Gyakran riasztotta fel önöket békés nyugalomból e rémes kiáltás: »Tűz van!« Ma, midőn önöket mint kedves vendégeinket Zalaegerszeg városa nevében szívem mélyéből üdvözlöm, én is így kiáltok fel: Tűz van! Az édes öröm tüze ez, mely városunk minden polgárának keblében él, a büszkeség tüze ez, mely minden homlokon ragyog, a lelkesedés tüze ez, mely minden szemből sugárzik. Legyenek üdvözölve, Isten hozta önöket! Én Zalaegerszeg városának reám nézve megtisztelő megbizását teljesítem, midőn önöket üdvözlöm, de örömmel teljesítem, mert lelkes barátja vagyok minden társulati eszmének, mely által hazánk boldogsága, nemzetünk jóléte céloztatik; másrészt szívem mélyéből óhajtom, hogy már az eddig is oly üdvösnek bizonyult tűzoltói intézmény minél szebb virágzásnak induljon. Fogadják köszönetünket idejövételükért, vegyék szívünk minden dobbanását ugyanannyi üdvözlötnek, ajkunk minden mozdulatát ugyanannyi »isten hozott«-nak. Kévé, a mit mi önöknek nyújtani képesek vagyunk, de kérem, ne tekintsek, hogy mit nyújtunk, hanem, hogy milyen igaz magyar szívvvel nyújtjuk azt. Isten hozta önöket Zalaegerszegre!« — Utána Kovács Károly

egerszegi főparancsnok az egylet és csapat nevében üdvözölte az egybesereglett tüzoltókat. A balaton-füredi főparancsnok testvériségre és egyetértésre buzdította bajtársait. Majd Barabás Béla aradi titkár lépett a szószékre s a vidéki tüzoltók nevében megköszöné Egerszeg városának az ország legtávolabb helyeiről is megjelent tüzoltók irányában tanusított előzékeny magyaros vendégszeretetét. Lélekemelő látvány volt, midőn a védasszony meglepő szépségű ajándékát, az óriási koszorút átadták Ciráky Béla grófnak, az országos szövetség elnökének a szép ünnep emlékeül. A másfél méter hosszú nemzeti szalagok egyikére ez volt írva: »A magyar országos tüzoltószövetségnek emlékül a Zalaegerszegen 1882. aug. 11—15-én tartott országos gyűlésre« — másikára meg ez: »Tarányi Ferencné, szül. báró Rieffl Mária.« Ezután megkoszorúzták a megjelent összes egyesületek zászlóit. Zajos éjlenekben tört ki a közönség, mikor a fiumeiek zászlójára került a sor. Majd az egyesületek megkoszorúzott zászlóikkal tisztelegtek a védasszony előtt, ki utóbb Ciráky Béla gróf karján visszasétált a megyeházba. A koszorus leányokat vezették a vidéki főparancsnokok. Az egyesületek a városházához mentek zászlóikkal; a közönség pedig a legjobb hangulatban szétoszlott. A fiumeieket mindenütt meleg rokonszenvenvel fogadták; az emeletes ház, melyben megszállottak, kívül fel volt diszitve, és rajta »Éljen Fiume« felírás volt olvasható.

Az ünnepély után délben 1 órakor tartatott a diszbéd a zöldfához címzett vendéglő termében. A három hosszú asztalsor egyikének közepe körül a szövetség elnöke és alelnöke ült a központi választmány tagjaival, a szemköztinél pedig Tarányi Ferencné szül. Rieffl Mária bárónő, a bálánya foglalt helyet. Körülötte ültek Glavina Lajos főispán, Svastics Benő alispán és a koszoruleányok. A számos felköszöntők hosszú sorát nehéz volna elősorolni s így ezuttal csak a következőkről emlékezünk meg. A főispán király O Felségét, Ciráky Béla gróf József főherceg ő Felségét, Follmann Alajos alelnök a város hölgyeit, Markusovszky Béla Egerszegváros lakosságát, az egerszegi egylet egy tagja Fiumét, Svastics alispán a tüzoltókat, Cerkán ügyvéd Ciráky Béla grófot, Szeghő István Follman Alajos alelnököt, Sándor Miklós a komáromi egylet képviselője, a kiállításnál megsérülteket, Rusics ügyvéd Kossuthot, Barabás Béla a zászlós urakat, Kovács Károly Széchenyi Ödön grófot köszöntötte fel. A fiumei egylet képviselője Flecer Ferenc magyar nyelven a következő felköszöntőt mondott: »Tisztelt vendégkoszoru! Kedves bajtársak! Adria partjáról jöttünk, hogy kikötővárosunk részéről testvéri csókot cseréljünk szép Magyarországi lakosaival. Még nem bírjuk a zengzetes magyar nyelvet, de át vagyunk hatva a legtisztább hazaszeretettől kedves magyar hazánk iránt. Éljen a dicső, nemes, lovagias magyar nemzet!« A kedélyes lakoma 4 óra felé véget érvén, 4

órákor a zalaegerszegi önkéntes tüzoltóegylet a Kazincy-téren sikerült diszgyakorlatot tartott, melynél óriási néptömeg gyűlt össze s a sikerült mutatványok köztetszésre találtak.

A gyakorlat után esti 6 órakor a Rosenkranz kertben népünnep és tekeverseny tüzijátékkal egykötve, este 9-kor pedig az »Aranybárány« vendéglő nagytermében táncvigalom tartatott, melynél a szünóra alatt történt a zalaegerszegi önkéntes tüzoltóegylet betegsegélyző alapja javára rendezett tárgysorsjáték nyereményeinek kisorsolása. A kibocsátott 5000 sorsjegyre 100 nyeremény tárgy volt, melyek közül az első főnyereményt egy 3—400 firt, a harmadikat egy 1—150 firt értékű, a kiállításon kitüntetett újabb szerkezetű tüzoltó-szer, a másodikat pedig egy 2—300 firt értékű 12 személyre való ezüst asztali készlet képezte.

Augusztus 14-én délelőtt 11 órakor ment végbe a kiállítási bíráló bizottság határozatainak kihirdetése, mely után a kiállítás bezáratott; délután 3 órakor pedig kirándulás rendeztetett a Szívhegyre, melylyel az ünnepély véget ért, s a magyar vendégszeretet minden nemével elhalmozott vendégsereg lassankint szétoszolva bucsut vett a derék magyar város lelkes polgárságától.

A hetedik szövetségi közgyűlés a fiumei önkéntes tüzoltóegylet meghívása folytán 1884-ben Fiume városában fog megtartatni.

A magyar országos tüzoltószövetség által időnkint rendezett tüzoltószerek kiállításának bírálati szabályzata. *)

1. §.

A magyar országos tüzoltószövetség minden második évben tartandó közgyűlései alkalmával tüzoltószerek kiállítását rendez, melynél a kiállított tárgyak szakszerű és részrehabilitlan nyilvános bírálat alá vétetnek.

2. §.

A kiállított tárgyak bírálatának eszközlése céljából szakavatott egyénekből 17 tagú bizottság alakittatik, oly módon, hogy az országos tüzoltószövetség központi választmánya által 10 rendes és 5 póttag, a közgyűlés székhelyén levő rendező bizottság részéről pedig 7 rendes tag választatik meg. A bizottság elnököt saját kebeléből választ.

3. §.

A bíráló bizottságba, mely minden egyes kiállítás tartamára választatik, oly kiállító, ki a versenyben gyártmányaival részt vesz, meg nem választathatik. A bíráló bizottságnak azonban jogában áll érdekeletlen gyárosokat és iparosokat tanácskozásaiiba a szavazatjog gyakorlása nélkül bevonni.

A bíráló bizottságba nem-tüzoltók is megválaszthatók.

*) A szövetség közp. választmánya által a VI. szövetségi közgyűlés elé terjesztett szöveg, mely a választmánynak a szívattyun kívül más tárgyak megvizsgálására vonatkozó szabályokkal leendő kiegészítés végett kiadatott.

4. §.

A kiállított tárgyakért adandó jutalmak és elismerések odaitélése a bírálóbizottság kizárólagos jogához tartozik s határozatai ellen föllebezésnek helye nincs.

5. §.

A bizottság szükség esetén alosztályokat is alakíthat, melyek:

1. a tüztöltőgépek (szivattyuk stb.)
2. létrák és mentőszerek (vasból és fából)
3. tömlők, kötelek és a kötélgyártmányok sorába tartozó mentőeszközök
4. felszerelés és ruházat
5. tüzelző és világító készülékek, valamint az elősoroltak egyikébe sem tartozó tárgyak szerint különítendőké; az irodalmi művek azonban az egész bizottságnak, esetleg tüzetes bírálat óhajta esetében, a szövetség központi választmányának tartatnak fenn.

6. §.

A bíráló bizottság eljárását a kiállítás megnyitása után nyomban megkezdeni tartozik.

7. §.

A kiállítók szereiket nem kötelesek ugyan bírálat alá bocsátani, a bírálat alá nem bocsátott tárgyak azonban »nem versenyez« feliratu táblával jelölendők meg.

8. §.

Szivattyuk vizsgálatánál a méretek felvétele és a vizpróba közvetlenül egymásután eszközöltetik, oly módon, hogy a szivattyu a vizsgálat kezdetétől befejeztéig a bizottság kezei között maradjon. A gyáros, vagy képviselője a vizsgálatnál a méretek pontos felvételének ellenőrzése végett jelen lehet ugyan, azonban a vizsgálat megejtésére semmi nemű befolyással nem bír.

9. §.

A szivattyu szívóképessége a vacuumméterrel a gép száraz működése mellett 60 ramácmozgás és 1 percnyi működési idő alatt állapittatik meg. A hol azonban a körülmények engedik, a gép szívóképességének megállapítása vízzel eszközöltetik, oly módon, hogy a szivás tömlőn át legalább 5·25 méternyi mélységből 1 pernyi működés után ugyanannyi szünet tartása s a működésnek újbóli folytatása mellett történik, mely esetben, — föltéve, hogy a szívókosáron szelep nincs, — ha a vizsugar a szivás újbóli megkezdésénél azonnal megindul, a szivattyu szívóképessége tökéletesen megállapítottnak tekintetik.

10. §.

A szivattyu nyomási képessége a nyomónyílásra alkalmazott manométerrel akként állapittatik meg, hogy a gép vízzel való működése esetében annak nyomó nyílása elzáratik.

11. §.

A hengerátmérő méretének megállapítása végett a ki-

állító gyárosok kötelesek finom hegyű mérőpálcát rendelkezésre bocsátani, mely ha a henger minden részén vízszintesen megáll, a méret pontossága megállapítható. — Ha valamely szivattyu két különböző méretű hengerrel bír, az esetben a két hengerátmérő összegének fele tekintetik hengerátmérőnek.

12. §.

A ramácmozgás magasságának megállapításánál a nyomórud teljesen lenyomatván, a ramács rudja megjelöltetik, s ezután a nyomórud teljesen felhuzatik s a ramács rudja ismét megjelöltetik, s így a két jel közötti távolság adja meg a ramácmozgás magasságát.

A ramácmozgás száma nem vétetik ugyan irányadóul, mindazáltal, ezek száma félcpercnyi időközökben 6-szor feljegyeztetik s a mozgások számának fokozatos kevesbedése a gép jó szerkezetének bizonyítékául tekintetik.

13. §.

A csővég átmérőjének a henger átmérő $\frac{1}{8}$ -ad részét kell tennie.

14. §.

A szivattyu nyomásához alkalmazandó legénység száma a következő arányban állapittatik meg:

160 $\frac{m}{m}$ hengerátmérőnél	16 ember
150 » »	14 »
140 » »	12 »
130 » »	10 »
120 » »	8—10 »
110 » »	8 »
100 » »	6 »

100 $\frac{m}{m}$ hengerátmérőn alóli szivattyuk tüztöltői célokra nem lévén alkalmasak, vizsgálat alá nem vétetnek.

15. §.

A löktávolság és vizszállítási képesség megállapításánál a szivattyutól 36 méterig terjedő s 2—2 méternyi távokönkint lefolyó nyílással ellátott vízfelfogó csatorna állitattatik fel, s a viz a csatornába löveltetvén, a nyílások alá tizedes mérlegre állított 3 hektoliter térfogatu kádakban felfogott vízmennyiség vétetik a középlöktávolság meghatározásánál alapul. Ezen eljárásnál 2 méter hosszú nyomótömlő használtatik, melyhez minden gyáros összekötő csavart köteles szállítani, melyre a működés alatti nyomások számának félcpercenkénti feljegyzése tekintetéből egy manométer alkalmaztatik.

16. §.

A szivattyu működésének eredménye a jelen szabályzathoz függesztett táblázat szerint állapittatik meg, s a rangsorozás ennek alapján történik. Ha azonban több szivattyu teljesen egyforma eredményt mutatna fel, az esetben a szivattyu külalakja és célszerű szerkezete vétetik tekintetbe s itt a szelepek elhelyezésére és könnyen hozzáférhetőségére különös figyelem fordittatik.

Szívó képesség a vacuum-meter szerint	
Nyomóképesség a manometer szerint	
Emberszám	
$\frac{m}{m}$	Sugárcsönnyilás átmérője
félpercben	az 1-ső
	a 2-ik
	a 3-ik
	a 4-ik
	az 5-ik
	a 6-ik
Összesen	
liter	elméletben
	gyakorlatban
Százalékos eredmény	
liter	12
	14
	16
	18
	20
	22
	24
	26
	28
	30
	32
	34
36	
Összesen	
liter	1 perc és 1 emberre eső vízmennyiség
Vízugártávtal átlaga	
A hordképesség maximuma	
Az átlagos hordképesség percenkénti eredménye a vízmennyiség és emberszám alapján	
másodpercenként	30
	60
	90
	120
	150
	180

a szivattyugépezet működési képességének megállapítására.

17. §.

A bíráló bizottság birálata szerint kitünőnek bizonyult tárgyakért a kiállítónak a megérdemelt érem vagy elismerő oklevél azon esetben is odaitéltetik, ha csak egy kiállító bocsátaná is tárgyait bíráló alá.

A tátravidéki tűzoltószövetség

Kassán, 1881. október 30-án tartott III. közgyűlésének jegyzőkönyve.

(Vége.)

A terjedelmes jelentés tudomásul vétetvén, a közgyűlés ennek fonalán a tűzoltó-intézménynek országos fejlődését konstatálja.

5. Felolvastatik a jury jelentése. E jelentés a kiállított tárgyak jó és használható minőségét valamint nagy részénél örvendetes haladást konstatálván, a jelentés a közgyűlés részéről is örvendetes tudomásul vétetik.

E jelentés alkalmából Schlosser Albert bizottsági elnök indítványa alapján határozatik, hogy a bíráló bizottság működésének egyöntetűsége és helyessége céljából az országos szövetség e tekintetbeni szabályzatában foglalt elvek figyelemmel tartása mellett a további kiállítások emelése céljából az elismerést érdemlő kiállítási tárgyak elismerő okmányokkal tüntessenek ki.

E két rendszabályzat kidolgozásával a választmány bizatik meg.

6. Putsch Tóbiás szövetségi elnök felolvasása »a tűzoltók megsérüléséről, gyakorlatok és tűzvések alkalmával, valamint azoknak megakadályozásáról.«

Ezen figyelemmel meghallgatott, helyes elveket tartalmazó felolvasásért szövetségi elnök urnak jegyzőkönyvi köszönet nyilvánított, — határozatott, hogy ezen felolvasás nyomtatás útján nyilvánosságra hozassék.

7. Következik a beérkezett indítványok tárgyalása:

a) A gölnichányai tűzoltó-egylet indítványa, hogy a szövetségi közgyűlés ezentul nyárban, — julius vagy augusztushóban tartassék.

Ez indítvány elfogadtatván, a közelebbi módozatok megállapításával a választmány bizatik meg.

b) A dunántuli tűzoltó-egyletek kerületi szövetségének átirata az országos »Tűzoltó-Közlöny« havonkinti rendes kiadása tárgyában egész terjedelmében felolvastatván, tekintettel arra, hogy a »Tűzoltó-Közlöny« csak akkor felelhet meg az igényeknek, ha rendes időközökben megjelenik, hogy így a tűzoltó-egyletek mintegy hivatalos és oly közlönyének tekintethessék, melyben az egyesületek a hivatalos közleményeket közhírré tehetik, —

a közgyűlés az átiratban foglalt indítványt elfogadtatván, az országos tűzoltószövetség választmánya megkeresett határozatott, hogy a »Tűzoltó-Közlöny« havonkinti

időszakokban rendszeresen jelenjék meg, így az egyes tűzoltó-egyletek hivatalos közlönye lehessen.

c) Az iglői tornatűzoltó-egylet hosszabban indokolt indítványa egyesületi segélypénztárak alapítása iránt.

A közgyűlés ezen indítványt helyesléssel fogadván, tekintettel arra, hogy ily segélypénztár csekély járulékkal állapítható akkép, hogy rendeltetésének megfelelően, határozatkép kimondja, hogy minden tűzoltó-egylet kötelességének ismerje kebelében segélypénztárt alapítani. Miután továbbá kívánatos, hogy ezen segélypénztárak egyenlő elvek szerint alapíttassanak és kezeltesse, utasítja a választmányt, hogy ez iránybani szabályzatot dolgozzon ki és azt elfogadás végett a legközelebbi közgyűlésnek terjeszse be.

d) A szepes-bélai tűzoltó-egylet indítványa, hogy a nagyméltóságú kir. belügyministeriumhoz indokolt kérvény adassék be, hogy a tátravidéki tűzoltószövetség kiadásainak fedezésére évenként 300 frttal segélyeztessék.

A közgyűlés méltányolván az indítvány indokait és meglévén győződve, hogy működése sokkal sikeresebb lehet, ha a szükséges kiadások fedezésére biztos alapja van, — az indítványt elfogadja és ily értelmű kérvény beadásával a választmányt megbizza.

e) A dobsinai tűzoltó-egylet indítványa, hogy a közgyűlés, valamint a választmányi gyűlések jegyzőkönyvei az egyes tagegyleteknek tudomás és mihez tartás végett másolatban megküldessenek.

A közgyűlés figyelemmel lévén arra, hogy a jegyzőkönyvek a havonként megjelenő »Tűzoltó Közlöny«-ben közölhetők, — azon esetben, ha az országos tűzoltószövetség választmánya által ezen »Tűzoltó Közlöny« havonkénti rendszeres megjelenése elhatározatná, — a jegyzőkönyvek külön közlését szükségtelennek tartja.

A mennyiben azonban a »Tűzoltó Közlöny« nem jelennek meg havonként rendszeren, a külön közlést kívánatosnak találja és a közlésnek az egyes egyletek költségére való eszközlésével az elnökséget megbizza.

8. Tárgyalás alá kerülvén a legközelebbi közgyűlés megtartásának helye, a közgyűlés tekintettel a szívélyes meghívásra is, a legközelebbi közgyűlés helyül Dobsina városát jelöli ki.

9. A tisztviselők és a választmány választása megejtetvén, közfelkiáltással elnökké Putsch Tóbiás, alelnökké Schlosser Albert, jegyzővé Marschalkó József, pénztárnokká Várallyi Ferenc lelépett pénztárnok helyett Hajts Lajos, — választmányi tagoknak pedig ugyancsak közfelkiáltással Kollinai Gusztáv, Blási Ede, Hajts Pál, Christman T., Fendt József, Glatz Vilmos újra, valamint Fiedler Gyula helyére Kecser Miklós, Beck E. helyére pedig ifj. Farkas Lajos megválasztattak.

10. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésével Kollinay Gusztáv és Blásy Ede bizatik meg.

Ezzel a közgyűlés napirendje kimerítve lévén, szövetségi elnök Kassa városának, a helybeli tűzoltó-egyletnek és a kassai polgárságnak a közgyűlés és ezzel összekötött ünnepély rendezéseért, — valamint a kassa-oderbergi, magyar északkeleti és államvasutaknak a mérsékelt áru menetjegyek engedélyezéseért köszönetet mondva a jelen közgyűlést befejezettnek nyilatkoztatja ki.

Kelt mint fent.

Marschalkó József,
szövets. jegyző.

Kollinay Gusztáv,
választmányi tag.

Putsch Tóbiás,
szövets. elnök.

Blásy Ede,
választmányi tag.

Tüzesetek.

Budapest területén a múlt félévben volt 71 kéménytűz, 8 szobatóz, 13 pincetűz, 14 raktár- és bolttűz, 12 tetőtűz, 1 egész épület, 2 gyárépület égett le, továbbá 1 gépház, 3 istálló, 3 csűr és kazal, 6 szemétrakás, 12 egyéb tüzesettel ez összesen 146 esetre megy. Az okozott kár 35,161 frtra rugott.

Budapesten aug. 10-én d. u. 3³/₄ órakor az Ovoda-utca 9. számú ház tetején tűz támadt. A közellező tűzoltósági mászóháztól azonnal jelentették a tüzet, mire a III. számú őrség kivonult és egy negyedóra alatt a tüzet eloltotta. A tűz a padláson elhelyezett ruhaszekrényben támadt, a tetőn nem sok kár esett. — Aug. 11-én éjjel, kevéssel két óra előtt egy rendőr az Ó-utcában tüzet jelentett; ugyanabban az időben a toronyőr is jelezte a tüzet. A pesti oldalon állomásozó összes tűzörsegek kivonultak s midőn a helyszínre értek, a Knopp- és Steiner-féle czimfestő-gyárnak egy része már lángokban állott. A tűz az egész épületet és műhelyt fenyegeté, a mennyeiben egy nagyobb raktár már tökéletesen leégett s a háztető egy része is lángban állott. A gyors intézkedés által sikerült az épületet és a nagy műhelyt, valamint a háztetőzetnek is legnagyobb részét megmenteni. A kár mintegy 1000—1200 frt. A tűz keletkezése eddigelé ismeretlen. A teljes eloltás két órát vett igénybe. — A kerepesi-uti vám közelében 11-én Dreieck Zsuzsanna kőbányai »milimári« kocsija, melyen két szalmazsák, ismeretlen ok miatt kigyuladt és már a szekér vászonoldalai is égni kezdtek, midőn a milimári a tüzet, mások figyelmeztetésére, észrevette. Az összecsődült néptömeg a zsákokat a kocsiról lerántotta, s néhány vödör vízzel eloltották a tüzet. A milimári a két szalmazsákot egy vevőjétől kapta, hogy otthon ürítse ki és töltse meg új szalmával. — Aug. 15-én este a Muzeum körút 27. szám alatt levő Engel Mihály féle fehérnemű-kereskedésben tűz ütött ki, melyet az arra járók vettek észre s a II. számú tűzörsegen jelentettek. A bolt be lévén zárva, az ajtót ugy

kellett feltörni, mire a boltból óriási füst gomolygott ki, a jökor észrevett tűz azonban néhány perc alatt eloltatott. A boltban nagy rendetlenség találtatott s egyik sarokban dobozokba rakott fehérnemű gyuladt meg ismeretlen okból.

Kolozsmegye területén a folyó év első harmadában 60 tüzeset fordult elő, ebből szándékos gyújtás folytán 24, véletlenből vagy ismeretlen okból 36. Az összes kár 30367 frt 41 kr., biztosítva csak három esetben volt a leégett érték. A 60 tüzeset közül 22 erdőéges volt.

Csiklázárfalván jul. 24-én nagy tüvész volt, mely 44 gazdának házát és gazdasági épületeit pusztította el. A kár több mint 20,000 frtra tehető.

Csikszenttamáson jul. 26-án 15 ház a melléképületekkel együtt lett a lángok martalékává. A tüvész itt 12,000 frtot meghaladó kárt okozott.

Litmanova szepesmegyei községben jul. 25-dikén délután hat óra felé villámcsapás következtében tűz támadt, minek következtében huszonhárom ház pusztult el. A tűz terjedését meggátolandó öt házat bontottak el, de a roppant szél lehetetlenné tette jó ideig az oltást és a mentést. Több ezerre rug a kár.

Steierlak nagy községben julius végén Bence Gáspár ottani lakos istállójában vigyázatlanság következtében tűz támadt. Nagy szárazság volt, a szél felkavarta a tüzet, úgy hogy messze elrepültek a szikrák és a legnagyobb veszéllyel fenyegették az egész községet. A nép emberfölötti erővel dolgozott, hogy mentse, ami menthető, de a legnagyobb buzgóságnak nem sikerült a már lángba borult hét házat megmenteni. A melléképületek is mind elpusztultak. Töméntelen apró marha, több sertés, ökör, gazdasági eszközök szintén ott veszttek. A kár 12,600 frtra rug: csak három ház volt biztosítva.

Zalafőn aug. 1-én Balog Dániel házában két gyermek gondatlan tűzijátéka miatt tűz támadt s a ház és hozzátartozó minden gazdasági épület teljesen leégett. A lakosság nagy része az őriszentpétervári vásáron levén, csak az emberek buzgóságának köszönhető, hogy a kis községben nagyobb kár nem esett; az ide-oda csapkodó lángok és messze elhulló szikrák veszéllyel fenyegették a rozsz fedelű házakat, melyek már-már égni kezdtek, mikor a buzgó oltók elfojtották a kezdődő tüzet. — Több szarvasmarhát sikerült Zsoldos József tízennégy éves bátor fiúnak a tűz lángjaiból megmenteni. A kár több száz forintra rug, biztosítva semmi sem volt.

Keczel községben aug. 2-án Csérnyus György járási csendbiztos lakásában tűz támadt és a nagy szárazság, különösen az északkeletről fújt nagy szél, mely a tüzes nádüszköket felkapta és messze hordta az épületekre, az egész községet végelpusztulással fenyegette. A most alakult önkéntes tűzoltó-egylet mintegy negyven tagja mindent elkövetett, hogy a tüzet egy helyre szorítsa, de sikertelenül,

mert Bruszt Jakab szomszéd háza is egyszerre lángba borult. A község lakosait félelem és aggodalom szállta meg, kétszeres erővel igyekeztek a tűzörségnek segédkezet nyújtani, a közeli mezőről is mind több és több ember jött kocsikkal a vész helyére és elegendő vizet hordván, sikerült a pusztító tüzet annyira megfékezni, hogy tovább ne terjedhessen. Ha még egy ház lángba borul, a többi házak mind igen közel levén egymáshoz, teljes lehetetlenség lett volna a tűz tovább terjedését megakadályozni. Hozzá még a házak csupa nád-fedelesek. A kár pár ezer forintra rug.

Villámcsapás. Kassán aug. 3-án este égi háboru vonult el a város fölött, mely alkalommal kétszer csapott le a villám. Az első nem tudni hol, a második azonban fél 7-kor este a Takács István bérkocsi-tulajdonos házában a miszlókai-uteza végén. A háziak — férj, feleség és két gyermekük — a konyhában ültek, midőn a villám a ház kéményén keresztül lecsapott. Mindnyájan jól látták, a mint a villám a konyhából a szobába szökött, ott a falon függő ingaórát darabokra zuzta, azután a fal körül futván, ismét a konyhába, s innen az ajtón át a szabadba illant. A konyhában két tyukot ölt meg, az asszony elájult, de később magához tért, míg a többieknek nem történt bajuk.

Soroksáron a főút egyik házában szalmafedelű pajtája aug. 5-én kigyuladt, ami Soroksár lakosait nem kis rémületbe ejtette, mert az erős szél, mely a tűz keletkezésekor uralkodott, könnyen elpusztíthatta volna az egész községet. A lakosok azonban nem vesztették el lélekjelenlétüket és míg egy része a szomszédos épületek megvédésével foglalkozott, addig a másik résznek sikerült a tüzet elfojtani.

Pakson aug. 6-án Ujvároson a tolnai utcában ismeretlen módon tűz támadt és hat ház a melléképület s gazdasági és házi eszközökkel esett a lángok martalékául. Szerencse még, hogy teljes szélcsend volt.

Galambok mezővárosban aug. 7-én éjjel után két óraker tűz támadt s három gazdasági épület, gabnatermés, takarmány és sok más egyéb elhamvadt. A kár több száz forintra rug.

Szatmáron aug. 9-én este a város és a lázári határ közt összerakott, tíz gazda tulajdonát képező tizenhárom kazal buza, mely minden felügyelet nélkül volt, valószínűleg szándékos gyújtogatás következtében elégett. A tűzoltók, kik azonnal a vész helyén termettek, minden víz hiányában nem voltak képesek a borzasztó tüzet elfojtani s így az összes termény a lángok martaléka lett. A tűz által többeknek minden gabonájuk, mely az idei termésből állott odaveszett. A gőzcséplőgéphez összehordott és tizenhárom asztagban összerakott buza és zab, gyújtás következtében kapott tüzet s minthogy az asztagok közel voltak egymáshoz, mind porrá égtek. Hogy gyújtás következtében támadt a tűz, eléggé bizonyítja az, hogy tizenhárom asztag közül a középső gyult ki. A nagy hőség miatt az asztagokhoz kö-

zelitni sem lehetett. A közelben felállítva volt gőzeséplőgép is, mielőtt elszállították volna, tüzet fogott s annyira összeégett, hogy csak nagy javítások után lesz ismét használható. A kár több ezerre rug, mert csupán a gép volt biztosítva.

Csokaly községben aug. 10-én volt nagy eső alkalmával a villám lecsapott és több embert megsértett s agyon-sújtott. Délután 1 óra tájban megeredt az eső s a tarlókon lovakat, libákat legeltető legények és gyermekek, valamint a mezőn munkálkodó emberek közül többen az eső elől Nagy József szérűjére huzódtak, mely nem messze van a falutól, s az ott lévő asztag mellé leülve, azt hitték, hogy védve lesznek a kedvezőtlen időtől. Ott volt Gulácsi Ferencz, mintegy ötven éves földmives, 8 gyermek atyja, öt éves kis fiával; Balla Sándor, Tóth Mihály, Mokány Sándor és Erdélyi József 16—19 éves ifju emberek; Nagy János 13 éves fiu, ennek 11 éves leánytestvére Ágnes, a ki libáit őrizte a mezőn, végül Mózes Imre 7 éves kis fia. Az asztag mellé menekültek csendesen beszélgettek, midőn egyszerre vakító villám cikázott át a levegőn, mit süketítő dörgés követett. A távol álló Varga Istvánnak úgy tűnt fel, mintha iszonyu láng csapott volna le az asztagra, de már a dörgést ő sem hallotta, mert az erős légnyomás leverte lábairól, arczra bukott s csak néhány percz mulva tért ismét eszmélethez. Kik az asztag tövében kerestek menedéket, nem látták a villámlást, nem hallották a dörgést sem; azok, kiknek életét a gondviselő csodálatos módon megtartotta, midőn később eszméletre tértek, mitsém tudtak arról, hogy mi történt velök és körülöttök. Négyen pedig nem tértek eszméletre soha. A 13 éves Nagy János, testvére a kis Ágnes, a 18 éves Tóth Mihály s a 15 éves Mokány Sándor abban a pillanatban meghaltak, ruháik foszlánynya tépve találtattak körülöttük, testükön több helyen égési sebek voltak láthatók. Különösen Mokány Sándor teste van a fültől egész a bokáig czikk-czakk égési sebekkel borítva. Gulácsi Ferencz testének alsó részén, az ágyék táján vannak súlyos sebek, Balla Sándornak balkarján látható égési seb, felöltőjének balkarja pedig össze van tépve, Erdélyi Józsefnek a balarczán van csekély sérülése. Gulácsi és Mózes Imre kis fiai sértetlenek maradtak. Legelőször Gulácsi tért magához, ez aztán négy kézláb elvánszorgott Varga József szekeréig, a ki azután őt is, meg a két gyermeket is felsegítette a szekérre s bevitte a faluba, hirt adva a borzalmas eseményről. Nyomban többen szekerekbe fogtak, siettek a szomorú helyre, hol a halál oly dús aratást tartott, s beszállították a hullákat és sebesülteket. Gulácsi sebe veszélyes; Balla és Erdélyi már túl vannak a bajon. Az asztag nem égett el, sőt azon a perzselés nyomai sem látszanak. Másnap délelőtt Kovásznay Marczel s. szolgabíró és dr. Garan János körorvos hivatalos szemlét tartottak a helyszínén. Az iszonyu elem négy áldozata közül Tóth Mihályt már másnap délután eltemették, a többieket csak harmadnapra.

Rákospalotán Szolgai János molnármester 11 éves Eduard nevű fia, ki születése óta nehéz kórban szenved, aug. 11-én a takaréktűzhely mellett ült, midőn a betegség rájött s az elalélt gyermek rádőlt a forró tűzhelyre s mire észrevették, már az egész jobb karja össze volt égve. Szülei másnap bevitték a Rókuskórházba.

Madaras községben Brüll József ottani gőzmalma, állítólag gyújtás következtében kigyuladt s minthogy távol esik a községtől, csak későn vették észre, úgy hogy már szinte egészen leégett, mikor oltásra érkeztek az emberek. Elégett az összes gépezet, elégtek a malomszerek és eszközök, nagyobb mennyiségű buza és árpa. A kár még nem állapítottatott meg.

Szegárdon aug. 15-én d. e. 10 órakor az újvárosban tűz támadt, mely hat házat hamvasztott el. A tüzoltók azonnal a helyszínén termettek s valóban életök kockáztatásával igyekeztek a csapást elhárítani, de teljesen még sem sikerült. A tűz vigyázatlanság következtében keletkezett. A kár tetemes, mert a porrá égett házak nem voltak mind biztosítva. Emberélet nem esett áldozatul.

Apc községben, aug. 12. d. u. $\frac{1}{4}$ órakor verőfényes napon borzasztó csattanás hallatszott, néhány percre rá nagy lángoszlop emelkedett föl, egyik vagyonos gazda, Gaál János szérűskertjéből. A villám ennek egyik szalmakazalába ütött, a napszamosok, kik épen a kazal betetőzésével foglalkoztak, ajultán rogytak a földre, de szerencsére sértetlenül. Félni lehetett, hogy a tűz odább terjed, mert meglehetősen szél fujt, hanem egy akácza és a nép buzgó és ügyes oltása megakadályozta a továbbterjedést, úgy hogy csak két kazal szalma és egy ház esett áldozatul. Leginkább kitüntették magukat az oltásnál Vagner István állomási főnök, és Tinta István községi jegyző. Borzasztó volt a rémület, a nép mindenét kihordta az utra, minden bent levő marhát kihajtott és úgy jajveszékelt; de ezuttal semmi nagyobb baj nem történt.

Daróc község határában Losoncz mellett augusztus 16-án reggel 3 órakor Farkas József bérlő szérűjén berakott 400 keresztből álló buzaasztagba a villám beütött, azt rögtön lángaborította és földig elhamvasztá. A termény a trieszti biztosító intézetnél 2000 firt erejéig volt biztosítva.

Hajóégés. A New-Yorkból július 20-kán 400 utassal elindult s 31-én Plymouthba érkezett »Gellert« nevű hamburgi gőzösön, utközben július 28-án a hajó alanti helyiségeiben tűz támadt s a hajó csak rendkívüli bajjal szabadult meg a tűz által való elpusztulástól. A hajókapitány igyekezett vízzel elfojtani a tüzet s mikor nem sikerült, megtette az előkészületeket a hajó kiürítésére. Az utasokat figyelmeztették a veszélyre s a fedélzetre rendeltettek. Az aggodalom, rémület nagy volt, mert a hajóban tömérdek égékény anyag volt felhalmozva; ha a sok gyantánemű meggyulad, a hajó menthetetlenül elvész. A szél csekély volt, az idő

szép, de a hullámok magasan csapkodtak. A hajó erősen himbálózott. A kapitány a hajót délre irányozta, merre a legtöbb gőzös és más hajó megfordul. Mikor a kapitány a tűz növekedését látta, a fedélzetet átfuratta s ott öntötte a vizet a hajó aljába. A szivattyuk teljes erőből működtek, míg egyszerre csak füst és tűz enyhült. 7 órakor a fedélzet alatti vas oszlopok már izzók voltak. A hajó most már ismét Plymouth felé tartott. A további vizsgálat azt mutatta, hogy ha a tűz még csak rövid ideig tart, a hajó mindenestől elpusztul. A utasok nagy lelki erőt árultak el. Mikor a megmenekülés kétségtelen volt, hála-meetinget tartottak. A kár körülbelül 10,000 dollárra tehető. A tüzet véletlenül meggyuladt dohánycsomó gerjesztette.

Nápolyban aug. 8-án egy tizenhét éves leány különös módon vetett véget életének. Mialatt a leány rokonai esti sétán voltak, lement a pinczébe, forgácsot, aprófát és szalmát felhalmozott, ráült és a szalmát meggyújtotta. Midőn szülei hazajöttek, már csak gyermekük holttestét találták. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy szerencsétlen szerelem vitte erre a lépésre.

Párisban a villamosság két fiatal embernek okozta a halálát, kik egy látványosság kedvéért egy falra másztak fel, mik közben a villamos világításra szolgáló vezető-huzalokkal jöttek érintkezésbe s azonnal meghaltak, aug. 9-én pedig majd hogy a nagy operát lángba nem borította. A villamos áramnak túlfeszítése folytán a sodronyok, melyek a szinpad alatt az első sülyesztőben vannak elhelyezve, vörös izzókká váltak, széjjel rombolták guttapercha burkolatukat, úgy, hogy a sülyesztő deszkafala tüzet fogott. A szolgálattevő tűzoltó még jókor vette észre a bajt és elfojtotta a tüzet. Attól tartottak, hogy a közönség meg fog riadni, minthogy a füst a padlózat részin utat tört magának, de szerencsére a nézők semmit sem vettek belőle észre.

Vöslauban, 15-én reggel 4 órakor az ottani kamgarnszövő gyárban tűz támadt, de a tűzoltók fél óra alatt elnyomták.

Különfélék.

Markusovszky Béla urnak, a budapesti önk. tűzoltóegylet mászó-szakaszparancsnokának a »Tűzoltó-Közlöny« szerkesztésénél rendszeresített lapvezéri állás teendőivel történt megbízásáról fentebb megemlékeztünk már, mindazáltal — habár neki, mint a tűzoltó ügy szellemi és gyakorlati téren hosszú idő óta tevékeny bajnokának, neve tűzoltókörökben eléggé ismert — helyén látjuk itt felemlíteni, hogy mint működő tűzoltó hat év óta áll az ügynek szolgálatában. Már 1874-ben Sopronban VIII. gymnáziumi tanuló korában, midőn ott a m. orsz. tűzoltószövetség II-dik közgyűlését tartotta, érett meg nála az elhatározás, hogy az ügynek bajnokává lesz. Az elhatározást követte a tett, mert 1876-ban, mint egyetemi polgár, a

budapesti önk. tűzoltóegyletbe működő tagul belépett, résztvett a szövetség ugyanazon évben Aradon tartott III-dik és 1878-ban Iglón tartott IV-dik közgyűlésén, mely utóbbi közgyűlésnek jegyzőjévé választatott meg. A Pozsonyban tartott 1880. évi V-dik szövetségi közgyűlésen már mint mászó-szakaszparancsnok s végül a folyó évben Zalaegerszegen tartott hatodik rendes szövetségi közgyűlésen mint a budapesti önkéntes tűzoltóegylet szavazati joggal felruházott képviselője vett részt. Irodalmi működését tekintve, a napi sajtóban megjelent cikkein kívül a szorosabb értelemben vett tűzoltói szakirodalom terén is hozzájárult az intézmény fejlesztéséhez, így a »mentésről és mentő szerekről« az egyleti tagoknak a parancsnokság által kinyomatásra érdemesített felolvasást tartott, s jelenleg »a budapesti önkéntes tűzoltóegylet története« című terjedelmesebb munkáját rendezti sajtó alá. Résztünkörül örömmel üdvözöljük őt, mint férfit, kiről meg vagyunk győződve, hogy lapvezéri állásából folyó munkakörében minden várakozásnak közmegelegedésre megfelelő. Szerk.

A budapesti önkéntes tűzoltóegylet az orsz. szövetség és több vidéki egylet részéről hozzá intézett kívátnak eleget teendő, a svájci emmishofeni *Hohl Henrik* által feltalált *oltó-anyaggal* július 9-én délután négy órakor a a gyakorlótéren, nagyszámu közönség jelenlétében, nyilvános próbát tartott, melynek eredményéről az egylet birálata annak idején közzé fog tétetni, addig is az említett: oltóanyag megismertetése végett álljanak itt a következők: Az ugyanis egy sajátlagos vegyitékü porból áll, mely vízben föloldva oly hatással van a tüzre, mint a mata fuegos, vagy egyéb extincteur tölteléké, t. i. rögtön és biztosan olt. A próbánál a három méter hosszú, egy méter széles és ugyanoly magas, lángtengerben uszó máglyát egy tűzoltó osztott sugárral 45 másodperc alatt teljesen eloltotta s nem is használta fel mind az oltóanyagot. Ezután a máglya szétzedetett s hogy a közönséges és Hohl-féle porral vegyített víz hatása között összehasonlítást lehessen tenni. Miért is az eloltott máglyák meggyújtása megkíséreltetvén, az csak nagy nehezen sikerült, úgy hogy ebből azon tapasztalatra jutunk, hogy a Hohl-féle anyag használata mellett kétszer akkora tüzet el lehet oltani, mint ugyanannyi közönséges vízzel. A különféle oltószerekkel tartattak már Lausanneban (Svájcz) összehasonlító kísérletek, melyeknél kiderült, hogy a mata fuegos 9, a Zuber-féle extincteur 17 első- és 16 másodperc, a Schamber-féle 10 első- és 19 másodperc alatt, a tiszta víz pedig csak 18 perc alatt oltotta el azon tüzet, melyet a Hohl-féle anyaggal 2 első- és 54 másodperc alatt eloltottak, s mindemellett az előbbieik eredménye még sem volt tökéletes.

Felelős szerkesztő: **PAP EMIL.**